

Belgisch Instituut voor postdiensten
en telecommunicatie

JAARVERSLAG 2021

ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

POSTDIENSTEN

SPECTRUMBEHEER

MEDIA IN BRUSSEL

NETWERKVEILIGHEID

VOORWOORD	<u>04</u>
HOOFDSTUK 1. HET BIPT	<u>09</u>
1.1. Onze rol	<u>10</u>
1.1.1. Onze doelstellingen	<u>10</u>
1.1.2. Onze bevoegdheden	<u>11</u>
1.2. Onze organisatie	<u>12</u>
1.2.1. Ons statuut	<u>12</u>
1.2.2. Onze structuur	<u>12</u>
1.3. Onze interventies	<u>13</u>
1.3.1. Onze expertise	<u>13</u>
1.3.2. Onze interventies voor het grote publiek	<u>15</u>
1.4. Onze plaats op het Europese en internationale toneel	<u>17</u>
1.4.1. Het BIPT als regulator	<u>17</u>
1.4.2. Het BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische Staat	<u>18</u>
HOOFDSTUK 2. DE UITVOERING VAN ONZE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN IN 2021	<u>21</u>
2.1. Concurrentie	<u>22</u>
2.1.1. Analyse van de markt ter bevordering van concurrentie en investeringen	<u>22</u>
2.1.2. Controle en validering van de referentieaanbiedingen	<u>23</u>
2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator	<u>25</u>
2.1.4. Informatie ter ondersteuning van innovatie	<u>26</u>
2.1.5. Markttoezicht in de elektronische-communicatiesector	<u>26</u>
2.1.6. Marktobservatie in de sector van de postdiensten	<u>29</u>
2.1.7. Een innovatieve postdienst ondersteunen	<u>30</u>
2.2. Gebruikers	<u>31</u>
2.2.1. Een geïnformeerde consument kan vergelijken en kiezen	<u>31</u>
2.2.2. Zorgen voor een betrouwbare omgeving	<u>32</u>
2.2.3. Volgen van consumentenbehoeften en -gedrag	<u>34</u>
2.2.4. Veilige radio- en telecommunicatie-eindapparatuur	<u>34</u>
2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren in de elektronische-communicatiesector	<u>35</u>
2.2.6. Toezicht op de naleving van de verplichtingen door de operatoren in de sector van de postdiensten	<u>37</u>
2.3. Schaarse middelen	<u>38</u>
2.3.1. Beheer van het nummerplan	<u>38</u>
2.3.2. Optimale verdeling en exploitatie van het radiospectrum	<u>39</u>
2.3.3. Continuïteit en innovatie	<u>41</u>
2.3.4. Connectiviteit bevorderen	<u>42</u>
2.3.5. Schadelijke storingen vermijden en oplossen	<u>42</u>
2.4. Efficiënte werking	<u>46</u>
2.4.1. Een toegankelijke regulator	<u>46</u>
2.4.2. Een evolutieve website	<u>47</u>
2.4.3. Bekwame medewerkers	<u>47</u>
HOOFDSTUK 3. 2021 IN CIJFERS	<u>49</u>
3.1. Elektronische communicatie	<u>50</u>
3.1.1. Indicatoren van de elektronische-communicatiemarkt	<u>50</u>
3.1.2. Kennisgevingen	<u>55</u>
3.1.3. Netwerken	<u>55</u>
3.1.4. Vergunningen, examens en certificaten	<u>56</u>
3.2. Postdiensten	<u>58</u>
3.2.1. Indicatoren van de postmarkt	<u>58</u>
3.2.2. Aanbieders universele dienst - vergunningen	<u>59</u>
3.2.3. Postale punten	<u>60</u>
3.3. Media	<u>61</u>
BIJLAGEN	<u>62</u>
A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen	<u>63</u>
B. Personeelsformatie van het BIPT op 31 december 2021	<u>65</u>
C. Verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21 van de Statuutwet	<u>66</u>
D. Balans van het werkplan 2021	<u>67</u>
E. Lijst van de in 2021 gepubliceerde documenten	<u>69</u>
F. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2021	<u>73</u>

2021 werd getekend door een belangrijke shift in het gedrag en de behoeften van de consument binnen de sectoren die het BIPT reguleert. Deze evolutie is nauw verweven met de veranderingen die zich al bijna twee jaar in ons leven hebben genesteld. Zowel de elektronische-communicatiediensten, het pakketvervoer en zelfs de media zijn meer dan ooit onmisbaar in het dagelijkse leven. De pandemie heeft een onmiskenbare impact gehad op de volumes op de markt van de postdiensten, net zoals op deze van de elektronische communicatie. Het BIPT heeft deze veranderingen op de markten op de voet gevolgd en statistische, kwantitatieve en kwalitatieve studies gevoerd, zowel aan de aanbodzijde (bijvoorbeeld door een postobservatorium te publiceren of door een eerste editie van een studie naar de kwaliteit en dekking van vaste en mobiele breedband te verwezenlijken), als aan de vraagzijde (door bijvoorbeeld een studie te doen naar de behoeften van de gebruikers van postdiensten of een onderzoek naar hoe de consument de elektronische-communicatiemarkt ervaart). Door de markten te monitoren, krijgt het BIPT een beter inzicht in de uitdagingen voor de toekomst, zoals een meer ecologische levering van pakjes in de postsector of de impact van fusies, overnames of partnerships op de concurrentie in de elektronische-communicatiesector. Bovendien heeft het BIPT zijn kennis van de behoeften van de consument aangewend om tools te ontwikkelen en te verbeteren die expliciet op maat van de consument zijn gecreëerd. De nieuwe functionaliteit van de website postaalpunt.be die in 2021 werd uitgerold en aan de hand waarvan alternatieven voor de verzending van pakjes kunnen worden gezocht en vergeleken, is daar een voorbeeld van. Het BIPT heeft ook zijn informatiecampagnes via de sociale netwerken verdergezet voor een bredere kennis van de

consumenten over hun rechten, de activiteiten van het BIPT of de tools die het hen ter beschikking stelt om hen te helpen bij het nemen van hun beslissingen.

De zin van het werk van het BIPT, samengevat in zijn visie “een betrouwbare en competitieve communicatieomgeving voor iedereen” werd des te duidelijker tijdens de overstromingen die ons land hebben getroffen in de zomer van 2021. Het BIPT heeft zijn kennis gedeeld met het crisiscentrum zodat de operatoren efficiënt en snel de elektronische-communicatienetwerken in de getroffen gebieden konden herstellen. Ook buiten crisisperiodes blijft het een opdracht van fundamenteel belang om ervoor te

De betekenis van
“Een betrouwbare
en competitieve
communicatieomgeving
voor iedereen”
is in 2021 ten volle
tot uiting gekomen.

zorgen dat de burger beschikt over krachtige en betrouwbare communicatienetwerken. Zo heeft het BIPT met name zijn steentje bijgedragen in de strijd tegen fraude gepleegd via elektronische-communicatiediensten, zoals het verspreiden van virussen via smishingberichten. Het BIPT heeft ook nauw toegezien op de kritieke infrastructuren en heeft in het bijzonder het risico van instabiliteit door een toegenomen afhankelijkheid van de softwarelagen binnen de netwerken geanalyseerd en geëvalueerd.

Het voorbije jaar werd overigens gekenmerkt door de versnelling van de uitrol van glasvezel alsook door de boost die 5G kreeg dankzij de tijdelijke vergunningen die het BIPT heeft afgegeven in 2020. Het BIPT, waarvan één van de opdrachten bestaat in het bevorderen van de connectiviteit en de toegang tot netwerken met zeer hoge capaciteit, heeft in verschillende opzichten bijgedragen tot deze ontwikkelingen. Zijn rol bestaat er eveneens in om de innovatie te omkaderen en te begeleiden. Zo heeft het ook bijgedragen tot de uitwerking van de noodzakelijke en eind 2021 aangenomen koninklijke besluiten voor de organisatie van de spectrumveiling gepland in juni 2022 en heeft het deelgenomen aan de voorbereiding van het wettelijke kader voor de invoering van specifieke veiligheidsmaatregelen voor de mobiele netwerken, aangenomen begin 2022. Daarnaast heeft het de ontwikkeling van de beste praktijken van de EU-toolbox voor 5G gecoördineerd om de uitrol van de 5G-netwerken te versnellen. Het BIPT heeft eveneens een besluit gepubliceerd dat de technische voorwaarden vastlegt (via radio-interfaces) om wifi-apparatuur op de Belgische markt te commercialiseren in een nieuwe radiofrequentieband, 6 GHz.

Het BIPT ondersteunt overigens de uitrol van de netwerken met een zeer hoge capaciteit door de eindgebruiker te informeren over deze nieuwe technologieën en door antwoorden aan te reiken op de talrijke vragen die onlosmakelijk verbonden zijn met de grootschalige uitrol ervan. De websites [over5G.be](https://www.bipt.be/over5G) en [glasvezelinfo](https://www.bipt.be/glasvezelinfo) die in 2021 online kwamen, kaderen duidelijk in dat perspectief. Communiceren over de risico's van verzadiging van de 4G-netwerken maakt indirect ook deel uit van de acties van het BIPT ter ondersteuning van de ontwikkeling van netwerken met hoge capaciteit.

Een andere belangrijke opdracht van de regulator bestaat erin om een gezonde concurrentie te bevorderen en de toegang tot de markt te vrijwaren voor de spelers. In de elektronische-communicatiesector heeft het BIPT, na onderzoek van de tarieven voor de toegang tot het glasvezelnetwerk van Proximus, de voorgestelde tarieven goedgekeurd rekening houdend met de onderliggende kosten en de noodzaak om de investeringen in glasvezel te bevorderen. De Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC) heeft op 28 juni 2021 ook de nieuwe enige heffingen voor de toegang tot de netwerken van de kabeloperatoren gepubliceerd. Dankzij deze tarieven kunnen alternatieve operatoren wholesaletoegang krijgen tot de kabelnetwerken. Het is cruciaal dat ze op een billijk niveau worden vastgelegd zodat concurrentie kan spelen op de retailmarkt en dat de netwerkoperatoren tegelijk ook correct vergoed worden voor deze toegang. Op de postale markt heeft het BIPT het onderzoek van de analytische boekhouding van bpost voor 2019 afgerond. Deze werd conform verklaard. Het BIPT heeft de tarieven van de historische postoperator voor

bepaalde grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten geanalyseerd om eventuele onredelijk hoge tarieven te identificeren.

De retailtarieven in de elektronische-communicatiesector worden niet gereguleerd maar worden evenwel gemonitord door de regulator. In 2021 heeft het BIPT zijn vergelijkende prijzenstudie op internationale schaal voor 2021 gepubliceerd, waaruit blijkt dat België een land is waar de telecommunicatieprijzen doorgaans hoog liggen ten opzichte van de buurlanden. De vergelijkende prijzenstudies zijn nuttig in die zin dat ze het niveau van de telecommunicatieprijzen in ons land evalueren en desgevallend een motivatie kunnen vormen om bijkomende maatregelen te nemen voor een sterkere concurrentie. Het BIPT heeft bovendien een nationale tariefvergelijking van de elektronische-communicatiediensten uitgevoerd. Voor deze editie, die begin 2022 werd gepubliceerd, werd een nieuwe werkwijze uitgewerkt met als uitgangspunt de behoeften van de consument, geïllustreerd aan de

hand van 10 huishoudens met voldoende verschillende profielen om een breed en gevarieerd beeld te schetsen van de markt. Deze oefening beoogt onder andere om de concurrentie tussen operatoren actief op de Belgische particuliere markt te stimuleren en om de Belgische consument ertoe aan te sporen om vaker de aanbiedingen te vergelijken die kunnen beantwoorden aan zijn behoeften om besparingen te kunnen doen. In de postsector zijn de prijzen van de universeledienstverlener onderworpen aan de goedkeuring van het BIPT indien ze betrekking hebben op producten die binnen het kleingebruikerspakket vallen (namelijk nationale en internationale standaardbrieven en -pakketten voor de particulieren en de kleine professionals). Aangezien de wetgevende wijziging die heeft plaatsgevonden in 2018 ervan uitgaat dat de tarieven conform de verplichtingen inzake betaalbaarheid en kostenoriëntering zijn, is het BIPT niet langer in staat om deze aspecten afzonderlijk te evalueren indien de tarieven van de diensten die tot het kleingebruikerspakket behoren beantwoorden aan

VOORWOORD

de price cap. Daar het BIPT slechts akte heeft kunnen nemen van het feit dat de door bpost gevraagde tariefverhoging met gemiddeld 6,37% in overeenstemming is met de wettelijke bepaling in kwestie, zal deze stijging hoofdzakelijk voelbaar zijn in het brievensegment (en meer in het bijzonder de prior- en non-priorzegels). Momenteel wordt onderzocht of de “price-capformule” adequaat is.

Het wettelijke kader van twee van de bevoegdheidsdomeinen van het BIPT heeft ook sterke wijzigingen ondergaan in 2021. Het BIPT heeft uiteraard zijn expertise verstrekt in het kader van de uitwerking van deze wetten. In het geval van de wet van 21 juli 2021 heeft het gezorgd voor de omzetting van de nieuwe richtlijn betreffende de audiovisuele mediadiensten (“AVM”) en in dat van de wet van 31 december 2021 voor de omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie dat het ganse Europese regelgevingskader voor elektronische communicatie hervormt.

Voor het BIPT was het jaar 2021 van bijzonder belang op internationaal niveau. Gedurende dat ganse jaar heeft het BIPT het voorzitterschap van Berec waargenomen, het orgaan dat de Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie verenigt en dat in de loop van het voorbije jaar de laatste richtlijnen heeft aangenomen voor de tenuitvoerbrenging van het voormelde wetboek. Het heeft ook zijn onafhankelijke expertise ten dienste gesteld van de Europese wetgevers op vlak van de herziening van de Richtlijn inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van netwerken, de “NIS”-richtlijn inzake veiligheid, de Roamingverordening en het ontwerp van “DMA”-verordening met betrekking tot de digitale platformen. Berec heeft eveneens studies gepubliceerd over het digitale dividend en heeft het “Groene Pact” ten uitvoer gebracht. Het BIPT is een belangrijke rol blijven spelen binnen de Wereldpostvereniging (UPU) waar het, voor België, het mandaat van lid van de Administratieve Raad bekleedde. Dankzij deze verbintenissen op Europees en internationaal niveau

kregen de experts van het Instituut een unieke kans om hun kennis van hun vakdomein te verbreden en samen te werken met andere regulatoren.

Op het vlak van interne organisatie wijzigde de samenstelling van de Raad van het BIPT op 16 september 2021, de datum waarop Bernardo Herman de fakkel overnam van Jack Hamande. Het BIPT bedankt Jack Hamande voor zijn engagement in de afgelopen jaren.

Dit jaarverslag beschrijft de opdrachten die het BIPT in 2021 heeft verwezenlijkt. Deze berusten hoofdzakelijk op de dagelijkse activiteit van alle medewerkers van het BIPT. De Raad wil hen feliciteren met de kwaliteit van hun werk en hen bedanken voor hun inzet.

De Raadsleden wensen de lezer veel leesplezier met dit verslag en staan klaar om alle vragen te beantwoorden.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

2021 in enkele cijfers

2021

1,738
miljard euro

Door de uitrol van glasvezel en het klaarstomen van het mobiele netwerk met het oog op 5G, lag het niveau van investeringen in de infrastructuren hoog in 2021. Na twee jaar lang een daling te hebben gekend, hebben de investeringen in de vaste en mobiele (zonder vergunningen) elektronische communicatie vorig jaar 1,738 miljard euro bereikt.

512

In 2021 werden bij verscheidene distributiekanaal 512 controles uitgevoerd, waarbij 1.490 verschillende radiotoestellen werden gecontroleerd.

44,5%

Het postobservatorium dat het BIPT in 2021 publiceerde, toonde de immense impact van de pandemie op de postmarkt in 2020. In termen van volume is het pakjesvervoer in slechts één jaar met 44,5% gestegen. De structurele daling van de brievenpost die sinds bijna tien jaar wordt opgemerkt, houdt aan: tussen 2010 en 2020 is het brievenpostvolume met 43,1% gedaald.

33,86%

Het mobiele-dataverkeer is met 33,86% gestegen in 2021. Het aantal simkaarten stijgt nog steeds en het gemiddelde maandelijkse verbruik per simkaart blijft groeien: voor de particuliere klanten bedraagt dit nu meer dan 5 GB per maand.

2021: een kort overzicht

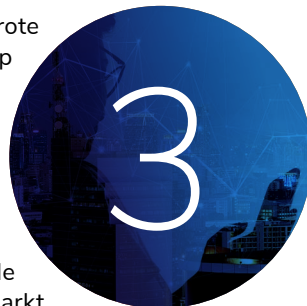
HOOFDSTUK 1

BIPT. Het strategisch plan vormt de leidraad bij de uitoefening van de bevoegdheden van het BIPT teneinde een betrouwbare en competitieve communicatieomgeving voor iedereen te verzekeren. Het BIPT wendt zijn bevoegdheden niet enkel aan op nationaal vlak, maar zorgt ook voor de vrijwaring van de belangen van de Belgische post- en telecommunicatiesector door diverse internationale engagements aan te gaan, zoals het Berec-voorzitterschap.

HOOFDSTUK 3

2021 in cijfers. Dit hoofdstuk geeft de grote tendensen weer die het BIPT observeerde op de op de elektronische-communicatie-, media-, en postmarkten. Het BIPT volgt van nabij de evolutie van de gereguleerde markten en publiceert hieromtrent gedetailleerde informatie. Zo geeft het postaal observatorium de tendensen op de postmarkt weer. De status van de elektronische-communicatie- en televisiemarkt worden onderzocht in een jaarlijkse studie die het BIPT in de vorm van een mededeling publiceert.

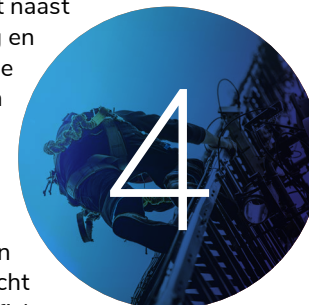
HOOFDSTUK 2

De uitvoering van strategische doelstellingen in 2021. Het BIPT bouwt de strategische doelstellingen en hun uitvoering op rond de vier strategische assen, zijnde concurrentie, gebruikers, schaarse middelen en efficiënte werking. Dit hoofdstuk laat zien hoe de vier strategische assen geconcretiseerd werden binnen de projecten van het werkplan van 2021 en de dagelijkse werking van het BIPT.

BIJLAGEN

Aanvullende informatie.

Het jaarverslag dient naast een financieel verslag en de jaarrekeningen van de universeledienstfondsen tevens een overzicht van de opgestarte inbreukprocedures te bevatten. Deze en andere nuttige informatie, zoals een beknopt overzicht van de uitvoering van de fiches van het werkplan, zijn terug te vinden in de bijlagen.

1

HOOFDSTUK 1

HET BIPT

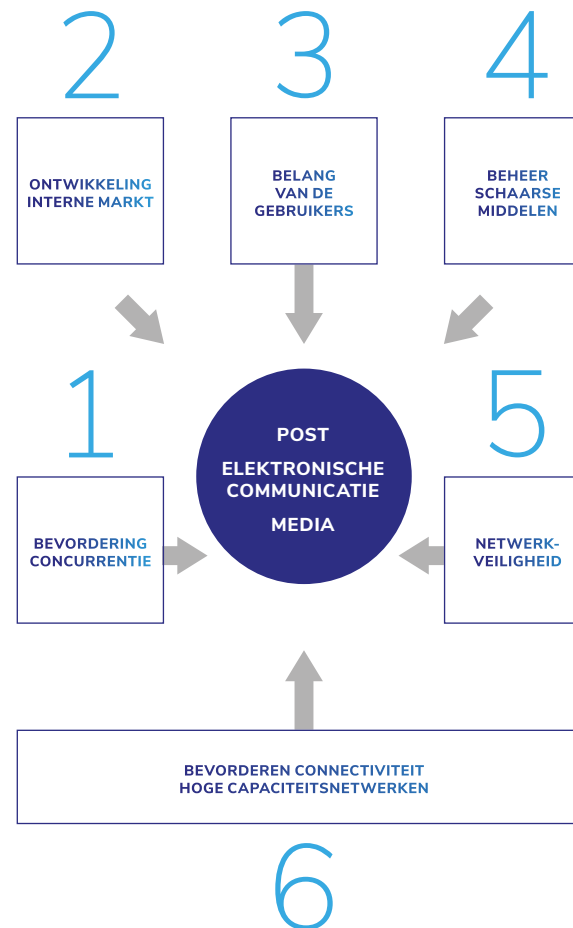
1.1. Onze rol

Het BIPT is de federale regulator die bevoegd is voor de markt voor elektronische communicatie, de postmarkt, het elektromagnetische spectrum van de radiofrequenties en radio- en televisieomroep in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1.1.1. Onze doelstellingen

In de verschillende bevoegdheidsdomeinen (elektronische-communicatiemarkt, postmarkt, elektromagnetisch spectrum van de radiofrequenties en veiligheid van de netwerken), moet het BIPT een reeks doelstellingen concretiseren die grotendeels voortvloeien uit de Europese en Belgische regelgevingskaders.

Om deze doelstellingen te realiseren stelt het BIPT elke drie jaar een strategisch plan op. Het jaar 2021 kadert in het [plan 2020-2022](#). Dit legt de strategische assen en de prioritaire werkgebieden van het BIPT vast en draagt zo bij aan het behoorlijk bestuur van de organisatie. Het plan, dat werd opgesteld na overleg met de stakeholders, is eveneens het resultaat van de ervaring van het BIPT en dient als leidraad wanneer zijn operationele omgeving evolueert.

Opdrachten. De elektronische communicatie, de postdiensten en de media in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de voornaamste werkgebieden. De activiteiten van het BIPT zijn ingegeven door zes opdrachten:

- de eindgebruikers van elektronische communicatie en postdiensten begrijpen, anticiperen op de gebruiken en de ontwikkeling daarvan en het belang van de consumenten beschermen;
- een gezonde concurrentie efficiënt organiseren en de toegang tot de markt vrijwaren;
- de postdiensten en de elektronische communicatie inzetten om de integratie en sociale samenhang te bevorderen voor iedereen;
- schaarse middelen beheren;
- de veiligheid van de netwerken waarborgen;
- de connectiviteit met en de toegang tot hogecapaciteitsnetwerken bevorderen.

1.1. Onze rol

Waarden. Het BIPT kwijt zich van zijn taken met inachtneming van volgende waarden:

- **onafhankelijkheid:** het BIPT stelt zich objectief, onpartijdig en consistent op, zonder belangenvermenging, vooringenomenheid of ongepaste beïnvloeding. Het BIPT werkt samen met de bevoegde ministers, het Parlement, de ondernemingen uit de sectoren die het reguleert, alsook met de andere overheidsinstanties en stakeholders. Deze contacten zijn wenselijk, dikwijls zelfs noodzakelijk om een werking te garanderen die enerzijds is aangepast aan de ontwikkelingen in de maatschappij en de gereguleerde markten, maar anderzijds ook stabiel en voorspelbaar is. Het BIPT moet er dan ook voor zorgen dat het zijn onafhankelijkheid kan verdedigen en behouden. In dat opzicht vormen het specifieke statuut en de financiële autonomie de beste garanties;
- **betrouwbaarheid:** als expertisecentrum wenst het BIPT, wanneer het een standpunt inneemt, een betrouwbare en competente partner te belichamen voor alle stakeholders. Die betrouwbaarheid wordt intern ondersteund door het professionalisme, het teamwerk en de wendbaarheid van het BIPT;
- **transparantie:** dit maakt onderdeel uit van de controle op het optreden van het BIPT. Transparantie wordt bereikt via de interne en externe openstelling en zichtbaarheid enerzijds en dialoog en toegankelijkheid anderzijds. Zo worden besluiten

naar behoren gemotiveerd en worden ze vaak onderworpen aan een voorafgaande raadpleging.

Visie. In zijn visietekst vat het BIPT als volgt samen wat het tot stand wil brengen en wat het aanhangt op het vlak van elektronische communicatie, media en postdiensten:

“Een betrouwbare en competitieve communicatieomgeving voor iedereen.”

1.1.2. Onze bevoegdheden

Het BIPT oefent diverse functies uit:

- **regulator van de post- en elektronische-communicatiemarkt.** Het voert de bij wet vastgelegde opdrachten uit en houdt toezicht op de naleving van de post- en telecomwetgeving;
- **beheerder van het elektromagnetische spectrum van de radiofrequenties.** Het BIPT verdeelt de radiofrequenties en de nummers om een zo doeltreffend mogelijk gebruik ervan te garanderen. Het vervult ook de rol van “etherpolitie” om een einde te maken aan schadelijke storingen;
- **mediaregulator in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.** Het BIPT ziet erop toe dat de operatoren de specifieke regelgeving op het vlak van radio- en televisieomroep in acht nemen, voor zover de activiteiten van de omroepinstantie niet specifiek kunnen worden verbonden aan de Franse of Vlaamse Gemeenschap.

CRC. Het BIPT maakt eveneens deel uit van de “Conferentie van telecommunicatie- en mediaregulatoren”, dat het BIPT, de CSA (Conseil supérieur de l’audiovisuel), de Medienrat en de VRM (Vlaamse regulator voor de media) verenigt. Elk ontwerpbesluit van het BIPT inzake elektronische-communicatienetwerken wordt aan de andere drie instanties voorgelegd. Elk van hen kan vragen dat het ontwerpbesluit

1.2. Onze organisatie

aanhangig wordt gemaakt bij de CRC indien een regulator van oordeel is dat het ontwerp afbreuk doet aan zijn bevoegdheden¹.

In de uitvoering van zijn taken kan het BIPT:

- administratieve beslissingen nemen en administratieve sancties opleggen;
- adviezen formuleren, op eigen initiatief of op verzoek van de minister of van de Kamer van Volksvertegenwoordigers;
- studies uitvoeren, alle nuttige informatie verzamelen of een openbare raadpleging organiseren;
- optreden als bemiddelaar in geval van geschillen.

Een onafhankelijke regulator gebonden aan een democratische controle

1.2.1. Ons statuut

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie werd opgericht in 1991 als een federale instantie verantwoordelijk voor de regulering van de post- en telecomsector.

De wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector verleent het BIPT zijn onafhankelijkheid. Het BIPT beheert autonoom zijn financiën en wordt gefinancierd door middelen afkomstig van de gereguleerde sectoren.

De democratische controle op de werking van het BIPT is evenwel verzekerd en wordt aan de hand van volgende instrumenten uitgeoefend:

- om de drie jaar wordt een strategisch plan opgesteld en voorgesteld aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het strategisch plan dient als basis voor de jaarlijkse werkplannen;
- het BIPT bezorgt aan de betrokken partijen een jaarverslag over zijn activiteiten en de evolutie van de markt van de postdiensten en de telecommunicatie;
- het begrotingsontwerp alsook de rekeningen van het BIPT worden goedgekeurd door de ministers van Begroting en van Financiën. Het begrotingsontwerp wordt openbaar gemaakt, de begroting wordt

tevens aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers meegedeeld. De jaarrekening wordt gecontroleerd door het Rekenhof;

- tegen de besluiten van het BIPT kan beroep met volle rechtsmacht worden ingesteld bij het Marktenhof, dat rechtsprekt zoals in kortgeding. Het hof kan de besluiten van het BIPT opschorten alsook ze vernietigen met terugwerkende kracht.

1.2.2. Onze structuur

Het BIPT wordt geleid door de Raad, die samengesteld is uit een voorzitter en drie leden die alle vier door de Koning benoemd worden voor een hernieuwbaar mandaat van zes jaar. De samenstelling van de Raad is gewijzigd op 16 september 2021 met de opvolging van Jack Hamande door Bernardo Herman. Sindsdien bestaat de Raad uit Michel Van Bellinghen, voorzitter van de Raad, en Axel Desmedt, Luc Vanfleteren en Bernardo Herman, leden van de Raad.

Het organigram van het BIPT bevat negen horizontale diensten (de dienst Griffie, de dienst Communicatie, de dienst Budget en Financiën, de vertaaldienst, de dienst Internationale Betrekkingen, de dienst Informatica, de juridische dienst, de dienst Personeelsmanagement en de dienst Aankoop en Logistiek) en zes verticale diensten (de dienst Telecommarkt & Media, de dienst Controles, de dienst Netsec, de dienst Toewijzingen, de dienst Consumenten en de dienst Postale Markt).

1. Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie.

1.3. Onze tussenkomsten

1.3.1. Onze expertise

Vanuit zijn ervaring en zijn contacten met de markten voor telecommunicatie en postdiensten, wordt het BIPT er regelmatig toe gebracht om te helpen bij het voorbereiden van strategische documenten of besluiten in die sectoren. Voorbeelden van dergelijke tussenkomsten worden hieronder in detail besproken.

Vorbereiding van de reglementering.

In de eerste plaats heeft het BIPT bijgedragen tot de omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie dat het regelgevingskader hervormt. Het BIPT heeft zijn expertise in het kader van de voorbereiding van een voorontwerp van wet gedeeld en heeft de regering doorheen 2021 geadviseerd om

deze tekst aan te passen naar aanleiding van de openbare raadpleging. Deze inspanningen hebben geleid tot de publicatie op 31 december 2021 van de wet houdende omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie².

Vervolgens, om de veiligheid van de mobiele netwerken van de vijfde generatie (5G) te waarborgen en op verzoek van de Nationale Veiligheidsraad, heeft het BIPT meegewerkt aan de opstelling van het wettelijke kader ter invoering van specifieke beveiligingsmaatregelen voor de mobiele netwerken. In november 2021 werd een wetsontwerp neergelegd bij de Kamer door de minister van Telecommunicatie. Het werk aan de koninklijke besluiten heeft eveneens aanleiding gegeven tot twee raadplegingen in mei en in december.

In de context van de arresten geveld door het Grondwettelijk Hof op 22 april en 18 november 2021 heeft het BIPT voortgewerkt aan de ontwerpwet met betrekking tot het verzamelen en bewaren van identificatiegegevens en van metagegevens in de elektronische-communicatiesector en de verstrekking van deze gegevens aan de autoriteiten. Die ontwerpwet wil de door de twee voormelde arresten getroffen artikelen 126 en 127 van de telecomwet "herstellen". Er werden twee openbare raadplegingen georganiseerd op het verzoek van de minister: een betreffende het voorontwerp van wet en een tweede betreffende de amendementen aan het wetsontwerp. Dat wetsontwerp wordt momenteel bekeken door de Kamer.

In de postsector heeft het BIPT zijn expertise verleend bij de uitwerking van een nieuw ontwerp van koninklijk besluit betreffende de postdiensten, ter vervanging en harmonisering met de postwet van 2018 van een aantal koninklijke besluiten inzake postdiensten, met name door te zorgen voor een aanpassing aan de nieuwe technologieën van de afgifteprocedure voor aangetekende zendingen en door de korting op de bedragen van de heffingen voor de vergunningsaanvragen in te voeren. In dat kader heeft het BIPT een openbare raadpleging georganiseerd op zijn website.

Ten slotte heeft het BIPT, als mediaregulator in Brussel (voor inhoud die niet exclusief Franstalig is, noch exclusief Nederlandstalig), ook de tekst

2. Wet van 21 december 2021 houdende omzetting van het Europees Wetboek voor elektronische communicatie en wijziging van diverse bepalingen inzake elektronische communicatie (B.S., 31/12/2021).

1.3. Onze tussenkomsten

voorbereid ter omzetting van de nieuwe richtlijn van audiovisuele mediadiensten (“AVMD”) met het oog op de creatie in Europa van billijke concurrentievoorwaarden voor de omroep- en de audiovisuele mediadiensten, inclusief de videoplatformdiensten. De wet van 21 juli 2021³ die zorgt voor de omzetting van die richtlijn in Belgisch recht werd gepubliceerd op 10 augustus 2021.

Verduidelijking van de reglementering. Ter voorbereiding van de mogelijke komst van “towerco”-maatschappijen, namelijk ondernemingen waarvan de activiteit erin bestaat antennesites te beheren en deze te verhuren aan de mobiele operatoren, heeft het BIPT een openbare raadpleging gehouden ter zake, gevolgd door een mededeling van de Raad. Dit [document](#) verduidelijkt het toepasselijke wettelijke kader.

Expertise voor de Kamer van volksvertegenwoordigers. Het BIPT heeft op 26 maart 2021, op verzoek van de Kamercommissie Economie, een advies over een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 februari 2019 betreffende het aanbieden van elektronisch aangetekende zendingen via het eBox-platform aangenomen. In dat advies beveelt het BIPT aan om erop toe te zien dat eerlijke mededingingsvoorwaarden blijven gehanteerd worden tussen de verschillende huidige of toekomstige spelers op de markt.

Het BIPT heeft op 7 juni 2021, op verzoek van de Commissie Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale

Instellingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers ook een advies aangenomen over een wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de concessie voor de bezorging van erkende kranten en van erkende tijdschriften. In dat advies maakt het BIPT met name een voorbehoud bij de adequate aard van de voorgestelde wijzigingen, die tot rechtsonzekerheid kunnen leiden.

Expertise voor de gewesten. Het Brussels Parlement heeft zijn eerste overlegcommissie samengesteld, bestaande uit 45 uitgelote Brusselse inwonsters en inwoners en 15 parlementsleden. Het mandaat van deze overlegcommissie bestond erin aanbevelingen te formuleren in antwoord op de volgende vraag: “5G komt naar België. Hoe willen we dat 5G wordt uitgerold in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, rekening houdend met het leefmilieu, de gezondheid, de economie, de werkgelegenheid en de technologische aspecten?”. Er werd van de leden van de overlegcommissie geen voorafgaande kennis verwacht; daarom werden deskundigen uitgenodigd om de leden volledige, evenwichtige en toegankelijke informatie te verschaffen over de uitdagingen van 5G. Wegens zijn expertise is aan het BIPT gevraagd om afgevaardigden te sturen om te spreken over de aspecten in verband met frequentietoewijzing en veiligheid. De inbreng van de deskundigen bestond uit twee delen: het opstellen van een document en de deelname aan de vergaderingen van de overlegcommissie.

Op het verzoek van de Waalse regering heeft het BIPT in zijn midden een expert aangewezen voor de werkzaamheden van de expertengroep met als opdracht het decreet van 3 april 2009 betreffende de bescherming tegen de eventuele schadelijke effecten en hinder van de niet-ioniserende stralingen die door

3. De wet van 21 juli 2021 houdende omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke, bestuursrechtelijke en administratieve bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn “Audiovisuele mediadiensten”) in het licht van een veranderende marktsituatie (B.S. van 21/07/2021).

1.3. Onze tussenkomsten

stationaire zendantennes gegenereerd worden, te evalueren en in voorkomend geval wijzigingen voor te stellen teneinde een omkaderde uitrol van 5G mogelijk te maken in Wallonië. Deze expertengroep heeft zijn verslag uitgebracht aan de Waalse regering in december 2021.

Nationale, Europese en internationale samenwerking. Dankzij het engagement van het BIPT op Europees en internationaal niveau kregen de experts van het Instituut een unieke kans om hun kennis van hun vakdomein te verbreden en samen te werken met andere regulatoren.

Op Europees niveau speelde het BIPT in 2021 een bijzondere rol als voorzitter van Berec, het orgaan dat de Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie verenigt. Het BIPT was verantwoordelijk voor het dagelijkse management van Berec en voor de uitvoering van het werkprogramma.

2021, het jaar
van het Belgische
voorzitterschap
van Berec

In de Wereldpostvereniging (UPU) zette het BIPT in 2021 het Belgische mandaat voort als lid van de Administratieve Raad en in het bijzonder als medevoorzitter van de commissie "USO, Regulatory Affairs and Postal Regulation". Deze commissie bereidde voornamelijk de voorstellen inzake de postale reglementering voor het UPU-Congres van augustus 2021 voor.

1.3.2. Onze tussenkomsten voor het grote publiek

Controleren

Een bijzondere opdracht van het BIPT bestaat in het controleren van de wettelijke bepalingen waarvan het de naleving verzekert. Dit kan ten dienste worden gesteld van de consument.

Zo werd in 2021 de jaarlijkse controle van de Europese Verordening 2015/2120 betreffende de netneutraliteit uitgevoerd. Deze beoogt zich ervan te vergewissen dat de operatoren de regels inzake de neutraliteit van het internet in acht nemen.

Het BIPT heeft bovendien de "Easy Switch"-procedure⁴ verder geëvalueerd. Deze maakt het makkelijker om van operator te veranderen. Het BIPT heeft een reeks aanbevelingen opgesteld om de administratieve stappen die nodig zijn om te switchen te verminderen en raadt de operatoren aan om een oplossing te zoeken om éénduidig te bewijzen dat de techniek

van de operator effectief bij de klant is langsgelopen. Er werden ook andere aanbevelingen verstrekt om de regelgeving aan te passen aan het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

Het BIPT heeft bovendien de controle van 20.000 telefoonnummers met toeslag voortgezet om zich ervan te vergewissen dat het in artikel 116/1, § 1, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie bedoelde register volledig is. Het BIPT zal het verslag van deze controles publiceren in 2022 en de noodzakelijke maatregelen dienovereenkomstig aannemen.

Ten slotte heeft het BIPT een controle voltooid van de bepalingen die voorzien in het verzenden van een waarschuwingsbericht aan de consumenten bij overschrijding van hun mobiele krediet. Over het geheel genomen komen de operatoren hun verplichtingen goed na. Indien tekortkomingen werden opgemerkt, heeft het BIPT aan de operatoren in kwestie gevraagd om deze te verhelpen, waar gevolg werd aan gegeven.

Informereren

Uit de jaarlijkse consumentenbevraging is met name gebleken dat de onwetendheid van consumenten inzake hun rechten groot is. Ook de onderbenutting van de diverse BIPT-vergelijkingstools toont aan dat het BIPT en zijn activiteiten te weinig bekend zijn bij de eindgebruikers.

4. Ingesteld door het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastlijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie.

1.3. Onze tussenkomsten

In 2021 maakte het BIPT drie geanimeerde video's waarin de in 2020 in het leven geroepen BIPT-familie, papa Bert, mama Iza, hun zoon Pablo en dochter Thalia, de gebruiker wegwijs maken in volgende thema's:

- de automatisering van [bestetarief.be](https://www.bestetarief.be): het gemak waarmee de gebruiker via de automatische vergelijking op de bestetarief-site de tariefplannen kan vergelijken die aan de individuele behoeften voldoen;
- telefoonfraude: het gevaar van smishing waarbij criminelen via frauduleuze sms'en proberen vertrouwelijke informatie te achterhalen en wangirifraude die erop gericht is gebruikers ertoe aan te zetten te telefoneren naar een duur betaalnummer;
- radiostoringen: de rol die het BIPT speelt in het oplossen van storingen van apparaten die werken op radiogolven zoals afstandsbedieningen van garagepoorten.

De video's, die kunnen bekeken worden op het [YouTube-kanaal van het BIPT](#), beogen het inzicht van gebruikers te bevorderen. Ze werden, net zoals de vijf video's die vorig jaar werden gemaakt (over de Easy Switch-procedure om van vaste operator te wijzigen, het gebruik van Postaalpunt.be, het gevaar van niet-conforme apparatuur en hoe deze te herkennen, het behoud van je e-mailadres tijdens de overschakeling

naar een andere operator en de "bill shock" of de waarschuwingen wanneer het dataforfait overschreden wordt) gepromoot via een sociale-mediacampagne. Via een specifieke targeting op leeftijd en interesses wil het BIPT een zo ruim mogelijke doelgroep bereiken, awareness brengen rond deze onderwerpen en het BIPT uitspelen als informatiepunt.

Naast de videocampagne zet het BIPT de sociale media in om in te spelen op de actualiteit en gebruikers van post- en telecomdiensten tips te geven en hen te wijzen op bepaalde evoluties in de sector van de postdiensten en telecommunicatie of de activiteiten van het BIPT. Het BIPT maakt hiervoor gebruik van gesponsorde posts. Volgende thema's passeerden in 2021 de revue: de voordelige verzending van internationale pakjes,

de rol van de ombudsdienst voor de postsector en de ombudsdienst voor telecom, diverse BIPT-studies (met name over de situatie van de elektronische-communicatiesector, de postale consumentenstudie, de internationale vergelijkende prijsstudie...), de BIPT-vacatures, de betaalnummers, de door het BIPT uitgereikte private vergunningen, de door het BIPT georganiseerde examens (maritieme examens en examens voor radioamateur) enz.

In 2021 ging er ook bijzondere aandacht naar de correcte en objectieve berichtgeving rond 5G. Daarvoor werkte het BIPT mee aan de lancering van de website "[Over5G](#)" en coördineerde het de berichtgeving op dit kennis- en leerplatform (zie verder 2.3.3.).

1.4. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

De nationale regulering van elektronische communicatie en postdiensten wordt in grote mate bepaald door de bakens die worden uitgezet op Europees niveau. De actieve participatie van het BIPT als nationale regulator in de betrokken Europese organisaties is dan ook van groot belang om de specifieke nationale omstandigheden op het voorplan te brengen.

Daarnaast treedt het BIPT op Europees en internationaal niveau ook op als vertegenwoordiger van de Belgische staat voor elektronische communicatie en postdiensten.

1.4.1. Het BIPT als regulator

Berec. Het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie of Berec, is opgericht bij een Europese verordening⁵. Deze instantie draagt bij tot de ontwikkeling en betere werking van de interne markt voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten door te streven naar een consistente toepassing van het EU-regelgevingskader. Berec verricht zijn taken in samenwerking met de nationale regelgevende instanties (NRI's) en de Europese Commissie. Het moet niet enkel de samenwerking tussen NRI's onderling bevorderen, maar ook tussen de NRI's en de Europese Commissie.

Onder het Berec-voorzitterschap van Michel Van Bellinghen, voorzitter van het BIPT, verschoof de

aandacht in 2021 vooral naar het beoordelen van toekomstige technologische en marktontwikkelingen, zoals inzake digitale-platformregulering of met betrekking tot eindgebruikersbepalingen.

In overeenstemming met de Berec-strategie van 2021-2025, was het de opzet van het Belgische voorzitterschap om Berec verder te moderniseren en de kennis uit te breiden richting nieuwe domeinen in het digitale tijdperk om een hoog niveau van expertise te garanderen in de toekomst.

In 2021 leverde Berec een actieve bijdrage aan de Europese wetgevende onderhandelingen in het kader van dossiers zoals de roamingverordening, de Digital Markets Act en de NIS 2.0-richtlijn. Berec gaf uiting aan zowel structurele als gedragsmatige zorgen over de grote digitale platformen, die worden beschouwd als poortwachters voor toegang tot een breed scala aan diensten, goederen en informatie. In gesprekken met het Europese Parlement en de Raad van de Europese Unie, pleitte Michel Van Bellinghen namens Berec voor maatregelen die de basis hebben gelegd voor een evenwichtig en flexibel ex-ante toezichtskader.

Ook andere thema's zoals duurzaamheid, open internet, het dichten van de digitale kloof, promoten van VHCN⁶ en 5G kwamen uitvoerig aan bod tijdens 2021. Berec publiceerde in 2021 een veertigtal rapporten, opinies of richtlijnen.

Het BIPT leidde als Berec-voorzitter vier plenaire vergaderingen. Maar liefst vijftien verschillende werkgroepen werden nauwgezet gevolgd door een interdisciplinair team dat binnen het BIPT werd opgericht in het kader van het voorzitterschap.

Michel Van Bellinghen vertegenwoordigde Berec ook tijdens tal van conferenties, webinars, overlegmomenten met andere Europese instellingen, meetings met de Europese Commissie en andere high-level evenementen. In 2021 werden ook verschillende evenementen georganiseerd door Berec, zoals een Stakeholder Forum en een conferentie over de evolutie van regulering.

IRG. De "Independent Regulators Group" telt 37 leden, allen telecomregulators binnen Europa. De IRG fungeert als facilitator voor de leden en biedt flexibele ondersteuning voor het vervullen van hun functie. Er wordt gewerkt aan verbetering van de samenwerking, wederzijdse bijstand en informatie-uitwisseling tussen de regulators. In 2021 was Michel Van Bellinghen tevens voorzitter van deze groep. Het BIPT nam deel aan een door de IRG georganiseerde tweedaagse workshop met als thema de regulering van de platformen en de NRI's van de telecomsector.

ERGP. De "ERGP" of "European Regulators Group for Postal Services" is een overleg- en discussieorgaan tussen de postregulators en geeft adviezen aan de Europese Commissie aangaande de postdiensten.

5. Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau.

6. VHCN, of "Very High Capacity Networks". Dit zijn elektronische-communicatienetwerken met een zeer hoge capaciteit die ten minste tot aan het distributiepunt volledig uit optische-vezelelementen bestaan, of die, in gebruikelijke piekomsomstandigheden, in staat zijn om soortgelijke netwerkprestaties te bieden.

1.4. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

In 2021 heeft het BIPT actief deelgenomen aan twee plenaire vergaderingen, de Task Force “Stakeholders” en aan volgende vijf werkgroepen van de ERGP: “Regulatory Framework”, “Regulatory Tools”, “Access Regulation”, “Cross-border parcel delivery” en “Consumer and Market Indicators”. Deze laatste werkgroep werd geleid door het BIPT en de Maltese regulator, MCA. Het publiceerde in 2021 vier externe ERGP-rapporten: “ERGP Report on Quality of service, consumer protection and consumer handling 2020”, “ERGP Report on core indicators for monitoring the European postal market”, “ERGP report on contractual situation of consumers of postal services” en “ERGP report on the outcome of the public consultation on the draft ERGP report on the contractual situation of consumers”. De werkgroep “Access Regulation” werd geleid door het BIPT en de Litouwse regulator. Het stelde vorig jaar één extern rapport op: “ERGP report on harmonised measures related to standardized cross-border services delivery”.

CERP. Het “Europees Comité voor postregulering” of “CERP” zorgt voor een goede coördinatie tussen zijn leden en tracht de inachtneming van het “communautaire acquis” te bevorderen. Het BIPT treedt er op als regulator van de postsector. Het Instituut heeft onder meer deelgenomen aan de digitale plenaire vergadering die in het teken stond van het voorbereiden van het 27e UPU-congres en in het bijzonder aan de Europese coördinatie. Het BIPT heeft, als mede voorzitter van de UPU Task Force, een presentatie gegeven over de werkzaamheden van de

Task Force inzake “Opening up of the UPU to wider postal sector players”. De voornaamste CERP-taken in 2021 waren de Europese coördinatie van de gevolmachtigde vergadering van de Wereldpostvereniging (UPU) die plaatsgevonden heeft in augustus 2021, en de Europese voorbereiding van de semestriële raden van de UPU.

1.4.2. Het BIPT als vertegenwoordiger van de Belgische Staat

Het BIPT
vertegenwoordigt
België binnen zijn
bevoegdheidsdomeinen
op Europees en
internationaal niveau

Gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties

UIT. De “Internationale Telecommunicatie Unie” of “ITU” is mondiaal bevoegd voor de informatie- en communicatietechnologie.

1.4. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

Enkele geplande conferenties werden door de COVID-19-pandemie opnieuw uitgesteld naar 2022, waaronder de “World Telecommunication Development Conference” (WTDC) en de “World Telecommunication Standardization Assembly” (WTSA).

De deelname aan het “Global Symposium for Regulators” (GSR) was belangrijk voor het BIPT. Michel Van Bellinghen heeft in het kader van het GSR tijdens de zomerperiode deelgenomen aan verschillende evenementen die allemaal als hoofdt thema de COVID-19-pandemie hadden en de rol die de NRI's moeten spelen betreffende het toezicht op de breedbanddiensten, die van het grootste belang bleken te zijn voor het telewerk, de onlinediensten en e-health.

UPU. De Wereldpostvereniging of UPU begeleidt onder andere de internationale postuitwisseling. Het Wereldpostcongres is het hoogste orgaan van de UPU en wordt om de vier jaar georganiseerd. In 2021 vond de 27^e editie van het Congres plaats. Het brengt de gevolmachtigden van de 192 lidstaten bijeen, die vergaderen om de UPU te hervormen, een nieuwe wereldpoststrategie aan te nemen en de toekomstige regels vast te leggen voor het internationale postverkeer. Tussen twee Congressen in zetten de Administratieve Raad (CA), die samengesteld is uit 41 lidstaten, en de Raad voor postexploitatie (POC), die 48 lidstaten telt, het werk van de Unie voort.

In 2021 heeft het BIPT zijn vierjarig mandaat

voortgezet als lid van de Administratieve Raad van de Wereldpostvereniging en in het bijzonder als medevoorzitter van de commissie “USO, Regulatory Affairs and Postal Regulation”. In 2021 hield deze commissie zich vooral bezig met de voorbereiding van de voorstellen inzake de postale reglementering voor het Congres van de UPU in augustus 2021 in Abidjan (Ivoorkust). Het BIPT en Keniaanse regulator delen het medevoorzitterschap van het Comité “Universal Service Obligation, Regulatory Affairs and Postal Regulation”, dat zich toelegt op de universele dienst en op de postale regulering. Dat comité is tweemaal bijeengekomen in 2021. België (het BIPT) en Kenia hebben in 2020 ook een tiental keren de werkgroep “Opening up the UPU to wider postal stakeholders” bijeengeroepen om een concreet voorstel in te dienen tijdens het UPU-congres van 2021, zoals gevraagd door de Administratieve Raad.

Het 27^e Wereldpostcongres heeft plaatsgevonden van 9 tot en met 27 augustus 2021.

Het BIPT heeft tijdens het gehele Congres een zeer actieve rol gespeeld. Het BIPT was verslaggever van de werkgroep “Opening up the UPU to wider postal stakeholders”, het meest delicate discussiepunt tijdens het 27^e UPU-congres. Het voorstel dat werd ontwikkeld onder leiding van België werd met consensus aangenomen.

Verder werd België met een grote meerderheid verkozen tot lid van de Administratieve Raad (CA) en

van de Raad voor Postexploitatie (POC). Hierin kan het BIPT toezien op de uitvoering van de nieuwe UPU-strategie en het UPU-werkplan voor de periode 2022-2025 die werden goedgekeurd door het Congres om de belangen van België en van Europa in het algemeen te beschermen.

Ten slotte heeft de nieuw verkozen Administratieve Raad België, dat vertegenwoordigd wordt door het BIPT, ook aangeduid als vicevoorzitter van de Administratieve Raad namens de Europese regio.

Het BIPT legt zich toe op de hervorming van de UPU.

De Europese Commissie

COCOM. Het “Communications Committee” assisteert de Europese Commissie in haar uitvoerende taken inzake elektronische communicatie. Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van de EU-lidstaten. Het BIPT heeft als expert deelgenomen en bijgedragen aan de werkzaamheden van het COCOM en meer specifiek aan drie vergaderingen van het COCOM.

1.4. Onze plaats op het Europese en internationale toneel

PDC. Het “Postal Directive Committee” is de postale variant van het COCOM. Het BIPT volgt de werkzaamheden van dit comité op de voet en heeft twee vergaderingen bijgewoond die vorig jaar georganiseerd werden. Het BIPT heeft er als medevoorzitter van de ERGP-werkgroep “Market Indicators” een gedetailleerde toelichting gegeven over de door de werkgroep verrichte studies. Daarbovenop heeft het BIPT presentaties gegeven over de werkzaamheden van de UPU in het algemeen en rond de thema’s “Opening up the UPU to wider postal stakeholders” en “Outcome of 27th UPU congress”.

RSPG/RSC. De “Radio Spectrum Policy Group” of “RSPG” is een “high-level” adviesgroep die de Europese Commissie bijstaat in de ontwikkeling van het radiospectrum.

Het “Radio Spectrum Committee” of “RSC” is verantwoordelijk voor specifieke technische maatregelen die nodig zijn om het spectrumbeleid ten uitvoere te brengen. Het bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de Europese Commissie.

Aangezien het radiospectrum en de bijbehorende aangelegenheden van nature de nationale grenzen overschrijden en rekening houdende met het streven naar een geharmoniseerd gebruik van het spectrum binnen Europa, worden de werkzaamheden van de RSPG en het RSC binnen het directoraat-generaal “Connect” van de Europese Commissie van nabij door het BIPT gevolgd. Voor de RSC- en RSPG-activiteiten in België wordt indien nodig een overleg georganiseerd met de gemeenschappen (die bevoegd zijn voor omroep). Het RSC vergadert vier keer per jaar, terwijl de RSPG drie keer per jaar bijeenkomt. In 2021 heeft de RSPG [zeven adviezen](#) gepubliceerd. Onder deze adviezen bevond zich het advies in verband met de rol die het radiospectrum kan spelen in de strijd tegen de klimaatverandering.

De werkzaamheden van het RSC hebben in 2021 geleid tot de aanneming van [drie uitvoeringsbesluiten](#) van de Europese Commissie. Een belangrijk besluit van het

RSC is de uitbreiding van de wifiband boven 6 GHz⁷.

RE EG. De “Radioapparatuur Expert Groep” is een groep die eveneens voorgezeten wordt door de Europese Commissie. Naast de vertegenwoordigers van de lidstaten zijn er ook andere stakeholders vertegenwoordigd zoals de industrie, Europese standaardisatieorganisaties, consumentenorganisaties, markttoezichthouders en aangemelde instanties.

In 2021 werden zes onlinevergaderingen georganiseerd waarvan één waarvoor enkel de vertegenwoordigers van de lidstaten uitgenodigd waren. Naast de rapportage van de activiteiten van de verschillende stakeholders werden hoofdzakelijk de volgende onderwerpen besproken: de studies en het wetsvoorstel inzake cybersecurity en privacy onder de radioapparatuurrichtlijn alsook de bijhorende standaardisatieaanvraag, de studies en het wetsvoorstel inzake de universele lader, de studies inzake de mogelijke wetgeving om radioapparatuur te beveiligen zodat enkel software kan ingeladen worden waarvan is aangetoond dat de combinatie software en hardware conform is, storingen op de weerradars. Het [wetsvoorstel](#) inzake cybersecurity en privacy werd ondertussen aangenomen en zal van toepassing zijn met ingang van 1 augustus 2024. Het bijbehorende verzoek om standaardisatie werd verstuurd naar de Europese standaardisatieorganisaties.

7. Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1067 van de Commissie van 17 juni 2021 betreffende het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum in de frequentieband 5945-6425 MHz voor de implementatie van draadloze toegangssystemen met inbegrip van radio local area networks (WAS/RLAN's).

2

HOOFDSTUK 2

DE UITVOERING VAN ONZE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN IN 2021

2.1. Concurrentie

De strategische doelstellingen van het BIPT vloeien rechtstreeks voort uit de strategische assen, zijnde concurrentie, gebruikers, schaarse middelen en efficiënte werking. Ze dienen als leidraad voor het werk van het BIPT.

De strategische doelstellingen worden verder gedetailleerd in het driejaarlijkse strategisch plan. Het jaar 2021 kadert in het [strategisch plan 2020 - 2022](#) en met name in het [werkplan 2021](#), waarvan de fiches de concrete verwezenlijking van het strategisch plan voor het jaar uitvoerig beschrijven.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke concrete acties, los van het dagelijkse werk van het BIPT, ondernomen werden om aan de strategische doelstellingen te voldoen. Het geeft zo een overzicht van de uitvoering van het werkplan 2021.

2.1. Concurrentie

Een gezonde concurrentie op het vlak van de levering van de elektronische-communicatienetwerken en -diensten en de postdiensten komt ontegensprekelijk de economische ontwikkeling ten goede. Maar in bredere zin is het van essentieel belang om het doel van sociaal welzijn te bereiken: het is cruciaal dat burgers gebruik kunnen maken van een gevarieerd, kwalitatief en gunstig geprijsd aanbod van elektronische-communicatiediensten, media en postdiensten.

Het BIPT ziet toe op de ontwikkeling van de concurrentie op basis van de kwaliteit, prijzen of innovatie, in de sector van de elektronische communicatie, post of media. De concurrentie op de mediamarkt wordt vanzelfsprekend in nauwe samenwerking met de mediaregulatoren van de gemeenschappen gereguleerd.

2.1.1. Analyse van de markt ter bevordering van concurrentie en investeringen

De analyse van de markt in de elektronische-communicatiesector bestaat in het definiëren van relevante markten en vaststellen of bepaalde operatoren aanmerkelijke macht bezitten op deze markten. Bij het bepalen van de “relevante markt” worden de producten of diensten van deze markt beschreven en wordt de geografische omvang ervan vastgesteld.

Operatoren met aanmerkelijke marktmacht hebben een economische kracht die hen in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk te gedragen van de concurrenten, klanten en consumenten op de betrokken markt. Aan operatoren met aanmerkelijke marktmacht kunnen specifieke verplichtingen worden opgelegd. De eerste verplichting is meestal de openstelling van hun netwerken voor concurrerende operatoren. Deze verplichting wordt vaak aangevuld met andere verplichtingen (transparantie, non-discriminatie, controle van de wholesaleprijzen).

Deze voorbije jaren heeft het BIPT de volgende markten geanalyseerd:

- de markt van mobiele gespreksafgifte. Het gaat hier om de dienst die elke mobiele operator mag aanrekenen om een mobiel gesprek af te geven op zijn eigen nummers;
- de markt voor gespreksafgifte op de vaste nummers. Dit betreft de dienst die een vaste-telefonieoperator factureert aan andere (vaste/mobiele) operatoren wanneer deze een telefoonoproep laten eindigen op de vaste geografische nummers, 078-nummers of noodnummers;
- breedbandmarkten. Afhankelijk van het interconnectiepunt worden twee vormen van wholesalebreedbanddiensten onderscheiden: de wholesalemarkt voor lokale toegang en de wholesalemarkt voor centrale toegang;
- wholesalemarkt van omroeptransmissiediensten. Deze diensten zijn noodzakelijk om nieuwkomers de mogelijkheid te geven bundels aan te bieden die zowel breedband- als omroepdiensten bevatten (“multiple play packs”);
- markt voor hoogwaardige toegang op wholesaleniveau op een vaste locatie. Het gaat om noodzakelijke input bijvoorbeeld voor de verbinding met grote bedrijven of de verbinding met basisstations van mobiele netwerken.

2.1. Concurrentie

Deze verschillende markten zijnde “wholesale markten”, namelijk markten die diensten betreffen die de telecomoperatoren onderling van elkaar afnemen. De wholesale markten worden gereguleerd om zo voor meer concurrentie te zorgen op de retailmarkten (de diensten bestemd voor de consumenten en de ondernemingen).

Het BIPT heeft in 2021 verschillende markten regelmatig gemonitord en enkele recent aangenomen besluiten toegepast. Ook de voorbereidingen werden gestart voor het komende nieuwe onderzoek van de breedband- en omroepmarkten. In dat kader werd een uitgebreide vragenlijst voorgelegd aan de operatoren op 1 april en werd een externe partner geselecteerd om een enquête af te nemen bij de consumenten. Andere voorbereidingen zullen volgen in 2022.

De wholesale markten reguleren om de retailmarkten competitiever te maken.

Aangezien de tarieven voor mobiele en vaste gespreksafgifte sinds 1 juli 2021 beperkt zijn door de enige Europese gespreksafgiftetarieven (“euro rates”), heeft het BIPT op eigen houtje een nieuwe marktanalyse gelanceerd om te bekijken of deze markten al dan niet verder moeten gereguleerd worden.

2.1.2. Controle en validering van de referentieaanbiedingen

De transparantieverplichting betekent dat operatoren met een aanmerkelijke marktmacht bepaalde boekhoudkundige informatie, technisch of tarifair, openbaar moet maken. Indien de regulator deze verplichting⁸ oplegt, dan zijn operatoren met een aanmerkelijke marktmacht verplicht een referentieaanbod uit te werken op basis waarvan aan andere operatoren toegang verleend wordt tot hun infrastructuur. Dat is met name het geval voor de wholesaletoegangsmarkten. Het referentieaanbod beschrijft het geheel van opties voor toegang en bijbehorende diensten, de voorwaarden voor levering van de diensten, de rechten en plichten van de aanbieder en de gebruiker, het geheel van ingevoerde processen en tools, en de tarieven voor de huur van lijnen en de diensten die de operator in kwestie moet aanbieden.

In de hiervoor vermelde marktanalyses, zie punt 2.1.1., werden meerdere nieuwe verplichtingen aan operatoren met aanmerkelijke marktmacht opgelegd.

Het BIPT controleert de correcte en tijdige toepassing van deze verplichtingen, inclusief de noodzakelijke aanpassingen van de referentieaanbiedingen.

Het BIPT heeft in 2021 verschillende aspecten van de **referentieaanbiedingen van Proximus** onderzocht:

- de SLA's en de compensatieberekening van de Bitstream xDSL- en Bitstream GPON-referentieaanbiedingen: het BIPT startte in 2020 met een uitvoerige bevraging van de sector aangaande deze aspecten van de referentieaanbiedingen, gebaseerd op een eerste voorstel van aanpassing van Proximus. Hieruit volgde de publicatie van het ontwerpbesluit van 20 juli 2021, waarop verscheidene partijen hebben gereageerd. Het BIPT zal op basis van deze reacties werkvergaderingen organiseren in 2022 en een finaal besluit publiceren.
- de analyse van de herziening van de referentieaanbieding van Proximus voor actieve hoogwaardige toegang (met de naam “BROTSoLL”) werd in het besluit van 20 september 2021 afgerond. Deze referentieaanbieding diende op bepaalde aspecten gewijzigd te worden naar aanleiding van de marktanalyse van 13 december 2019. Dat besluit behandelde deze aanpassingen en andere geformuleerde opmerkingen op dit referentieaanbod. De behandelde onderwerpen waren enerzijds van operationele aard (zoals termijnen en SLA's) en anderzijds van tarifaire

8. Toepassing van artikel 59 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

2.1. Concurrentie

aard voor de diensten die nog niet aanwezig waren in de vorige versie van het referentieaanbod. Proximus heeft intussen zijn referentieaanbod bijgewerkt op basis van de conclusies genomen in dit besluit.

- Een aantal andere wijzigingen aan de referentieaanbiedingen van Proximus werden onderzocht in het kader van de addenda die Proximus heeft voorgesteld.

Referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren.

De Conferentie van regulatoren voor de elektronische Communicatiesector (CRC) heeft in haar besluit van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en omroep geoordeeld dat de kabeloperatoren een sterke machtspositie hadden op de markt van centrale toegang en de wholesalemarkt voor toegang tot omroep. Bijgevolg werd een reeks maatregelen opgelegd aan de kabeloperatoren waaronder de opstelling van een referentieaanbod. In 2019 had het BIPT drie voorafgaande raadplegingen georganiseerd inzake de referentieaanbiedingen voor bitstreamtoegang en de doorverkoop van televisiediensten van de kabeloperatoren Brutélé, VOO NV en Telenet. Dat heeft geleid tot een formeel ontwerpbesluit dat ter raadpleging werd voorgelegd in 2020. Op 11 januari 2021, gaf de Belgische Mededingingsautoriteit haar advies, waarin ze geen opmerkingen formuleerde, betreffende de referentieaanbiedingen van de drie kabeloperatoren. Daarna werd de Europese Commissie geraadpleegd.

Op 8 maart 2021 heeft ze haar advies verstrekt, evenmin zonder opmerkingen. Uiteindelijk nam de CRC op 25 maart 2021 haar finale goedkeuringsbesluit, waarna de referentieaanbiedingen aangepast werden aan de verplichtingen volgend uit het besluit.

Het BIPT ziet erop toe dat de operatoren met een sterke machtspositie geen margin-squeezepraktijken hanteren (dat ze namelijk geen onvoldoende grote marge laten tussen de prijzen op de retailmarkten en deze op de wholesalemarkten). In 2021 werd door het BIPT een margin-squeezetest uitgevoerd op de retaildiensten voor particulieren en kleinzakelijke gebruikers. Het BIPT heeft hierbij geen margin-squeezepraktijken op het niveau van het portfolio van topproducten kunnen vaststellen, noch op basis van de eigen kosten van de operatoren met een sterke machtspositie, noch na aanpassingen aan de schaal en de efficiëntie van de operatoren met een sterke machtspositie. Op basis van de inzichten verkregen bij de uitvoering van de test, heeft het BIPT op 22 juni nieuwe richtsnoeren gepubliceerd voor het toepassen van de margin-squeezetest, rekening houdend met wijzigingen in de regelgeving (zoals de nieuwe wholesaletarieven) en de evolutie van het commercieel aanbod (zoals complexere bundeltypes). Bovendien heeft het BIPT onderzocht of dergelijke praktijken ook zouden kunnen bestaan op de markt voor de grote ondernemingen, aangezien Proximus daar wordt beschouwd als een operator met een sterke machtspositie op de stroomopwaarts gelegen wholesalemarkten. In een mededeling van 7 december 2021 heeft het BIPT geconcludeerd dat het geen margin-squeezepraktijken heeft kunnen vaststellen op het niveau van het portfolio van de businessklanten van Proximus. Het BIPT is van plan om de concurrentiesituatie op die markt te blijven volgen door ook tests uit te voeren op het niveau van de individuele contracten.

2.1. Concurrentie

2.1.3. Tarieven conform de kosten van een efficiënte operator

De tariefvoorwaarden van de referentieaanbiedingen bevatten twee grote categorieën van tarieven:

- de enige heffingen (of “one-time fees”) vergoeden de specifieke technische diensten zoals de activering van de dienst of de installatie door een technicus;
- de maandelijkse huurprijzen (of “rental fees”) vergoeden de historische operator voor het gebruik van bijvoorbeeld het aansluitnetwerk.

De berekeningswijze van deze tarieven ziet erop toe dat deze conform de operationele en financiële werkelijkheid van een efficiënte operator zijn.

Maandelijkse huurprijzen voor toegang tot het FTTH-netwerk (Fiber To The Home⁹) van Proximus. Het BIPT heeft voortgewerkt aan het proces voor aanneming van een ontwerpbesluit waarover een openbare raadpleging werd gehouden in 2020, om tot een besluit ter zake te komen op 9 maart 2021. In dat besluit heeft het BIPT de door Proximus gehanteerde toegangsprijzen voor zijn FTTH-netwerk geïnterpreteerd en gevalideerd (de prijzen voor het transport van het verkeer moeten dan weer later aan een afzonderlijke herziening onderworpen worden).

Maandelijkse vergoeding voor het Ethernet-transport in het kader van de wholesaleaanbiedingen van Proximus. De diensten van actieve toegang van het bitstreamtype bestaan enerzijds uit de toegangsdienst en anderzijds uit de diensten van Ethernet-transport. Het werkplan 2021 voorzorg in een herziening van de tarifiering van het Ethernet-transport (eerder vastgelegd in het besluit van 13 januari 2015). In het kader van deze herziening wordt de volledige tarifiering van het Ethernet-transport onderzocht (zowel voor de diensten op het kopernetwerk als op het glasvezelnetwerk van Proximus). Daartoe werd een bestek opgesteld met het oog op de ontwikkeling van een kostenmodel. De uitvoering van dit project werd toevertrouwd aan een consultant en de werken zijn gestart in 2021. Samen met de ontwikkeling van het kostenmodel heeft het BIPT, via een vragenlijst gericht aan de sector, een evaluatie gemaakt van de wenselijkheid om de nu geldende tariefstructuur te

Toegangstarieven afgestemd op de operationele en financiële werkelijkheid van een efficiënte operator

behouden of aan te passen. Dat werk zal worden voortgezet in 2022.

Enige heffingen voor de toegang tot het FTTH-netwerk van Proximus: Het BIPT publiceerde op 20 januari 2021 een ontwerpbesluit aangaande de bepaling van de enige heffingen binnen de Bitstream GPON-dienst van Proximus. Deze tarieven werden vastgelegd op basis van kostenmodellen, waarbij het BIPT een beroep heeft gedaan op een externe consultant. In navolging van de verschillende reacties op dit ontwerpbesluit, heeft het BIPT beslist om in het derde kwartaal van 2021 een bijkomende controle uit te voeren van de opgevraagde gegevens die aan de basis liggen van deze kostenmodellen. De ondervindingen die volgden uit deze controle, zullen nu gebruikt worden om de finale tarieven vast te leggen.

Enige heffingen op de coax-netwerken: de CRC publiceerde op 24 juni 2021 het finale besluit aangaande de bepaling van de enige heffingen en de “SLA Pro Repair”-tarieven op de coax-netwerken. Zoals voor FTTH werden deze tarieven vastgelegd op basis van kostenmodellen, met de hulp van een externe consultant. In dit besluit werden voor de eerste maal tarieven vastgelegd voor de verschillende interventietypes waarop een begunstigde operator een beroep kan doen bij de netwerkoperaator, zoals activeringen en aanpassingen aan profielen. Ook werden de tarieven vastgelegd voor de maandelijkse “SLA Pro Repair”-dienst en de hierbij horende eenmalige tarieven, zoals activering en deactivering.

9. Namelijk het glasvezelnetwerk tot bij de eindgebruiker.

2.1. Concurrentie

De operatoren met een sterke machtspositie moeten beschikken **over een kostentoe rekeningssysteem** dat beantwoordt aan de beginselen inzake causaliteit, objectiviteit, consistentie en transparantie. Deze kostentoe rekeningssystemen maken het voorwerp uit van een audit waarvan de resultaten worden meegedeeld aan het BIPT. In 2021 heeft het BIPT de kostentoe rekeningssystemen van [Proximus](#) en van de kabeloperatoren ([Telenet](#), [VOO](#) en [Brutélé](#)) voor 2019 goedgekeurd via een mededeling.

2.1.4. Informatie ter ondersteuning van innovatie

Momenteel zit de uitrol van glasvezel in België in een stroomversnelling. Om een antwoord te bieden op de vele vragen die een dergelijke grootschalige uitrol oproept en om verschillende doelgroepen te sensibiliseren over het nut en belang van glasvezel, publiceerde het BIPT in 2021 **de website glasvezelinfo**. De website kadert in de doelstelling van de Europese Commissie om de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit aan te moedigen. Europa voorziet immers dat alle burgers in 2030 toegang zullen hebben tot internet met gigabitsnelheden en glasvezel speelt daarin een belangrijke rol.

Glasvezelinfo biedt informatie voor verschillende doelgroepen, waaronder eindgebruikers, operatoren, (lokale) overheden en syndici. De website bevat onder andere algemene informatie over de

glasvezeltechnologie (zoals de voor- en nadelen, de mogelijke opties qua infrastructuur, de milieu-impact...) en een beschrijving van de relevante Belgische en Europese regelgeving, alsook hoe de glasvezelmarkt wordt gereguleerd door het BIPT. Een lijst van aanbieders van glasvezeldiensten is ook opgenomen, zowel voor particuliere als voor zakelijke eindgebruikers en operatoren. Daarnaast bevat de website ook een lijst van aanbevelingen voor steden en gemeenten om de uitrol van glasvezel te faciliteren. De website zal verder worden uitgebreid in 2022.

In 2021 werd gestart met de werkzaamheden om een **glasvezelkaart** uit te werken die de status en evolutie van de FTTH-uitrol in België zal weergeven. Deze kaart vormt een aanvulling op de vaste ataskaart die meer gedetailleerd de dekking van alle vaste breedbandnetwerken in België weergeeft: met de FTTH-kaart wil het BIPT vooral de nadruk leggen op de evolutie van de glasvezeluitrol in België, door deze frequent bij te werken. De eerste versie van deze glasvezelkaart zal in 2022 op het dataportaal van het BIPT gepubliceerd worden.

2.1.5. Markttoezicht in de elektronische-communicatiesector

Samenwerkingsakkoorden inzake infrastructuur. We merken een tendens tot samenwerking tussen de operatoren om te kunnen tegemoetkomen aan de uitdagingen van de uitrol van de netwerken met zeer hoge capaciteit. Dit zagen we bijvoorbeeld in België

in het akkoord dat Proximus en Orange sloten over het gedeelde gebruik van de mobiele infrastructuur. Op vlak van vaste infrastructuren zagen we dat er akkoorden gesloten werden tussen Proximus en enerzijds EQT Infrastructure en anderzijds Eurofiber met het oog op een maximale uitrol van glasvezel, respectievelijk in Vlaanderen en Wallonië. Gelijkaardige gesprekken werden aangekondigd tussen Telenet en de energieverdeler Fluvius. Elke keer dat nodig blijkt te zijn, werkt het BIPT nauw samen met de Belgische of Europese mededingingsautoriteiten zodat de door de operatoren gesloten akkoorden de voorwaarden van een eerlijke en duurzame concurrentie niet schenden. Wat meer bepaald betreft de joint ventures die Proximus heeft opgericht (Fiberklaar in Vlaanderen en Unifiber in Wallonië), heeft het BIPT gesprekken aangeknoopt met hen in het kader van de verplichtingen die zijn opgelegd aan Proximus op het vlak van toegang tot zijn glasvezelnetwerk.

Fusies en aankopen. Het BIPT volgt op de voet de concentratiebewegingen die plaatsvinden in de sectoren van de postdiensten en telecommunicatie. In 2021 heeft Proximus de overname van de virtuele mobiele operator Mobile Vikings voltooid. De kabeloperator VOO heeft op zijn beurt het voorwerp uitgemaakt van een verkoopproces dat is afgerond met een akkoord met Orange Belgium. Wanneer dergelijke processen plaatsvinden, houdt het BIPT zich paraat om te antwoorden op de vragen die het kunnen gesteld worden door de mededingingsoverheden.

2.1. Concurrentie

De Belgische elektronische-communicatiemarkt vanuit een internationaal perspectief. In december 2021 heeft het BIPT een [nieuwe studie](#) gepubliceerd waarin de prijzen van de telecomdiensten in België worden vergeleken met deze in de omringende landen (Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk). Deze studie toont aan dat België een land is waar de prijzen voor de telecommunicatiediensten over het algemeen hoog zijn ten opzichte van de andere geanalyseerde landen. Deze vaststelling moet dan wel genuanceerd worden voor bepaalde behoeften zoals deze met betrekking tot de mobiele basisdiensten waarvoor België eerder competitief is, maar ons land is daarom niet minder duur ten opzichte van zijn buurlanden naarmate de behoefte aan minuten van communicatie en data toenemen. Voor de consumenten die bundels gebruiken (combinaties van internetdiensten, tv en vaste en/of mobiele telefonie), zijn de prijzen in België over het algemeen ook hoog en, zoals in het geval van de mobiele aanbiedingen, betaalt de Belgische consument beduidend meer dan zijn burens naarmate zijn behoeften groter worden.

De competitiviteit van België op het vlak van informatietechnologieën ("IT") wordt met name gemeten aan de hand van de [DESI](#)-index ("Digital Economy and Society Index") die de Europese Commissie elk jaar bijwerkt. In 2021 stond België als 12^e gerangschikt op 27 voor deze index. Bij analyse van de vier subcategorieën die deze index uitmaken, blijkt dat ons land de beste scores behaalt voor het

niveau van integratie van de digitale technologie in ondernemingen (6^e) en van het menselijk kapitaal (10^e). België is daarentegen 17^e gerangschikt wat betreft de digitalisering van de openbare diensten en 16^e wat betreft de connectiviteit. Wat die laatste subcategorie betreft (connectiviteit), merken we op dat België goed blijft presteren op het vlak van de uptake van breedbanddiensten (5^e van 27) en dat het een eervolle plaats haalt voor de breedbanddekking (11^e, gemeten op basis van de NGA- en VHCN-dekkingen¹⁰). Het bekleedt bovendien nog altijd de 1^e plaats (samen met acht andere landen) voor 4G-dekking en is 9^e wat betreft de uptake van mobiele breedband. De vertraging die werd opgelopen bij de lancering van 5G (België is 25^e in termen van voorbereiding op 5G en 14^e in termen van dekking) en een hoog prijsniveau voor breedbanddiensten (25^e van de 27) halen de algemene positie van ons land inzake connectiviteit daarentegen sterk naar beneden (16^e van 27).

De kwaliteit van vaste en mobiele breedbandnetwerken in België. Op 23 december 2021 publiceerde het BIPT een eerste editie van zijn kwalitatieve studie van vaste en mobiele breedbandnetwerken in België. In dit [rapport](#), dat een aanvulling vormt op de prijzenstudies die het economisch aspect van de telecommarkt belichten, wordt er gefocust op de technische kwaliteit van deze netwerken, in het bijzonder de dekking. Uit het rapport blijkt dat het goed gesteld is met de netwerkdekking in België, voor zowel vast als mobiel.

Enkel voor 5G is de dekking momenteel nog beperkt in afwachting van de spectrumveilingen in 2022. Er zijn evenwel soms sterke regionale verschillen: vooral in Wallonië worden gebieden vastgesteld waar de dekking minder goed kan zijn. Dit leunt aan bij de problematiek van zogenaamde "witte zones" waar de investeringsintenties van operatoren om er hun netwerk uit te rollen, typisch lager zijn: dit onderwerp wordt ook besproken in het rapport. Daarnaast behandelt de studie verschillende andere onderwerpen van technische aard (afschakeling van het vaste kopernetwerk, datalimieten wanneer het plafond voor redelijk gebruik wordt overschreden ("FUP"), beschikbare maximumsnelheden, enzovoort).

10. NGA of Next Generation Access: een netwerk dat een snelheid van 30 Mbps en meer biedt. VHCN of Very High Capacity Network: een netwerk bestaande uit glasvezel tot het distributiepunt of dat aan bepaalde criteria kan voldoen waaronder een downloadsnelheid van 1 Gbps voor vast en 150 Mbps voor mobiel.

2.1. Concurrentie

Wat betreft de kwaliteit van de mobiele netwerken heeft het BIPT ook een studie uitgevoerd over de risico's van verzadiging van de 4G-netwerken in drie grote steden van het land. Zoals meer in detail beschreven onder titel 2.3.3 hieronder evalueert deze studie die begin 2021 werd gepubliceerd, het risico van verzadiging op basis van voorspellingen in verband met het toekomstige gebruik van de netwerken, rekening houdend met het verkeer dat in 2022 verwacht wordt.

Netneutraliteit. Het [jaarlijks verslag](#) betreffende het toezicht op netneutraliteit werd voor de vijfde keer gepubliceerd. Dit verslag kadert in de controle op de naleving van Verordening (EU) 2015/2120. Het verslag betreft de periode van 1 mei 2020 tot en met 30 april 2021.

Aan het begin van deze verslaggevingsperiode stabiliseerde de toename in het internetverkeer wegens de COVID-19-pandemie. Verder werden geen nieuwe significante pieken in het internetverkeer waargenomen.

In de eerste helft van 2021 heeft het BIPT in de dossiers waarin Proximus en Telenet een vorm van zero rating¹¹ hadden ingevoerd, geconcludeerd dat er te weinig commerciële ruimte was voor de concurrerende leveranciers van inhoud en applicaties. Uit de gegeven opties kozen de Internet service providers (ISP's) voor de openstelling van zero-ratingplatformen voor alle concurrerende apps die binnen dezelfde categorie vallen. In de tweede helft van 2021 werkte het BIPT,

met name in het kader van zijn voorzitterschap van Berec, mee aan het ontwikkelen van de nieuwe positionering van Berec ten aanzien van zero-rating naar aanleiding van de arresten van het Hof van Justitie van 2 september 2021 over de aanbiedingen met zero-rating van twee Duitse ISPs. Berec besliste om in 2022 een update van zijn richtsnoeren te publiceren op het vlak van zero-rating.

In de meest recente vergelijkende nationale prijzenstudie werden er 10 huishoudens bedacht om een realistisch beeld te vormen van de behoeften van de verschillende consumenten.

Telecomprijzen. Het BIPT heeft in januari 2022 een [nationale vergelijking](#) gepubliceerd van de tarieven van de elektronische-communicatiediensten op basis van "gezinsprofielen" die werden geanalyseerd tijdens de laatste vier maanden van 2021. Die methode vertrekt vanuit de behoeften van de consumenten die worden beschreven aan de hand van een tiental gezinnen met voldoende uiteenlopende profielen om

een breed en gevarieerd beeld te schetsen van de markt. De logica erachter kijkt naar de minimale uitgaven die een goed geïnformeerde consument moet dragen om te voorzien in zijn telecombehoeften waarbij de verschillende soorten van oplossingen die de Belgische particuliere markt biedt, worden voorgesteld. De telecomoplossingen waarmee rekening wordt gehouden¹² om te beantwoorden aan de behoeften gelinkt aan elk van deze profielen komen in verschillende vormen: een dienst die als standalone wordt aangeboden (Internet only of mobile postpaid), een commerciële bundel met verschillende diensten (2P, 3P, 4P) of zelfs een mobiele postpaiddienst van een operator, gekoppeld aan een bundel (de "gemengde" oplossing). Voor elk van die profielen worden de goedkoopste tariefplannen van operatoren die ten minste beantwoorden aan de specifieke behoeften opgesteld. Voor de profielen gelinkt aan bundels worden de verschillende soorten van oplossingen geanalyseerd per operator. Vervolgens wordt (worden) in een tabel de goedkoopste oplossing(en) weergegeven, ongeacht de operator en het soort van oplossing.

Deze oefening streeft verschillende doelen na: in de eerste plaats zichtbaarheid geven aan de operatoren die actief zijn op de Belgische particuliere markt en de mogelijke alternatieven tonen voor de huidige oplossingen van de consumenten zowel in termen van aanbiedingen als in termen van mogelijke soorten oplossingen. De nationale prijsvergelijking heeft ook tot doel om de concurrentie tussen operatoren actief op de Belgische particuliere markt te stimuleren en om de

11. Deze praktijk bestaat doorgaans in het aanbieden van toegang tot applicaties zonder dat het verbruik wordt afgehouden van het datavolume.

12. Alle plannen in de tariefvergelijker www.bestetarief.be werden in beschouwing genomen om te beantwoorden aan deze verschillende profielen. Soms werden er opties en/of verbruik buiten forfait geactiveerd om te beantwoorden aan de bestudeerde profielen. De afschrijvingen worden berekend over een periode van 3 jaar. Met de promoties werd daarentegen geen rekening gehouden.

2.1. Concurrentie

Belgische consument ertoe aan te sporen om vaker de aanbiedingen te vergelijken die kunnen beantwoorden aan zijn behoeften en eventueel van plan en/of van operator te veranderen als hij dat opportuun vindt. Daartoe zijn de onlinetool www.bestetarief.be en de procedure [Easy Switch](#) bijzonder nuttig.

Deze profielen werden herwerkt in 2021 om rekening te houden met de evolutie van de markt. Aan de hand van een raadpleging met betrekking tot zowel de nationale als internationale prijsvergelijking kon de sector zijn feedback geven over de werkwijze. Ook over de resultaten van deze studie konden de operatoren hun opmerkingen uitwisselen met het Instituut in de weken voorafgaand aan de publicatie.

Universele telecomdienst. Inzake de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied heeft het BIPT op 22 december 2021 in een mededeling geconcludeerd dat het feit dat geen enkele aanbieder aangewezen werd voor de verstrekking van het geografische element van de universele dienst, geen duidelijke impact heeft gehad op de betreffende beschikbaarheid, het prijsniveau en de kwaliteit van de diensten in kwestie. Deze mededeling heeft het verder over de lancering van een analyse bedoeld om de minimumsnelheid van internettoegang in het kader van de universele dienst te herevalueren op basis van de vereisten van het Europees wetboek voor elektronische communicatie. In de mededeling werd er eveneens informatie verschaft over de toekenning van het sociaal tarief. In

2021 heeft het BIPT ook zijn denkwerk voortgezet met het oog op een aanpassing van het stelsel van sociale tarieven.

Aan het einde van 2021 bezorgde het BIPT ten slotte, op diens verzoek, een advies aan de commissie voor Grondwet en Institutionele vernieuwing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, over de vraag of het recht op toegang tot een open en toereikend internet grondwettelijk verankerd zou moeten worden. In zijn [advies](#) bracht het BIPT naar voren dat deze wijziging in de Grondwet niet gerechtvaardigd is, in essentie omdat het EU-kader voldoende garanties biedt.

2.1.6. Marktobservatie in de sector van de postdiensten

E-commerce vanuit postaal perspectief. In het kader van een studie over de postale aspecten van e-commerce, heeft het BIPT, in samenwerking met het kabinet van de minister van Post op 4 en 19 oktober 2021 twee workshops georganiseerd met de stakeholders over e-commerce, en meer in het bijzonder op het vlak van de duurzaamheid van de "last mile delivery", zijnde de levering gedurende de laatste kilometer. De toen vergaarde informatie vormde een doorslaggevende bijdrage voor de studie die werd verwezenlijkt en die zal gepubliceerd worden begin 2022.

Het postobservatorium werd in het leven geroepen om de kennis van de markt te vergroten en de

ontwikkelingen in de postsector te volgen aan de hand van [duidelijke grafieken](#). Het geeft de postsector weer aan de hand van economische gegevens zoals marktaandeel, data inzake tewerkstelling en investeringen, volumes, inkomsten, enz. De informatie gaat terug tot 2010 en maakt het mogelijk de marktevolutie aan de hand van betrouwbare gegevens te documenteren (zie verder 3.2.1.). [Het postobservatorium betreffende de postale activiteiten van 2020](#) werd op 26 oktober 2021 gepubliceerd.

2.1. Concurrentie

2.1.7. Een innovatieve postdienst ondersteunen

Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten. Verordening (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten heeft als doel de intra-Europese e-commerce meer te ondersteunen door meer transparantie te brengen op het vlak van tarieven voor bepaalde grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten en hun evaluatie. Het BIPT speelt een belangrijke rol bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de verordening; het moet vooral de informatie vastgelegd in de verordening bij de leveranciers van pakketbezorgingsdiensten opvragen.

Bovendien analyseert het BIPT op basis van de verordening de tarifiering van de aanbieder van de universele dienst, bpost, om eventuele onredelijk hoge tarieven te identificeren. Het BIPT heeft een verschil ontdekt tussen de door bpost voorgestelde marges en deze die het zelf heeft berekend.¹³ Dat is de reden waarom het BIPT in 2022 een diepgaander onderzoek zal starten naar de verdeling van de kosten binnen de analytische boekhouding van bpost.

Productkwalificatie en analytische boekhouding. Of een dienst al dan niet tot de universeledienstverplichtingen van bpost behoort, is een vraag die o.m. voor de berekening van de nettokosten van de universele dienst van belang is.

De lijst van producten en diensten van de aanbieder van de universele postdienst wordt per categorie (universele dienst, openbare dienst of commercieel product/dienst) jaarlijks aan het BIPT ter goedkeuring voorgelegd. Het BIPT deelt de goedkeuring vervolgens mee aan de revisor van de rekeningen van de universeledienstaanbieder. De analyse uitgevoerd in 2020 betreffende de oplijsting en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2019 werd in het besluit van 26 januari 2021 gefinaliseerd. Vervolgens werd met het [besluit van 22 juni 2021](#) de

oplijsting en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2020 goedgekeurd.

Op 26 januari 2021 werden eveneens de werkzaamheden betreffende de analytische boekhouding van bpost voor de jaren [2017](#) en [2018](#) met een besluit afgerond. In 2017, net als in 2016, werd de boekhouding niet-conform verklaard. Wat de analytische boekhouding van 2018 betreft, heeft bpost vervolgens, op verzoek van het BIPT, enkele wijzigingen aangebracht in de verdeling van de meerkosten van enerzijds het zogenoemde "historische" personeel, en anderzijds de ombudsbijdrage. De analytische boekhouding van 2018 werd vervolgens conform verklaard. Hetzelfde gebeurde voor de analytische boekhouding 2019, die met [het besluit van 17 augustus 2021 werd goedgekeurd](#).

Nettokosten van bpost. Het BIPT controleert jaarlijks de berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen van bpost, overeenkomstig artikel 23 van de postwet van 26 januari 2018. Het BIPT werkt aan de ontwikkeling van een methode om de nettokosten van de universele dienst (vergelijking van het feitelijke en het tegenfeitelijke scenario) te kunnen controleren. In die context heeft het BIPT eveneens een studie voorbereid ter evaluatie van de immateriële voordelen die gepaard gaan met de verrichting van de universele dienst. bpost heeft officieel geen enkele aanvraag ter compensatie van eventuele nettokosten van de universele dienst voor de jaren 2018, 2019 en 2020 ingediend.

13. [Mededeling](#) van de Raad van het BIPT van 1 september 2020 betreffende de beoordeling van de geselecteerde bpost-tarieven in het kader van de Europese Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten.

2.2. Gebruikers

De bescherming van de belangen van de gebruikers vormt een belangrijke opdracht voor het BIPT. De noodzaak om te kunnen beschikken over elektronische-communicatie- en postdiensten van hoge kwaliteit tegen een billijk tarief, moet niet meer bewezen worden. De sociale inclusie garanderen blijft eveneens een even cruciale doelstelling. Maar het BIPT moet er ook voor zorgen dat de gebruikers toegang kunnen hebben tot innoverende technologieën en diensten die beschikbaar zijn op alle netwerken. Het moet dus de bijbehorende uitdagingen, zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de conformiteit van de apparatuur op de markt, aangaan.

2.2.1. Een geïnformeerde consument kan vergelijken en kiezen

Opdat consumenten echt gebruik kunnen maken van een gevarieerd aanbod van post- en elektronische-communicatiediensten en om te bepalen wat precies aan hun specifieke behoeften en vereisten van kwaliteit en prijzen beantwoordt, is het noodzakelijk om over betrouwbare informatie te beschikken. Aan de hand van verschillende tools die het BIPT hen ter beschikking stelt, kunnen we garanderen dat de gebruikers transparante informatie krijgen. Het doel is een betrouwbare omgeving te creëren om het vertrouwen van de consumenten te winnen.

Transparantie op de elektronische-communicatiemarkt

Bestetarief.be. Deze prijsvergelijker verzamelt alle tariefplannen van operatoren voor elektronische communicatie actief op de Belgische particuliere markt. De tarieven van de gecommmercialiseerde aanbiedingen voor mobiele en vaste telefonie en internet, alsook voor bundels, worden er op objectieve wijze vergeleken. Zo kunnen consumenten het voordeligste tariefplan vinden dat het best aansluit bij hun verbruik of behoeften. De tariefvergelijker biedt een optie voor manuele berekening en automatische berekening, waarmee de beschikbare verbruiksgegevens in de klantenzone van de operator automatisch worden geüpload in de velden van de tariefvergelijker. De algoritmen die de verschillende functionaliteiten ondersteunen worden regelmatig gecontroleerd.

Atlas/Kwaliteitsbarometer. In 2021 heeft het BIPT zijn dataportaal www.bipt-data.be/nl geüpdatet. Dat portaal bevat kwalitatieve data die nuttig zijn voor de gebruikers bij hun keuze van operator. Zo zijn er bijvoorbeeld kaarten die de dekking van de vaste en mobiele netwerken weergeven, statistische indicatoren en metingen uitgevoerd door gebruikers zelf om de kwaliteit van de ervaring op de Belgische mobiele netwerken te evalueren, of een kwaliteitsbarometer die via verschillende indicatoren een overzicht geeft van de prestaties van de verschillende aanbieders.

In 2021 heeft het BIPT de kaarten met de vaste dekking geüpdatet en werd er gestart met een update van de kaarten voor mobiele dekking, overeenkomstig de methode die recent door Berec werd gedefinieerd. Ook de gegevens van de kwaliteitsbarometer zijn geüpdatet.

Het BIPT heeft bovendien een campagne gelanceerd die de kwaliteit van de ervaring bij de verschillende operatoren meet om een vergelijking te kunnen maken. Deze tests werden uitgevoerd aan de hand van testvoertuigen die niet alleen over de voornaamste gewestwegen maar ook over secundaire wegen en de meest landelijke wegen van het land reden en dit in alle provincies. De studie onderzoekt ook de ervaring van de consument die in de omgeving van deze wegen zijn smartphone buiten zijn voertuig, in zijn woning, gebruikt. Uit de [resultaten](#) van deze metingen, gepubliceerd op 8 januari 2021, blijkt dat de kwaliteit van spraak en het mobiele datagebruik

2.2. Gebruikers

op de drie mobiele netwerken uitmuntend is. Om meer statistieken over de kwaliteit van de netwerken te vergaren heeft het BIPT ook meegewerkt aan het project van “verklikkervrachtwagens” dat erin bestaat sensoren te installeren op vrachtwagens die worden ingezet op de afvalophalingsrondes.

Het BIPT waakt dus over de verbetering van de kwaliteit van de gegevens beschikbaar op zijn portaal. In 2022 zal de dekkingkaart van de vaste netwerken overigens gedetailleerder zijn, waardoor met name de dekking per operator en per technologie zichtbaar zal zijn.

Onbeperkt internet. Het BIPT stelde een ontwerp van richtsnoeren betreffende het aanbieden van “onbeperkt” internet op, met als doel een kader vast te leggen voor de aanbiedingen die adverteerders met “onbeperkt” internet, terwijl er ook een clause van redelijk gebruik (“FUP”) van toepassing is. De openbare raadpleging hierover liep tot midden september 2021. Gelet op het aantal en de aard van de ontvangen reacties, wordt de publicatie van de finale versie van de richtsnoeren verwacht in het eerste kwartaal van 2022.

Transparantie op de markt van de postdiensten

Postaal punt. De website postaalpunt.be van het BIPT bevat een overzicht van alle bemande punten, brievenbussen en pakketautomaten in België. De tool maakt het ook mogelijk om van dichtbij de evolutie van het netwerk te volgen (zie 3.2.3.). In 2020 werden

de werkzaamheden voorbereid om deze tool in 2021 verder te kunnen ontwikkelen en om de zichtbaarheid ervan te kunnen verhogen. Om dit te bereiken is er sinds begin 2021 een campagne op de sociale media aan het lopen. Anno 2022 zullen er verdere evoluties

De kwaliteit van de
gegevens verbeteren
voor meer
transparantie

plaatsvinden, waaronder de mogelijkheid om de databank van postaalpunt.be te koppelen aan deze van de operatoren zodat updates nog vlotter kunnen uitgevoerd worden.

Tarifaire vergelijkingen. In samenwerking met de postale operatoren die onder de grensoverschrijdende verordening¹⁴ vallen, heeft het BIPT een methode ontwikkeld om de bestaande tariefinformatie van de Europese Commissie betreffende de binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen te verrijken en ze aan de consument voor te stellen. Deze [methode](#) werd eind 2020, in overleg met de operatoren, geperfectioneerd en zal in de eerste helft van 2021 met geactualiseerde informatie gelanceerd worden.

Kleingebruikers kunnen op deze manier sneller een duidelijke kijk krijgen op de diverse mogelijkheden om een pakket te versturen binnen Europa. In 2022 zal deze tool, die momenteel nog gebruikmaakt van een Excel-draaitabel, verder digitaal geïntegreerd worden zodat ze nog gebruiksvriendelijker en toegankelijker zal worden.

2.2.2. Zorgen voor een betrouwbare omgeving

De maatschappij wordt elke dag meer en meer afhankelijk van elektronische communicatie. En hoewel de “digitalisering” en de virtualisering meer mogelijkheden bieden, brengen ze een hoger niveau van complexiteit met zich. Het is bijgevolg belangrijk om erover te waken dat de netwerken beveiligd zijn en dat ze op een betrouwbare manier beheerd worden. Dit geldt in het bijzonder voor de kritieke telecommunicatieinfrastructuur alsook voor de essentiële diensten die via die infrastructuur aangeboden worden en beschikbaar moeten blijven. Ze vormen immers de ruggengraat van onze digitale maatschappij.

De betrouwbaarheid van de elektronische-communicatiediensten moet voor de gebruikers gegarandeerd worden, inclusief het respect voor de persoonlijke levenssfeer. De betrouwbaarheid controleren van de informatie die operatoren aan gebruikers verstrekken, maakt ook deel uit van de verwezenlijkingen van het BIPT.

14. [Verordening](#) (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten.

2.2. Gebruikers

Identificatie van de kritieke infrastructuren. De telecommunicatienetwerken zijn van cruciaal belang voor de openbare veiligheid en vereisen als nationale kritieke infrastructuur een hoog beveiligingsniveau. Het BIPT heeft in het kader van de vernieuwing van het identificatieproces van de nationale kritieke infrastructuur de exploitanten geraadpleegd en heeft een advies van het Nationaal Crisiscentrum gevraagd en ontvangen.

Voor de evaluatie van het identificatieproces van de aanbieders van essentiële diensten in de sector digitale infrastructuur werd informatie verzameld over het DNS (Domain Name Systems) in België.

Veiligheid van de mobiele netwerken. Gelet op het belang om te kunnen rekenen op veilige en betrouwbare infrastructuur, zijn er op het niveau van de Europese Unie diverse werkzaamheden verricht wat de 5G-beveiliging betreft. Daarom werd er een "5G-toolbox"¹⁵ gepubliceerd. Het doel van deze toolbox is het voorstellen van oplossingen voor potentiële risico's gelinkt aan de cyberveiligheid van netwerken van de vijfde generatie. Om dit te kunnen uitvoeren heeft het BIPT meegewerkt aan een voorontwerp van wet en aan een ontwerp van koninklijk besluit, die, op verzoek van de minister van Telecommunicatie, op 2 december 2020 aan een openbare raadpleging werden voorgelegd.

Risicoanalyse. De operatoren zijn verplicht om risicoanalyses voor de veiligheid van het netwerk uit te

voeren en, op basis daarvan, aangepaste maatregelen te treffen om de risico's te beperken¹⁶. In samenwerking met de Luxemburgse regulator, het ILR (Institut luxembourgeois de régulation), werd een onlineplatform ter beschikking gesteld van de operatoren waarop zij hun risicoanalyses kunnen uitvoeren. Dit platform werd aan de stakeholders voorgelegd tijdens een openbare raadpleging van juli tot september.

Veiligheidsincidenten. De telecommunicatieoperatoren melden aan het BIPT de beveiligingsincidenten die een aanzienlijke impact hebben op hun netwerken en diensten. In het begin van het jaar heeft het Instituut het jaarlijkse incidentenverslag aan de Europese Commissie en ENISA (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging) bezorgd.

Op basis van de lessen getrokken uit incidenten die zich voorgedaan hebben in de telecomsector werden de procedures binnen het BIPT en met de sector verbeterd. Voor belangrijke incidenten of dreigingen werkt het BIPT actief samen met de operatoren en de veiligheidsdiensten waaronder het Nationaal Crisiscentrum en het CCB (Centrum voor Cybersecurity België).

Wanneer een incident de mogelijkheid biedt om iets bij te brengen aan de bevolking, dan communiceert het BIPT daar actief over.

Een voorbeeld van zo een incident is "Flubot". In mei en september 2021 werden Belgische klanten overspoeld met smishing berichten die verzonden

werd door mobiele malware op Android-toestellen. In samenwerking met de operatoren, het CCB en het parket verzag het BIPT in de mogelijkheid om deze berichten op een efficiënte manier te blokkeren, de slachtoffers van de malware te identificeren en te contacteren en de aansturing van de malware te blokkeren. Bij dit incident kwam het BIPT samen met het CCB naar buiten met een mediacampagne om de bevolking te informeren over het fenomeen "smishing".

Een ander voorbeeld is vandalisme aan een gsm-mast. In november 2021 vond vandalisme plaats bij een zendmast van Telenet. Naast de follow-up van het incident met Telenet en de betrokken overheidsdiensten heeft het BIPT via een persbericht de bevolking gewezen op de risico's van dergelijke acties.

Specifieke monitoring tijdens de overstromingen. Tijdens en na de overstromingen onderhield het BIPT nauw contact met de operatoren, het crisiscentrum en de beleidsmakers om de beschikbaarheid en het herstel van de telecomnetwerken in goede banen te leiden. Het BIPT coördineerde onder andere de bescherming van bepaalde kritieke infrastructuur van de telecomnetwerken en droeg bij aan de coördinatie van het herstel van de mobiele dekking in de regio's. In samenwerking met de andere betrokken partijen faciliteerde het BIPT een spoedig herstel van de stoomvoorziening aan de getroffen netwerkknooppunten.

15. CG Publication 01/2020 : Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures.

16. Deze verplichting vloeit voort uit de bepalingen vastgelegd in de artikelen 114, § 1, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en 20 van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid.

2.2. Gebruikers

2.2.3. Volgen van consumentenbehoeften en -gedrag

De missie van het BIPT om de belangen van de gebruikers te beschermen impliceert een grondige up-to-date kennis van de vraag op de betreffende markten. Het is dus onontbeerlijk dat het BIPT van dichtbij de evolutie van de behoeften en het gedrag van de consumenten volgt door regelmatig verschillende studies, enquêtes en vergelijkingen uit te voeren.

Follow-up op de elektronische-communicatiemarkt

Consumentenstudie. Ook in 2021 onderzocht het BIPT de werking van de elektronische-communicatiemarkt en publiceerde de resultaten van zijn jaarlijkse enquête over het standpunt van de consumenten over deze markt. Meer dan 5.000 vragenlijsten die peilden naar het gedrag van consumenten leidden tot de publicatie van de [resultaten](#) op 5 oktober 2021. Deze editie heeft bepaalde trends bevestigd zoals de toename van het gebruik van tv via internet en van betaaltelevisie of van video op aanvraag, en de afname van het gebruik van vaste telefonie. De uptake van mobiele telefonie, internet thuis en van digitale televisie blijft erg hoog. De studie toont ook dat het gebruik van internettelefonie stabiliseert sinds 2019. WhatsApp en Facebook Messenger zijn nog steeds de meest gebruikte applicaties voor dit soort van telefonie, ook al verliezen ze terrein aan de concurrentie. Vanuit het standpunt van de tevredenheid van de consumenten, toont de studie aan dat de consument minder problemen heeft ervaren

met zijn operator in 2021: 60% had geen problemen gehad met de operator, wat een verbetering inhoudt met 5% tegenover het vorige jaar. De tevredenheid ten aanzien van de tarieven is stabiel voor telefonie en vast internet en neemt toe voor mobiele telefonie.

Follow-up op de markt van de postdiensten

Consumentenstudie postale markt. Het BIPT verricht op regelmatige wijze onderzoek naar de gebruikers van de postdiensten. In het verleden waren de studies ofwel kwantitatief ofwel kwalitatief. In 2020 werden beidetypes gecombineerd. Er werd een offerteaanvraag gelanceerd voor een onderzoeksstrategie volgens een “gemengde methode” die het gedrag van de consumenten identificeert alsook de perceptie, de voorkeuren en de behoeften van de postale gebruikers voor de verschillende segmenten van de Belgische postmarkt. Het onderzoeksbureau Ipsos werd geselecteerd. Het onderzoek omvat een kwalitatief deel met focusgroepen en individuele gesprekken en een kwantitatief deel (representatieve statistische enquête). Een integraal [verslag](#) werd in februari 2021 gepubliceerd op de BIPT-website. Uit die studie blijkt dat de consument bereid is om enkele dagen langer te wachten voor de levering van zijn pakje als dat de levering duurzamer kan maken. De studie toont ook aan dat het mogelijk is om de maatschappelijke rol van de postbode uit te breiden door bijkomende diensten aan te bieden. Op het stuk van brieven blijft de bezorging aan huis een absolute noodzaak volgens de respondenten.

Elasticiteitsstudie aangaande postale producten. Het BIPT voerde in maart 2016 een eerste elasticiteitsstudie uit om na te gaan hoe wijzigingen in de prijs of bedelingsfrequentie het consumentengedrag in de postsector beïnvloeden. Deze informatie is essentieel voor het BIPT om een goed marktoverzicht te bewaren en effecten van wijzigende marktomstandigheden te kunnen inschatten. Om rekening te kunnen houden met de evolutie van de sector en de voorkeuren van de gebruiker, werd een nieuwe studie gelanceerd in 2019. Deze is ruimer opgevat dan de eerste studie. In 2019 werd de bevraging van particulieren, zelfstandigen, kmo's, grote ondernemingen en openbare diensten aangevuld met een literatuurstudie en werd ook de input van de operatoren bpost, PostNL en TBC Post gevraagd. In 2020 werd daar nog een econometrische studie, gebaseerd op een reeks gegevens van bpost, aan toegevoegd. Een niet-vertrouwelijke publicatie inzake deze studies werd onder de vorm van een [mededeling](#) op 20 april 2021 bekendgemaakt.

2.2.4. Veilige radio- en telecommunicatie-eindapparatuur

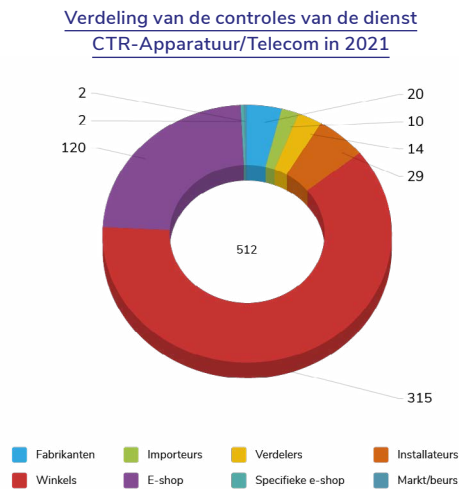
Op alle apparatuur die radiogolven kan uitzenden of ontvangen is de Richtlijn “Radioapparatuur” of “RED”¹⁷ van toepassing. Deze richtlijn eist dat de apparatuur voldoet aan essentiële gezondheids- en veiligheidseisen en geen schadelijke storingen veroorzaakt. Om de conformiteit van de radioapparatuur die op de Belgische markt gebracht worden te vergroten, voert de dienst EquiTel van het

17. Richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG.

2.2. Gebruikers

BIPT regelmatig controles uit bij de Belgische en buitenlandse economische operatoren.

De dienst CTR-Apparatuur/Telecom heeft ook tijdens de COVID-19-pandemie zijn controles voortgezet. De nadruk lag op preventie en de controleurs hebben het op zich genomen om de reglementering uit te leggen aan de handelaars. Daar waar dat nodig bleek werden striktere maatregelen genomen. In 2021 werden bij verscheidene distributiekanaalen 512 controles uitgevoerd zoals te zien is op de volgende grafiek:

Er werden 1.490 verschillende toestellen gecontroleerd waarvan een grote meerderheid (1.355) conform waren, 15 grondiger dienden te worden onderzocht en 120 niet conform waren.

De volgende grafiek geeft de voornaamste redenen voor de niet-conformiteit van de apparatuur weer.

Redenen voor non-conformiteit van de apparatuur gecontroleerd in 2021

In samenwerking met de douaneautoriteiten controleert het BIPT ook de radioapparatuur aan de grenzen. De dienst CTR-Apparatuur/Telecom werd gevraagd om 253 invoerdossiers te controleren, waaronder 157 containers en paletten vervoerd per vliegtuig, boot, vrachtwagen enz. In totaal werden

105.997 toestellen onderschept voordat ze op de markt werden gebracht.¹⁸

Het BIPT beschikt over ambtenaren met de hoedanigheid van officieren van gerechtelijke politie, die, onder het gezag van de procureur des Konings, allerhande onderzoekshandelingen mogen stellen, zoals huiszoekingen. In dat kader mogen goederen in beslag genomen worden. In 2021 hebben dergelijke acties geleid tot 60 processen-verbaal en de inbeslagname van 1.531 producten.

2.2.5. Toezicht op de naleving van de verplichtingen van de operatoren in de elektronische-communicatiesector

Het toezicht op de naleving van het reglementaire kader inzake de bescherming van de gebruikers van elektronische communicatie, media en postdiensten maakt vanzelfsprekend deel uit van de opdracht van de regulator. Dit toezicht is van het hoogste belang om een betrouwbare communicatieomgeving te kunnen garanderen aan de gebruikers.

Mobiele telefonie - Roaming. Sedert 15 juni 2017 is de Europese "Roam Like at Home"-verordening van kracht waardoor de mobiele operatoren geen tarief toeslagen meer mogen aanrekenen voor roamingdiensten binnen de Europese Economische Ruimte¹⁹ (EER). Consumenten die op verplaatsing zijn in één van deze landen kunnen er dus de mobiele diensten gebruiken tegen hetzelfde tarief als in

18. De grootste productcategorieën (meer dan 5.000 geblokkeerde producten in 2021) zijn bluetoothhoortjes, geconnecteerde uurwerken, IPTV-boxen, smartphones, wiflichtjes, speelgoed met afstandsbediening en universele afstandsbedieningen.
19. Europese Economische Ruimte: dat zijn naast de 27 lidstaten van de Europese Unie ook IJsland, Liechtenstein en Noorwegen.

2.2. Gebruikers

België. In 2021 heeft het BIPT de toepassing van de “Roam Like at Home”-verordening gemonitord, met name wat betreft de toepassing van het beleid inzake redelijk gebruik door de operatoren.

Vaste telefonie, vast internet en/of televisie - Veranderen van operator. Met de “Easy Switch”²⁰-procedure wordt de overstap naar een andere aanbieder van vast internet en/of televisie, alsook de verandering van bundelaanbieder vergemakkelijkt: de nieuwe operator regelt de verandering van aanbieder, tenzij de gebruiker uitdrukkelijk aangeeft dit niet te wensen. Begin 2021 heeft het BIPT zijn [verslag betreffende de evaluatie van Easy Switch in 2019/2020](#), waaronder een verslag van zijn toezicht op Easy Switch, gepubliceerd. Naast aanbevelingen aan de minister, onder meer betreffende wijzigingen aan het koninklijk besluit die noodzakelijk zijn om in overeenstemming te zijn met het nieuwe Europees wetboek voor elektronische communicatie, gaf het BIPT de operatoren ook de gelegenheid om, binnen een termijn van drie maanden, een aantal verbeterpunten operationeel verder te onderzoeken of voorstellen van oplossingen aan het BIPT en de minister voor te leggen op vastgestelde probleemgebieden. Eén van de vragen was te onderzoeken hoe de door de operatoren aan te leveren migratiegegevens (in het bijzonder de “Easy Switch ID”) kunnen vereenvoudigd worden en hoe een controlenummertoe te voegen aan de migratiegegevens om zoveel mogelijk foute ingaves aan de bron te vermijden. Het BIPT analyseerde de antwoorden van de operatoren en gaf een globale presentatie van de

strategische oriëntaties en opties waarover de minister volgens het BIPT beschikt. Na ontvangst van de feedback van de minister, werd een ontwerp van

wijzigingsKB opgesteld, dat op haar verzoek, zo goed als gelijktijdig met de aanname van de federale omzettingwet van het hierboven genoemde Europees wetboek, voor [openbare raadpleging](#) werd gepubliceerd op de website van het BIPT.

Overdraagbaarheid. Het BIPT is belast met de controle op het ministerieel besluit van 15 januari 2019 tot instelling van het register bedoeld in artikel 116/1, § 1, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Dat ministerieel besluit beoogt de informatie met betrekking tot de diensten die

worden aangeboden via nummers met toeslag te centraliseren en op een eenvoudige wijze ter beschikking te stellen van de gebruiker. Het verplicht elke betrokken operator immers om voor elk betaalnummer dat hem werd toegewezen bepaalde gegevens te bezorgen²¹ aan de vzw Nummeroverdraagbaarheid in België met het oog op een publicatie in een openbaar register. Meer dan 20.000 controles werden uitgevoerd; deze werden voltooid in 2021. Het BIPT zal het verslag van deze controles publiceren in 2022 en de noodzakelijke maatregelen dienovereenkomstig aannemen.

Een “bill shock” vermijden. Wanneer consumenten met een postpaid mobiel abonnement hun maandelijks forfait bereiken dient hun operator hen daarvan te verwittigen. Hun operator moet tevens een waarschuwingsbericht versturen bij het bereiken van het maandelijks forfait verhoogd met een bedrag dat de consument zelf aangeeft of, bij gebrek daarvan, standaard met € 50. In het najaar van 2021 werd door het BIPT gecontroleerd of de operatoren aan deze verplichtingen voldeden. Gebruik makend van consumentenabonnements werd door de controleurs van het BIPT nagegaan of de betreffende operatoren (BASE, Lycamobile, Mobile Vikings, Orange, Proximus, Scarlet, Telenet, VOO) tijdig de vereiste waarschuwingsberichten verstuurd. De controleurs deden dit door hun dataverbruik op te drijven door middel van streaming. Daarbij stelden zij in hun klantzone precies vast wanneer het forfait werd overschreden evenals het plafond bij een surplus van € 50. Tegelijk stelden zij op hun telefoon vast wanneer

20. Ingesteld door het koninklijk besluit van 6 september 2016 betreffende de migratie van vastlijndiensten en bundels van diensten in de sector van de elektronische communicatie.

21. Geciteerd in artikel 116/1, § 1, derde lid, van de WEC.

2.2. Gebruikers

de respectieve waarschuwingsberichten werden ontvangen. Bij zo goed als alle operatoren waren de resultaten van de controle positief: de vereiste waarschuwingsberichten werden bijna altijd quasi gelijktijdig met of zeer kort na het overschrijden van het betreffende plafond ontvangen. De enige uitzondering was Telenet: bij deze operator werd in november en begin december vastgesteld dat de termijn om waarschuwingsberichten te versturen telkens ernstig werd overschreden. Het BIPT stuurde een brief waarin gesteld werd dat tegen het einde van het jaar deze tekortkomingen verholpen moesten zijn, zo niet zou het BIPT Telenet formeel in gebreke stellen. Telenet liet daarop weten dat het kampte met technische problemen maar dat het de deadline zou halen. Bij een controle begin 2022 werd vastgesteld dat Telenet de waarschuwingsberichten nu wel correct verstuurd.

2.2.6. Toezicht op de naleving van de verplichtingen door de operatoren in de sector van de postdiensten

Naleving van het postale reglementaire kader. Overeenkomstig het postale regelgevingskader voert het BIPT jaarlijks een aantal controleopdrachten uit, voornamelijk inzake de universele dienst.

Verzendingstermijnen. In het [besluit van de Raad van 14 december 2021](#) met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2020, stelt het BIPT vast dat de kwaliteit van de binnenlandse prioritaire stukpostbriefwisseling (D+1) dat jaar 94%

bereikte. Dat is een van de beste resultaten in de laatste tien jaar.

De kwaliteit van de binnenlandse niet-prioritaire stukpostbriefwisseling (D+3) bereikte 96,9% in 2020. Dat is daarentegen een van de slechtste resultaten in de laatste tien jaar.

Het goede resultaat voor de binnenlandse prioritaire stukpostbriefwisseling (D +1) kan deels toegeschreven worden aan de voorkeur van de consument voor de niet-prioritaire stukpostbriefwisseling (D +3), wat ervoor zorgt dat de prioritaire stukpostbriefwisseling (D+1) vanaf 2019 een veel kleiner volume vertegenwoordigt dan ervoor.

De resultaten op vlak van kwaliteit in 2020 zijn voor alle categorieën (prior, non prior, aangetekende zendingen, pakketten en inkomende post) slechter dan in 2019. De verslechtering van de resultaten ten opzichte van 2019 fluctueert tussen -1,8 en -7,7 procentpunten. De algemene kwaliteitsdalingen in 2020 zijn volgens bpost met name te wijten aan de invoering van een nieuw distributiemodel sinds maart 2020 (namelijk de distributie van niet-prioritaire briefwisseling tweemaal per week) en de gezondheidscrisis.

Prijzen bpost. De prijs van de universele postdienst moet betaalbaar, kostengeoriënteerd, niet-discriminerend en transparant zijn. De tariefverhoging van de diensten die tot het kleingebruikerspakket²² behoren, wordt vooraf door het BIPT goedgekeurd. Wat betreft de

tariefverhogingen van 2022 voor deze diensten, heeft het besluit van het BIPT van 27 september 2021 geconcludeerd dat de tariefwijzigingen voor 2022 conform de huidige wetgeving zijn. Het BIPT merkt echter op dat de nieuwe postale wetgeving het al sinds 2018 onmogelijk maakt om een efficiënte controle te garanderen op het principe van de kostenoriëntering. Het BIPT heeft dan ook slechts akte kunnen nemen van het feit dat de door bpost gevraagde tariefverhoging van gemiddeld 6,37% in overeenstemming was met de wettelijke bepaling in kwestie, zonder de kostenoriëntering afzonderlijk te kunnen beoordelen. De toereikendheid van de huidige "price-capformule" wordt momenteel onder de loep genomen.

Klantentevredenheidsenquête. In het advies van 18 mei 2021 betreffende het verbeteringsplan 2019 en het actieplan 2020 van bpost in het kader van de klantentevredenheidsenquête 2019 wijst het BIPT bpost op het feit dat de actieplannen die bpost tussen 2017 en 2019 voorgelegd heeft, niet geleid hebben tot een fundamentele verbetering van de klantentevredenheid van de professionele gebruikers en in mindere mate van de particuliere gebruikers. De klantentevredenheid in 2019 was relatief gezien het laagste in vergelijking met 2017 en 2018. Het BIPT heeft concrete suggesties gedaan met betrekking onder meer tot de verbetering van de klantentevredenheid van (i) de klantendienst van bpost, (ii) de informatie voor het segment van de particulieren, (iii) de website voor het segment van de particulieren en (iv) de correcte levering voor het segment van de particulieren.

22. Het kleingebruikerspakket bevat diensten die frequent door particulieren en kmo's gebruikt worden en waarvoor enkelstuktarieven (de prijzen worden niet beïnvloed door het aantal afgegeven stuks of de postale voorbereiding ervan) gelden, met name: binnenlandse standaardbrievenpost en uitgaande grensoverschrijdende standaardpost met een gewicht lager dan of gelijk aan 2 kg, uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg, aangetekende zendingen, de uitgaande binnenlandse en de grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

2.3. Schaarre middelen

Frequenties en nummers zijn slechts in beperkte hoeveelheid beschikbaar. Een efficiënt gebruik van die schaarse middelen is essentieel om een billijke concurrentie te garanderen en om innovatie mogelijk te maken. Het is een domein waarbij internationale coördinatie bepalend is. Het BIPT neemt actief deel aan de internationale expertengroepen die werken aan een rationeel gebruik van frequenties en nummers (ITU, RSPG, RSC, CEPT ...) in het kader van nieuwe applicaties en nieuwe technologieën.

2.3.1. Beheer van het nummerplan

Het BIPT is belast met het beheer van het nationale nummerplan, alsook met de toekenning en intrekking van de gebruiksrechten voor die nummers. Het BIPT werkt hiervoor actief samen met alle andere Europese regelgevende instanties om zoveel mogelijk het nummeringsbeleid in Europa te convergeren.

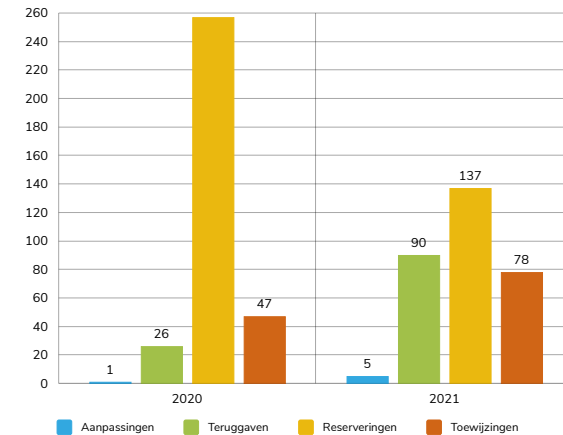
Efficiënt beheer. Als beheerder van het nummerplan moet het BIPT ervoor zorgen dat deze schaarse hulpbron zo efficiënt mogelijk wordt aangewend. Daarom moet het nummerplan regelmatig worden aangepast om nieuwe diensten mogelijk te maken en om de nummervoorraad indien nodig verder aan te vullen. De eerder opgestelde richtsnoeren inzake gebruik van de CLI ("Calling Line Identification") werden in 2021 verduidelijkt en operationeel gemaakt. Zo werd in samenspraak met de operatoren en Febelfin een "zwarte lijst" ingevoerd. Dit is een lijst van telefoonnummers die zeer vatbaar zijn

voor spoofing²³. Oproepen geassocieerd met deze telefoonnummers worden zoveel mogelijk geblokkeerd als deze afkomstig zijn uit het buitenland. Hierdoor is het aantal spoofinggevallen verminderd. Het BIPT heeft ook de coördinatie op zich genomen om het bestaande 070-nummer op termijn uit dienst te nemen en een nieuw nummer beschikbaar te maken.

Toegang tot nummerreeksen. Naast de efficiënte aanwending van het nummerplan moet het BIPT er ook voor zorgen dat de operatoren toegang hebben tot adequate nummerreeksen voor de ondersteuning van hun diensten. Daarom werd in 2021 het extraterritoriaal gebruik van nummervoorraden aan Cubic Telecom voor IoT-diensten toegestaan. Bovendien werden nummeringsmiddelen voor testen toegekend aan nieuwe spelers om private 5G-diensten te kunnen aanbieden. Eveneens werd in afwachting van de omzetting van het Europees wetboek een raadpleging uitgevoerd om een reeks niet-geografische nummers aan te duiden voor het aanbieden van andere elektronische-communicatiediensten dan interpersoonlijke communicatiediensten op het hele grondgebied.

In 2021 heeft het BIPT 310 nummeringsdossiers behandeld. Zoals te zien is op de grafiek hieronder neemt de teruggave van nummeringsmiddelen toe, wat hoofdzakelijk te wijten is aan de stopzetting van de diensten van een operator en de teruggave van bepaalde blokken van 0800-nummers op het verzoek van het BIPT.

Detail behandelde nummeringsdossiers

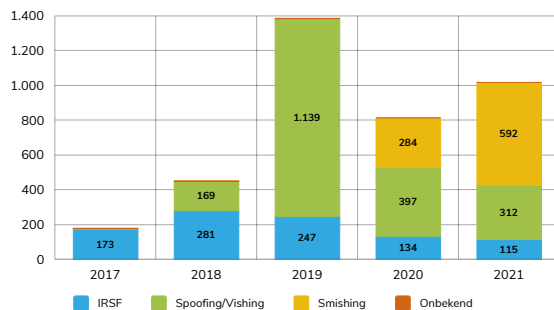
Fraudebestrijding. In de werkgroep fraudebestrijding wisselen operatoren op vrijwillige basis informatie en ervaringen uit. De werkgroep komt sinds 2016 regelmatig samen onder leiding van het BIPT met als doel samen te werken, zowel op operationeel vlak (uitwisseling van informatie, melding van fraudegevallen ...) als op structureel vlak (wetgevende en regelgevende maatregelen). In de loop van het voorbije jaar heeft het BIPT de werking van de groep bijkomend vergemakkelijkt. Zo werden er maatregelen getroffen en gecoördineerd om een einde te stellen aan de fraudegevallen door belangrijke informatie tussen de deelnemende operatoren te delen. Bovendien werden er structurele maatregelen genomen om fraude met nummers te blokkeren.

23. "Spoofing" is een vorm van fraude die bestaat in de vervalsing van identificatiegegevens door de fraudeur om tijdelijk een valse identiteit aan te nemen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren door zich onrechtmatig een e-mailadres, een website, een IP-adres, een telefoonnummer of biometrische kenmerken aan te meten. Zo doen de fraudeurs hun slachtoffer denken dat de oproep of de sms van een betrouwbare bron afkomstig is om nog overtuigender over te komen bij hun illegale praktijken zoals oplichting via de telefoon (bijv. "phishing").

2.3. Schaarse middelen

De grafiek hieronder geeft het aantal door de operatoren geblokkeerde nummers weer die werden gebruikt om te frauderen, zodat verdere schade kon worden vermeden. Een indeling werd gemaakt naargelang van het type van fraude, nl. smishing²⁴, spoofing/vishing²⁵, IRSF (International Revenue Share Fraud²⁶) en een restcategorie. De voorbije vier jaar zien we een significante daling van IRSF. Tezelfdertijd zien we een enorme toename van smishing fraude.

Aantal geblokkeerde nummers afhankelijk van het type van fraude van 2017 tot 2021

2.3.2. Optimale verdeling en exploitatie van het radiospectrum

Het BIPT wijst frequentiebanden toe aan operatoren om het radiospectrum optimaal te verdelen. Operatoren verwerven daarmee gebruiksrechten om mobiele producten aan te bieden aan de eindgebruiker.

Frequentieband	Beschikbare bandbreedte	Technologie	Huidige vergunninghouder	Einde van de huidige vergunning
Bestaande vergunningen				
900 MHz	70 MHz	2G - 3G	Proximus - Telenet - Group-Orange	15/3/2021 (verlengbaar met 6 maanden)
1800 MHz	150 MHz	2G - 4G	Proximus-Telenet - Group-Orange	15/3/2021 (verlengbaar met 6 maanden)
2100 MHz	120 MHz	3G - 4G - 5G	Proximus - Telenet - Group-Orange	15/3/2021 (verlengbaar met 6 maanden)
2600 MHz	155 MHz	4G	Proximus - Telenet - Group-Orange Densair - Citymesh	2027 (voor Citymesh 2035)
800 MHz	60 MHz	4G	Proximus - Telenet - Group-Orange	2033
3400 - 3600 MHz		4G - 5G	(40 MHz Gridmax + Citymesh)	2025
Toekomstige vergunningen				
700 MHz	60 MHz	4G - 5G	/	/
3400 - 3800 MHz	400 MHz	4G - 5G		
1400 MHz	90 MHz	4G - 5G SDL ²⁹	/	/

Toewijzing van de gebruiksrechten. Het BIPT heeft in het verleden gebruiksrechten toegewezen voor 2G, 3G en 4G. De 2G- en 3G-vergunningen zijn vervallen op 15 maart 2021. Het BIPT heeft deze vergunningen tweemaal verlengd in 2021 telkens voor een periode van 6 maanden (een eerste periode van 16 maart 2021 tot 15 september 2021²⁷ en een tweede verlenging van 16 september 2021 tot 15 maart 2022²⁸).

De operatoren die gebruiksrechten verkregen hebben binnen een bepaalde frequentieband mogen in principe vrij beslissen welke technologie ze gebruiken, maar in de praktijk worden bepaalde frequentiebanden

vooral gebruikt voor een specifieke technologie.

Op 14 juli 2020 heeft het BIPT beslist, conform artikel 22 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (WEC), om voorlopige gebruiksrechten voor de 3600-3640MHz-band aan 4 operatoren (Cegeka, Orange, Proximus en Telenet) te verlenen. De voorlopige gebruiksrechten zijn slechts geldig totdat de gebruiksrechten van kracht worden die het BIPT na een toekomstige veilingprocedure voor de 3400-3800MHz-band zal notificeren. Deze voorlopige gebruiksrechten stelden de operatoren in staat om 5G te ontplooiën in de 3600-3800MHz-

24. Smishing is phishing via sms, met name een vorm van fraude waarbij de fraudeur probeert om informatie los te krijgen van het slachtoffer via een sms met misleidende informatie.

25. Vishing is phishing via VoIP (voice over IP), waarbij de fraudeur zijn slachtoffer via telefoon oplicht, met als doel om persoonlijke en/of financiële informatie los te krijgen.

26. "International Revenue Share Fraud" of fraude bij het delen van internationale inkomsten, is een vorm van fraude waarbij telefooproepen kunstmatig worden gegenereerd naar internationale nummerreeksen zonder de bedoeling daarvoor te betalen. De fraudeur ontvangt een deel van de inkomsten uit afgiftekosten die de houder van de nummerreeks ontvangt voor het inkomende verkeer naar de nummerreeksen.

27. Besluit van de Raad van het BIPT van 23 februari 2021 betreffende de verlenging van de 2G- en 3G-vergunningen.

28. Besluit van de Raad van het BIPT van 31 augustus 2021 betreffende de verlenging van de 2G- en 3G-vergunningen.

29. SDL: supplemental downlink. De "supplemental downlink" houdt in dat er met de frequenties enkel verkeer van het netwerk naar randapparaten mogelijk is en geen tweerichtingsverkeer.

2.3. Schaarse middelen

band, in afwachting van de definitieve toewijzing naar aanleiding van de veiling.

In toepassing van artikel 21 van het koninklijk besluit van 24 maart 2009, zoals gewijzigd door artikel 5 van het koninklijk besluit van 3 december 2020, diende Citymesh op 29 december 2020 een aanvraag in voor uitbreiding van de lijst van gemeenten van Citymesh naar alle gemeenten op het Belgische grondgebied, met uitzondering van de gemeenten Vresse-sur-Semois, Bièvre, Gedinne en Bouillon waarvoor reeds gebruiksrechten werden toegewezen aan Gridmax. Deze uitbreiding werd toegekend met het besluit van de Raad van het BIPT van 4 mei 2021 aangaande de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband.

Voor het opzetten en exploiteren van zendinstallaties gelegen in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee worden ook tijdelijke gebruiksrechten verleend. De bestaande vergunningen van de Belgische openbare mobiele operatoren zijn enkel geldig op Belgisch grondgebied (en dus niet op de Noordzee). Met het besluit van 16 november 2021 worden gebruiksrechten toegewezen aan vier operatoren in de ganse Belgische exclusieve economische zone van de Noordzee (Citymesh, Isea, ewBO-Enterprises en Tampnet). Deze gebruiksrechten zullen onder andere ingezet worden voor de ondersteuning van onderhoudsteams op de windmolenparken, voor hulp- en veiligheidsdiensten en voor commerciële verbindingen met zeeschepen.

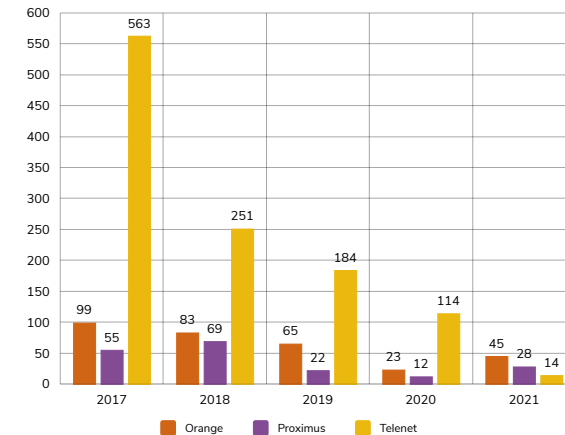
Eind november 2021 werd een politiek akkoord bereikt tussen de verschillende politieke bevoegdheden over de toekomstige multibandveiling (akkoord van het Overlegcomité van 24 november 2021) waarin niet alleen de gebruiksrechten voor 2G en 3G geveild zullen worden, maar ook de frequentiebanden voor 5G ter beschikking gesteld zullen worden. Dit leidde tot de koninklijke besluiten van 28 november 2021 die gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad op 23 december 2021 (zie 2.3.3.).

Gedeeld gebruik van antennesites. De operatoren dienen hun installaties zoveel mogelijk aan te brengen op bestaande steunen en de antennesites in hun bezit open te stellen voor gebruik door de andere operatoren.

Om die reden moet een operator, voordat er een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd wordt, bij andere operatoren navragen of er eventueel belangstelling is in het gedeeld gebruik van een site. Hiervoor wordt er een zogenaamde “Letter of Intent” (of LOI) opgestuurd.

5G-uitrol gelanceerd dankzij de tijdelijke vergunningen afgegeven door het BIPT

Ingediende “Letters of Intent” per operator

Zoals aangegeven in de bovenstaande grafiek, stelt men sinds enkele jaren een vermindering van het aantal Lol's vast. Dat betekent evenwel niet dat de operatoren minder sites delen. Het is inderdaad in het algemeen zo dat het gedeelde gebruik van een site meerdere jaren duurt en pas eindigt als de site ontmanteld wordt om externe factoren, zoals het einde van het huurcontract van het terrein waarop de site geïnstalleerd staat.

Bovendien is het niet noodzakelijk het geval dat een operator een Lol stuurt indien hij zich wil aansluiten bij een reeds bestaande antennesite. Indien de

2.3. Schaarse middelen

operatie geen aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning vereist, dan kan er een PSR (Pylon Sharing Request - Aanvraag tot het delen van een pyloon) rechtstreeks aan de operator die eigenaar is van de steun gestuurd worden.

Het is evenmin uitgesloten dat het verminderde aantal Lol's het resultaat is van een "afwachterende" houding van de mobiele operatoren ten opzichte van de komst van 5G, die de uitrol van nieuwe antennes zal vergen.

De vzw "RISS" ("Radio Infrastructure Site Sharing") verzekert de coördinatie tussen de betrokken operatoren. Deze vzw staat onder toezicht van het BIPT en ondersteunt de uitwerking en het gebruik van een door het BIPT geüpdatete database van de antennesites die geraadpleegd kan worden op de website sites.bipt.be. In 2021 is het BIPT bijzonder actief geweest in de onderhandelingen tussen de operatoren binnen de vzw "RISS", met name via een verzoeningsprocedure ingesteld door Telenet. De drie openbare mobiele operatoren die over hun eigen netwerk beschikken (Telenet Group, Orange Belgium en Proximus) hebben ook regelmatig een beroep gedaan op de expertise van het BIPT tijdens de onderhandeling over hun nieuwekaderovereenkomst voor het delen van sites. Dat werk wordt in 2022 voortgezet.

2.3.3. Continuïteit en innovatie

Het BIPT let erop dat de continuïteit van de

dienstverlening wordt behouden en zet zich in om de innovatie te ondersteunen. Dat gaat verder dan het organiseren van veilingen: de graad van verzadiging van de huidige netwerken meten en betrouwbare informatie verstrekken aan het grote publiek over de nieuwe technologieën bevorderen duidelijk ook de continuïteit van de dienstverlening en innovatie.

Objectivering van de risico's van verzadiging van de 4G-netwerken. Het BIPT heeft de risico's van verzadiging van de 4G-netwerken tegen 2022 tijdens de piekuren gemeten in drie grote steden, Antwerpen, Luik en Brussel. De oefening bestond in de evaluatie, rekening houdend met de verwachte toename van het verkeer tussen nu en 2022, van de risico's van verzadiging van de 4G-netwerken op drukke plaatsen, op basis van het totale beschikbare spectrum en de geldende normen voor elektromagnetische straling, waarbij alle andere zaken (aantal operatoren, 5G, enz.) verder gelijk bleven. De resultaten van die studie werden openbaar gemaakt op [8 maart 2021](#): In Antwerpen voorspelt de studie dat de 4G-netwerken geen gevaar voor aanzienlijke congestie lopen. In Luik voorspelt de studie dat de 4G-netwerken tijdens de piekuren het risico lopen om gedeeltelijk verzadigd te raken. Voor Brussel kondigt de studie aan dat er voor de 4G-netwerken een risico van sterke congestie zal zijn tijdens de piekuren. In Luik en Antwerpen zal echter, dankzij 5G, het vermogen van de netwerken om de verwachte verkeerstoename aan te kunnen verhoogd kunnen worden. Bij een ongewijzigde norm in Brussel

daarentegen, zal 5G niet toelaten om het vermogen van de netwerken te verhogen om het hoofd te bieden aan de verwachte verkeerstoename.

Bewustmaking rond 5G. De federale ministerraad besloot op 22 januari 2021 tot de oprichting van een kennis- en leerplatform betreffende 5G. Hiermee beoogt men een draagvlak te creëren voor de invoering van 5G bij de stakeholders, met inbegrip van de burgers. Daarom werd in juni 2021 "Over5G" in het leven geroepen. Het BIPT stelt hiervoor niet enkel zijn technische expertise ter beschikking maar coördineert ook de samenwerking met de andere bevoegde instanties, Sciensano en de academische experts die input leveren voor het platform. Met "Over5G" wordt de burger op een volledige en objectieve wijze geïnformeerd en krijgt het een antwoord op alle mogelijke vragen en bezorgdheden die gepaard gaan met de introductie van 5G. Het 5G-kennis- en leerplatform werd doorheen 2021 op de sociale media gepromoot.

Spectrumveiling. Het BIPT bereidde een nieuwe spectrumveiling voor, die zal plaatsvinden in juni 2022. Enerzijds moet het radiospectrum van de bestaande mobiele 2G- en 3G-vergunningen opnieuw toegewezen worden, anderzijds worden er ook nieuwe frequentiebanden geveild die geschikt zijn voor de nieuwe 5G-technologie (zie 2.3.2). Deze veiling zal gebaseerd zijn op de volgende koninklijke besluiten:

2.3. Schaarse middelen

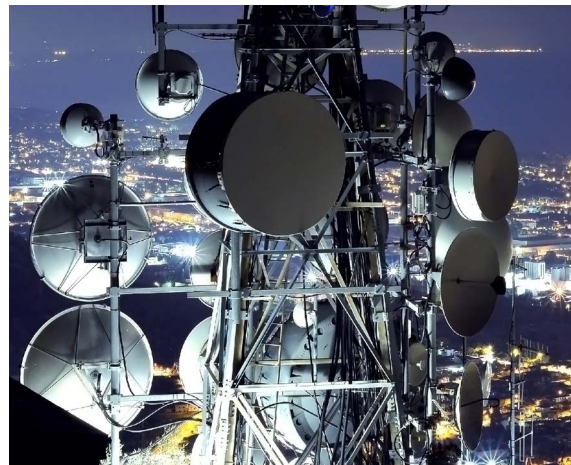
- koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 900 MHz, 1800 MHz en 2 GHz;
- koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentieband 700 MHz;
- koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentieband 1427-1517 MHz;
- koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentieband 3400-3800 MHz.

2.3.4. Connectiviteit bevorderen

Het bevorderen van de connectiviteit en de toegang tot de netwerken met zeer hoge capaciteit behoort tot de doelstellingen van het BIPT. Elke dag blijkt meer en meer dat de connectiviteit met goed presterende vaste en mobiele netwerken het sociale en economische leven draaiende houdt. Het doel van het BIPT inzake de connectiviteit, namelijk de veralgemening van de toegang tot netwerken met zeer hoge capaciteit en de penetratie ervan ten gunste van alle Belgische burgers en bedrijven, kwam tot stand door de uitvoering van het Europees wetboek dat dit doel heeft geïntroduceerd.

Connectivity Toolbox Recommendation. In het kader van de EU-Aanbeveling van 18 september 2020 ("Connectivity Toolbox Recommendation") vroeg de Commissie aan de lidstaten om dringend een "common Union toolbox" te bepalen die best practices bevat om

de uitrol van netwerken te versnellen. Hiervoor werden er enerzijds best practices bepaald om de kosten van uitrol te verlagen ("net cost reduction") en anderzijds best practices voor toegang tot 5G-spectrum ("spectrum access"). De werkzaamheden voor de Connectivity Toolbox kaderen ook in de oefening voor de "2030 Digital Compass". De implementatie van de best practices van de Connectivity Toolbox in België verloopt in twee delen. Een eerste deel betrof het opstellen van een "roadmap" voor de uitvoering (een stappenplan) tegen 30 april 2021, terwijl het tweede deel inhoudt dat er verslag uitgebracht moet worden over de stand van zaken van implementatie van de Toolbox op basis van de voorgaande "roadmap" tegen eind april 2022. Op het stuk van 5G coördineert het BIPT de uitrol van best practices in België.

2.3.5. Schadelijke storingen vermijden en oplossen

Het radiospectrum wordt gebruikt ter ondersteuning van de communicatie: het vertegenwoordigt een schaarse natuurlijke hulpbron die rationeel en efficiënt moet worden beheerd om nuttig geëxploiteerd te kunnen worden. Het BIPT kent aan elke categorie van apparatuur die het spectrum gebruikt een deel hiervan toe om het risico op storingen tot een minimum te beperken. Indien er zich, ondanks alles, toch storingen voordoen, dan kan het BIPT als etherpolitie optreden om een einde te stellen aan elke hinderlijke storing.

Technische voorschriften bepalen

Radioapparatuur. Het BIPT is bevoegd voor het uitvaardigen van technische voorschriften betreffende het gebruik van de radioapparatuur. In deze context heeft het op 20 oktober 2021 een besluit gepubliceerd betreffende de radio-interfaces met betrekking tot de draadloze toegangssystemen, de lokale radionetwerken (WAS/RLAN's) inbegrepen³⁰. De technische eigenschappen waaraan de apparatuur moet voldoen worden door die radio-interfaces vastgelegd. Ze maken een doeltreffend gebruik van de frequentiebanden mogelijk en vermijden schadelijke storingen. Ze bevatten de technische eigenschappen waaraan de apparatuur moet beantwoorden en de frequentiebanden voor verschillende types apparatuur.

30. Het betreft wifiapparatuur die gebruik maakt van de 5945-6425MHz-frequentieband geïdentificeerd door het Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1067 van de Commissie van 17 juni 2021 betreffende het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum in de frequentieband 5 945 - 6 425 MHz voor de implementatie van draadloze toegangssystemen met inbegrip van radio local area networks (WAS/RLAN's). Het gebruik van deze apparatuur zal in de loop van 2022 worden vrijgesteld van vergunning.

2.3. Schaarse middelen

In het kader van de **technologische neutraliteit**, werden tevens een aantal besluiten genomen die het toestaan om verschillende technologieën naast elkaar te gebruiken in bepaalde frequentiebanden:

- besluit van 15 juni 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 1920-1980 MHz- en 2110-2170 MHz-frequentiebanden te vermijden;
- besluit van 15 juni 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 2500-2690 MHz-frequentieband te vermijden;
- besluit van 3 november 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 3400-3800 MHz-band te vermijden.

Deze besluiten maken het ook mogelijk om 5G te introduceren in een aantal specifieke frequentiebanden.

Betreffende de band 3400-3800 MHz werd gekozen voor de rasterstructuur "Frame A" van de CEPT-aanbeveling (20)03 (DDDSU-rasterstructuur). De synchronisatieparameters die door het BIPT worden vastgesteld worden niet opgelegd aan de operatoren. De operatoren behouden de keuzevrijheid met betrekking tot technologie en rasterstructuur. De technische voorwaarden zijn echter dwingend voor de netwerken die de door het BIPT vastgestelde

synchronisatieparameters niet naleven. Dit raster werd ook aanbevolen door een BENELUX-aanbeveling.

Schadelijke storingen oplossen

Het BIPT is belast met de controle van het spectrum. Er zijn twee types van controles:

- 1) al dan niet aangekondigde controles om na te gaan of het spectrum volgens de geldende voorschriften gebruikt wordt;
- 2) opsporing van al dan niet gemelde storingen.

Efficiënt spectrumtoezicht dankzij gemoderniseerde monitoringapparatuur

Deze controles op het terrein worden uitgevoerd door technische teams van het BIPT verdeeld over de regionale centra van Luik, Anderlecht, Gent en Antwerpen. Volgend op het vereffeningsbesluit en de ontbinding van het "Centrum voor de controle op de radiocommunicatie van de mobiele diensten" (CCRM), waarvan het BIPT lid is, heeft deze laatste in 2021 het

rechtstreekse beheer van de monitoring van het radiospectrum overgenomen.

Het BIPT gebruikt voor de uitvoering van deze controles geavanceerde apparatuur. Afhankelijk van het type van meting zal er gebruik worden gemaakt van een draagbaar toestel, een meetvoertuig of monitoringstations aanwezig in de regionale technische centra van het BIPT.

Het BIPT is in 2021 gestart met de modernisering van zijn monitoringmiddelen, zowel de vaste als de mobiele. Zo worden zes vaste stations uitgerold op het territorium. Dankzij deze onderling verbonden en van op afstand bediende stations kan de spectrale bezetting beter worden gevisualiseerd, kan het spectrum gedurende verscheidene dagen worden geregistreerd, kunnen ongewenste uitzendingen worden opgespoord en kan een eerste lokalisatie van de zendzone worden uitgevoerd.

Preventieve controles. Het BIPT controleert systematisch en preventief de netten voor private radiocommunicatie als een nieuwe vergunning wordt verleend (permanent of tijdelijk) of als de structuur van een bestaand netwerk wordt gewijzigd. Hierbij wordt gecontroleerd of de eigenschappen van het geïnstalleerde netwerk overeenstemmen met wat is bepaald in de vergunning (zie verder 3.1.4). Het doel is tweeledig: storingen vermijden en zich ervan vergewissen dat de uitbater van het netwerk een correcte factuur zal ontvangen.

2.3. Schaarse middelen

Net als in 2020 heeft de gezondheidscrisis de goede uitvoering van deze controles belemmerd. In totaal werden er in 2020 365 preventieve controles uitgevoerd tegenover 1.010 in 2019.

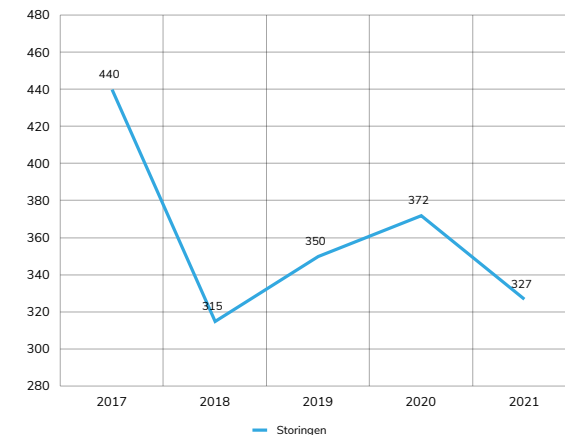
Om onmiddellijk te kunnen reageren in geval van overtreding van de wetgeving inzake radiocommunicatie, hebben de technici van het BIPT een mandaat van

officier van gerechtelijke politie. In 2021 werden 54 processen-verbaal in het kader van de controle op het spectrum opgesteld en werden 60 stoorzenders in beslag genomen.

Controles tijdens grote evenementen. Het BIPT vergewist zich er van dat de gebruikte netwerken vergund zijn en dat de vergunningsbepalingen worden

nageleefd. Het zorgt voor een onmiddellijke oplossing mochten er zich toch storingen voordoen. In 2021 werden meerdere evenementen door de COVID-crisis geannuleerd, maar het BIPT heeft toch opgetreden tijdens verschillende grote evenementen.

Evolutie van de storingen

Storingen oplossen. Aangestuurd vanuit zijn centrale zetel te Brussel, grijpen de vier regionale centra waarover het BIPT beschikt in om over het gehele nationale grondgebied storingen oplossen. Het totale aantal storingen in 2021 bedraagt 327 tegenover 372 in 2020, wat neerkomt op een daling met 12% ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3. Schaarse middelen

De slachtoffers en bronnen van storingen waren als volgt verdeeld:

	In te vullen	Luchtvaart	Omroep	Defensiesystemen	Vaste verbindingen	Landmobiel	Maritiem	Meteorologie	Radioastronomie	Satellietsystemen (civiel)	Korteaafstandsapparatuur	Non-radio	Andere	Verdwenen	Onbekend	Totalen
In te vullen						1								2		3
Luchtvaart		1	7									1	1	3	1	14
Omroep	1		4									10	2	7	4	28
Defensiesystemen							1									1
Vaste verbindingen					1									3		4
Landmobiel	5		4			63	1			1	5	5	7	19	12	122
Maritiem	2						22				1			5	4	34
Meteorologie							1				4			1		6
Korteaafstandsapparatuur			1			1					34	5	5	14	9	69
Radioastronomie																0
Satellietsystemen (civiel)																0
Non-radio															1	1
Andere			2				1				3	23	8	5	2	44
Verdwenen															1	1
Totalen	8	1	18	0	1	65	26	0	0	1	47	44	23	59	34	327

327 interventies om storingen op de radiocommunicatienetwerken te verhelpen

Meer dan 37% (122) van de slachtoffers van storingen vallen onder de categorie "Landmobiel"³¹, waarbij een grote meerderheid van de storingen (86%) veroorzaakt wordt het gebruik van frequentiebandrepeaters die de mobiele operatoren gebruiken. Ter herinnering, dit type van repeater mag enkel door mobiele operatoren gebruikt worden of met hun toestemming. Volgende zijn de "Korteaafstandsapparatuur"³² (69 - 21%), de maritieme diensten (34 - 10%) en Omroep (28 - 8,5%). De storingen in de luchtvaart vertegenwoordigen 4% (14) van alle storingen.

31. Waar, onder andere, de netwerken van de mobiele operatoren, trunkingnetwerken, PMR, enz. toe behoren.

32. Afstandsbedieningen van garagepoorten, babyfoons, draadloze deurbellen, enz.

2.4. Efficiënte werking

Het BIPT wil een toegankelijke regulator zijn alsook een aantrekkelijke werkgever voor bekwaam personeel. Met dit doel voor ogen zet het zich elke dag in om een moderne en efficiënte werkomgeving te creëren door te werken aan digitalisering, organisatiebeheersing en interne controle. In het kader van zijn werking houdt het BIPT rekening met factoren van duurzaamheid en wil het zoveel mogelijk de impact op het milieu beperken.

2.4.1. Een toegankelijke regulator

Administratieve vereenvoudiging van dossierbehandeling

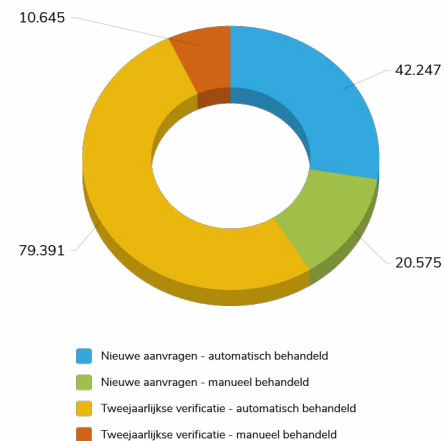
Examens. Het BIPT lanceerde in november 2019 een aanbesteding met het oog op de creatie van een webapplicatie voor de organisatie van de examens voor de bedieningscertificaten, zowel voor de scheepvaart als voor radioamateurs (zie verder 3.1.2.). De opdracht omvat de realisatie van een examenwebsite, een inschrijvingsloket, onlinebetaling en een link naar de klantendatabank van het BIPT. Door de maatregelen tegen het COVID-19-virus heeft dit project een zekere vertraging opgelopen maar het zal vanaf 1 juni 2022 online gelanceerd worden.

Sociale tarieven. Wat betreft de controle van de toekenningsvoorwaarden van het sociaal tarief voor elektronische communicatie, maakt het BIPT gebruik van een databank van begunstigden, "STTS" genaamd, die zorgt voor de automatisering van de (gedeeltelijke)

verificatie van de toekenningsvoorwaarden. Het BIPT voert deze verificatie niet enkel uit in het kader van de aanvraag bij de operator maar het kan eveneens twee jaar na de toekenning nagaan of de betrokken persoon nog steeds voldoet aan de voorwaarden.

In 2021 werden er zo om en bij de 63.000 nieuwe aanvragen en meer dan 90.000 tweeejaarlijkse verificaties behandeld. Dat gebeurt voornamelijk automatisch.

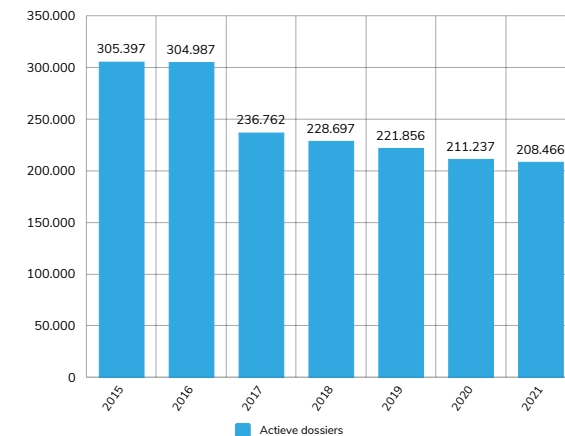
Dossiers van de sociale tarieven behandeld in 2021

In 2017 werd het project rond de automatisering van de verificaties voltooid. Dit verklaart de constante daling van het aantal actieve dossiers die sinds enkele

jaren waargenomen wordt. Eind 2021 genoten 208.467 personen het sociaal tarief. Gezien de complexiteit van de toekenningsvoorwaarden zijn de grenzen van de automatische verificatie ondertussen bereikt. De beveiliging van het STTS-platform is overigens aangepast om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Actieve dossiers van de sociale tarieven

Beheer van klachten in verband met de werking van het BIPT

Als natuurlijke aanvulling op zijn waarden (onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, transparantie)

2.4. Efficiënte werking

besteedt het BIPT veel aandacht aan de kwaliteit van zijn dienstverlening. Om een gepast antwoord te bieden op de eventuele klachten, werkt de klachtencoördinator nauw samen met de operationele diensten. Uit de analyse van de klachten kan lering gepuurd worden op organisatorisch niveau.

In 2021 heeft de klachtencoördinator 11 gekwalificeerde klachten behandeld op een totaal van 54 ontvangen berichten. Het aantal gekwalificeerde klachten waarvan melding werd gemaakt tijdens de talrijke interacties tussen het BIPT en zijn “klanten” (mails, brieven, telefonische communicatie, bezoeken...) blijft laag. Het vormt een reden voor tevredenheid voor onze personeelsleden en het getuigt van hun inspanningen. Elk bericht of gekwalificeerde klacht werd uitvoerig beantwoord, afgestemd op de belangen van de personen die aan de alarmbel trokken. De federale ombudsdienst (die kan worden gevraagd om een zaak te onderzoeken krachtens een samenwerkingsovereenkomst) heeft slechts in twee dossiers moeten optreden in 2021: een klacht kon worden afgesloten in het derde trimester en het andere dossier werd geklasseerd als zijnde zonder voorwerp.

2.4.2. Een evolutieve website

De website van het BIPT, die eind maart 2020 online kwam, werd regelmatig bijgewerkt in 2021 om aan alle stakeholders het resultaat van de activiteiten van het BIPT te presenteren. Aangezien de website ook

de ambitie heeft om steeds meer tegemoet te komen aan de behoeften van zijn diverse bezoekers, werd eind 2021 een online-enquête gelanceerd. Het doel was tweeledig: feedback krijgen over de gebruikerservaring en inzicht verwerven in de specifieke verwachtingen van de deelnemers. Tijdens individuele interviews werden de schriftelijke antwoorden vervolledigd en gepreciseerd. In 2022 zal het evolutieve onderhoudsprogramma verrijkt worden met deze informatie om de diensten die de website verstrekt te optimaliseren.

2.4.3. Bekwame medewerkers

Personeel. Eind 2021 telde het BIPT 250 werknemers: 230 statutaire en 20 contractuele personeelsleden. Dat kader wordt gedetailleerd in bijlage B. Dat cijfer vertegenwoordigt 240,9 voltijdse equivalenten. Onder hen werden 15 personeelsleden (15 vte's) ter beschikking gesteld van de Ombudsdienst voor de postsector en 17 personeelsleden (16,4 vte's) van de Ombudsdienst voor telecommunicatie. Hun taak bestaat erin de ombudsdiensten bij te staan in de behandeling van consumentenklachten in hun respectieve sector.

In 2021 heeft het BIPT 17 nieuwe personeelsleden van diverse niveaus en met gevarieerde profielen aangeworven. Meer bepaald: 1 informaticus, 1 burgerlijk ingenieur, 2 vertalers, 3 economen, 3 administratieve medewerkers (waarvan 1 voor de ombudsdiensten) en 7 technische medewerkers.

Opleidingen. De dienst Opleidingen heeft zijn missie voortgezet in 2021 voor al het BIPT-personeel.

Drie hoofdcassen worden beschouwd in dit kader: opleidingen voor “groepen van deelnemers”, workshops en individuele opleidingen.

Als belangrijke initiatieven kunnen we volgende opleidingen aanhalen:

- een opleiding over het gebruik van “Microsoft Teams” voor alle personeelsleden;
- een opleiding over het “Evaluatieproces” voor de personeelsleden die in dit kader een advies moeten voorleggen aan hun meerdere;
- Een opleiding ter attentie van de controleteams op het terrein over de wetgeving van het BIPT in verband met hun opdrachten.

Er werden specifieke “metier”-opleidingen voorgesteld aan bepaalde profielen (“Microsoft Azure” voor de IT-dienst, “R/Python” voor bepaalde ingenieurs en technici ...).

Er werd ook een reeks workshops georganiseerd voor de nieuwe personeelsleden om hen vertrouwd te maken met het kader en de werking van het BIPT.

2.4. Efficiënte werking

De individuele opleidingen ten slotte beantwoorden steeds aan een bepaalde interesse, hoofdzakelijk de talenopleidingen Frans of Nederlands.

De verschillende opleidingsacties zijn goed voor een totaal van 579 mandagen, ofwel een gemiddelde van 2,6 dagen per voltijdse equivalent.

Arbeidsreglement. Begin november werd het arbeidsreglement, dat sinds 3 mei van kracht was, gewijzigd. Deze wijziging beoogde hoofdzakelijk het aantal thuiswerkdagen aan te passen. Zo heeft het BIPT zich administratief voorbereid op de terugkeer naar het werk zodra de omstandigheden in de context van COVID-19 dat zouden toestaan.

Welzijn. Ook dit jaar werd helaas nog gekenmerkt door het coronavirus. Het personeel werd geregeld ingelicht, na raadpleging van de vakorganisaties, over de geldende maatregelen en de concrete vertaling ervan in de praktijk op de werkvloer.

In het voorjaar werden samen met de externe preventiedienst initiatieven genomen om het aantrekken van de banden binnen het personeel te stimuleren in antwoord op signalen van de personeelsleden die aangaven daar nood aan te hebben.

Verandering van statuut. In het najaar werden de akkoorden van de minister van Ambtenarenzaken en de staatssecretaris voor Begroting ontvangen om het administratief en geldelijk statuut van het BIPT te wijzigen. Na onderhandelingen binnen het Sectorcomité VIII en adviezen van de Raad van State, zal het koninklijk besluit ter zake kunnen worden gepubliceerd en toegepast in 2022.

De voorgestelde wijzigingen betreffen, onder andere, de integratie van een aantal beslissingen in de statuten van het BIPT, de invoering van een proefperiode voor de bevorderingen en het wegwerken van verschillen in behandeling tussen het contractuele en statutaire personeel, voornamelijk vanuit een financieel standpunt.

3

HOOFDSTUK 3

2021 IN CIJFERS

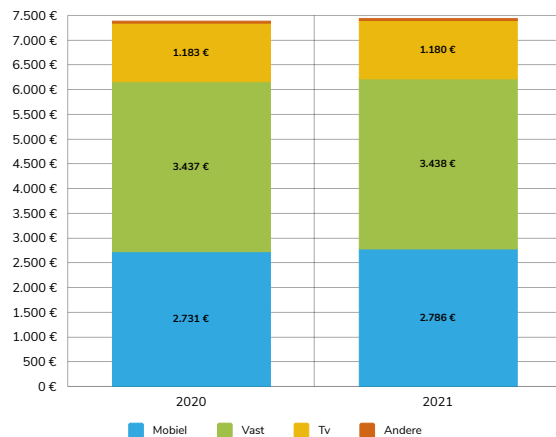
3.1. Elektronische communicatie

3.1.1. Indicatoren van de elektronische-communicatiemarkt

Elk jaar publiceert het BIPT, uiterlijk tegen eind juni, op zijn website het statistisch verslag van de elektronische-communicatie- en televisiesector. Dit deel omvat de voornaamste trends die zich aftekenen in 2021.

Omzet en investeringen

Verdeling van de retailomzet van de elektronische communicatie en van televisie (miljoenen €)

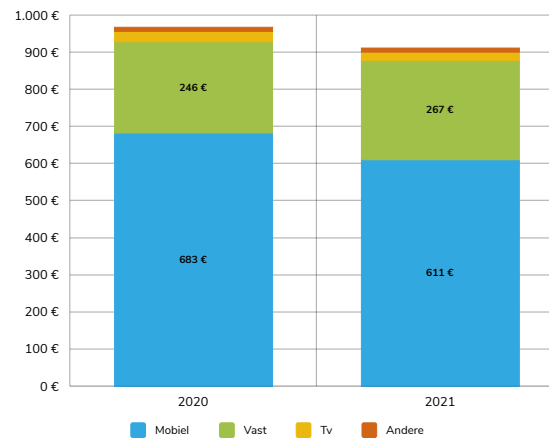

De sector van de elektronische communicatie en televisie vertegenwoordigt in 2021 een netto-omzet van 8,358 miljard euro, wat iets lager is (-0,1%) dan

in 2020. De gevolgen van de gezondheids crisis op de globale omzet lijken af te nemen. Op de retailmarkt trekt het omzetcijfer (7,44 miljard euro) opnieuw aan (+0,7%) na een lichte daling in 2020.

De omzet op de groothandelsmarkt daalt met ruim 5,8% tot 0,91 miljard euro door verlies aan omzet op de mobiele markt en op de televisiemarkt.

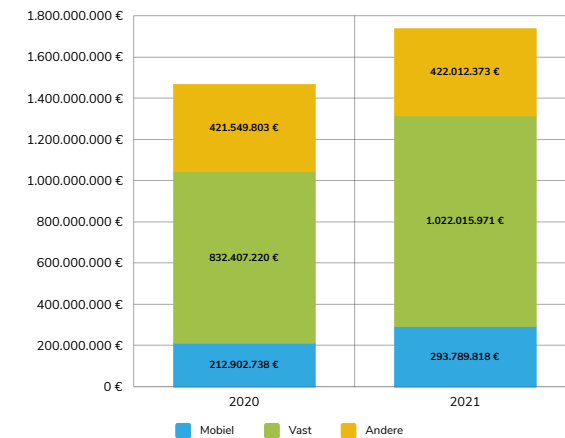
Verdeling van de wholesaleomzet van de elektronische communicatie en van televisie (miljoenen €)

Na twee jaar lang een daling te hebben gekend, stijgt het niveau van investeringen in de vaste en mobiele (zonder vergunningen) elektronische communicatie met 271 miljoen naar 1,738 miljard euro in 2021, zijnde het niveau van 2018.

Deze stijging is hoofdzakelijk te verklaren door de uitrol van glasvezel en, in mindere mate, het werk verricht om mobiel klaar te stomen voor 5G.

Verdeling van de investeringen in elektronische communicatie (miljoenen €)

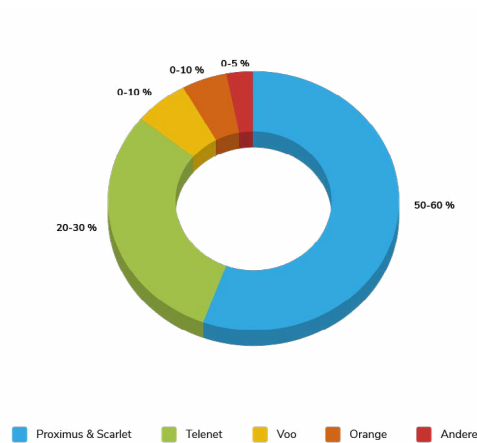
De positieve evolutie neemt niet weg dat België in 2021 achterstand vertoont tegenover andere Europese landen, zowel op vlak van glasvezeldekking als van 5G-uitrol. Het aantal vaste-breedbandlijnen die volledig gebaseerd zijn op glasvezel, is in 2021 gestegen met 71%, net zoals hun aandeel in het totale aantal vaste-breedbandlijnen (+1,2%) maar dit aandeel blijft klein (3%). De ontwikkeling van de 5G-netwerken zal pas echt van start kunnen gaan na

3.1. Elektronische communicatie

de spectrumveiling gepland in juni 2022. Die achterstand verzwakt de Belgische connectiviteitscore, zoals gemeten in de index voor digitale economie en maatschappij van de EC (DESI) van 2021. België komt hiervoor op de 16^e plaats terwijl het jaar voordien nog de 13^e plaats werd behaald. Voor alle dimensies van de DESI samen bezet België de 12^e plaats binnen de EU-27.

Spelers

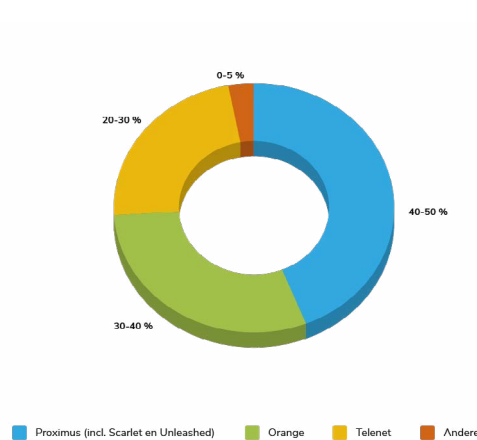
Marktaandelen in termen van omzet - vaste elektronische communicatie

Proximus is de grootste nationale speler in het vaste segment en in het mobiele segment, hoewel de overige grote marktspelers licht terrein winnen op vlak van marktaandeel op de vaste markt.

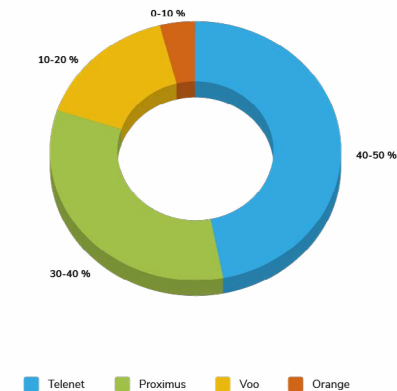
Mede door de integratie van Mobile Vikings versterkt Proximus zijn leiderspositie op de mobiele markt, gevolgd door Orange en Telenet. Beiden hebben een gelijkwaardig marktaandeel in termen van volume tussen 20 en 30%, maar Telenet heeft een kleiner aandeel in termen van omzet met [20-30]% tegenover [30- 40]% voor Orange.

Marktaandelen in termen van omzet - mobiele markt

Op de nationale televisiemarkt is Telenet de grootste speler met een marktaandeel van [40-50]% in aantal tv-aansluitingen en [20-30]% in omzet. Op basis van omzet (-1,5 ppt) en volume (-0,6 ppt) is er wel een verlies in marktaandeel ten voordele van Proximus en Orange.

Marktaandelen in termen van omzet - televisie

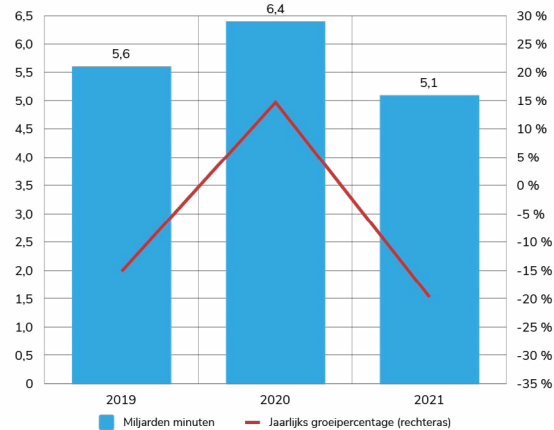

3.1. Elektronische communicatie

Vaste diensten (spraak - breedband)

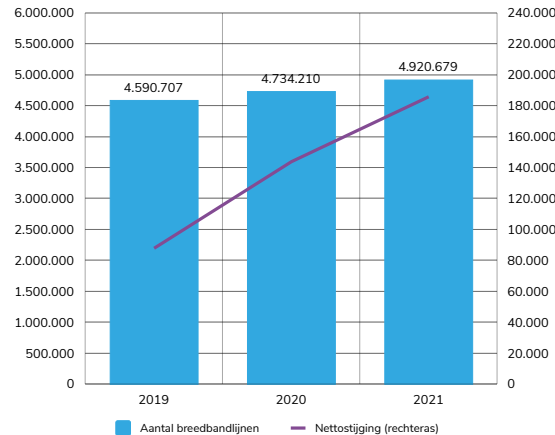
Het totaal aantal toegangen tot het vaste telefoonnetwerk neemt in 2021 met 9,4% af. De afname van het aantal toegangen gaat ook gepaard met een afname van het vast spraaktelefoonverkeer: -19,7% tot 5,18 miljard minuten.

Belminuten op de vaste netwerken in 2019, 2020 en 2021

Het aantal vaste-breedbandverbindingen in België blijft in 2021 evenwel verder toenemen: +3,9%, wat hoger is dan in het coronajaar 2020 waarin +3,1% meer vaste breedbandverbindingen werden uitgerold.

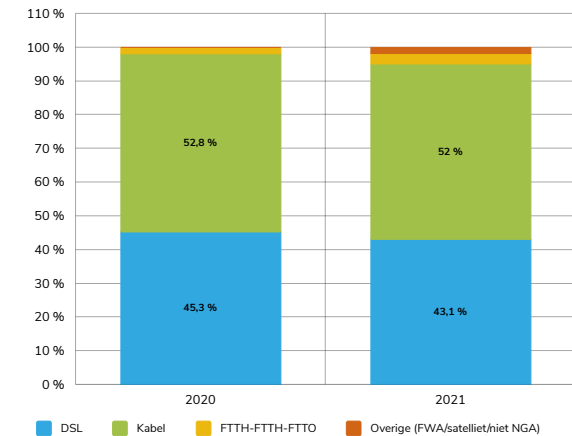
Aantal vaste-breedbandlijnen in 2019, 2020 en 2021

Wat betreft dekking kan in september 2020 99,7% van de Belgische huishoudens toegang krijgen tot vaste breedband van 1 Mbps (via koper, kabel en via glasvezel). Naarmate de snelheid verhoogt, neemt de dekking lichtjes af: tot 99,1% voor de dekking van 30 Mbps en 97,2% voor 100 Mbps. Om de Europese doelstelling voor supersnelle breedband tegen 2025 te halen, richt het nationale breedbandplan, gelanceerd in april 2021, zich op het in kaart brengen van de “witte zones” waar huishoudens geen dekking van 100 Mbps hebben. Hiermee wil de federale overheid bijdragen tot het vergemakkelijken van de uitrol van supersnelle breedband in België. Een budget van 40 miljoen euro zal hieraan worden besteed.

Er dient te worden opgemerkt dat de Commissie in haar “2030 Digital Compass” dat in 2021 werd aangenomen, als ambitie tegen 2030 heeft voorgesteld dat “alle huishoudens in de Unie aangesloten moeten zijn op een gigabitnetwerk, en alle bevolkte gebieden door 5G moeten worden gedekt.”

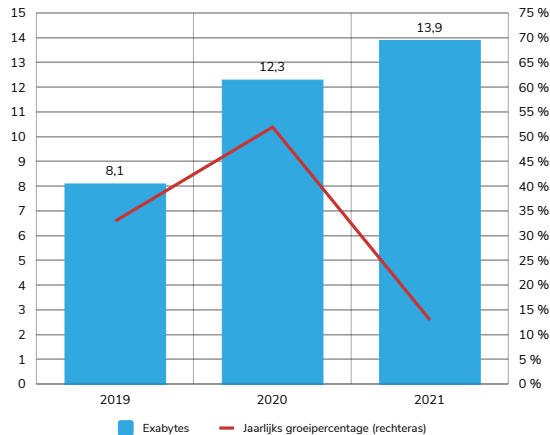
Vaste-breedbandlijnen per technologie

Per vaste-breedbandlijn wordt gemiddeld 239 gigabyte per maand geconsumeerd, 19 gigabyte meer dan in 2020. Het vaste-breedbandverkeer neemt met 13% toe, een opvallend lagere stijging dan in het coronajaar 2020 (+52%).

3.1. Elektronische communicatie

Verkeer op vaste breedband in exabyte* in 2019, 2020 en 2021

De breedbandprijzen in België blijven zich boven het EU-gemiddelde situeren. Dit komt tot uiting in de breedbandprijsindex van 52 op een schaal van 100. Hiermee neemt België de 25^e plaats in binnen de EU. Op basis van data van de ITU voldoet België voor breedband weliswaar aan de betaalbaarheidsdoelstelling van de breedbandcommissie voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties.

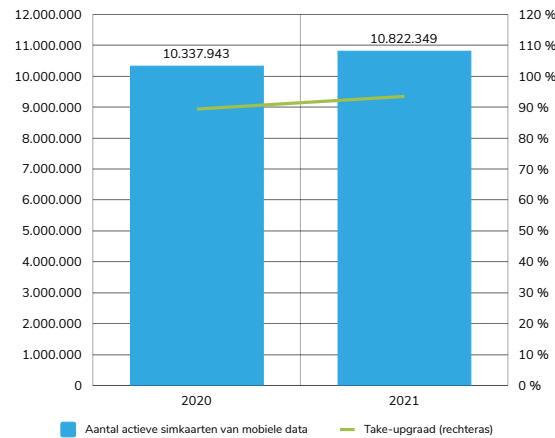
Mobiele diensten

Op de mobiele markt bedraagt het aantal actieve simkaarten (exclusief M2M) 12,25 miljoen, 2,1%

meer dan een jaar eerder. Hierbij groeit het volume van postpaid mobiel met 5% (488.309 nettotoevoegingen), vooral dankzij de toename van het aantal convergerende bundels.

Door het succes van het Internet of Things (IoT) worden steeds meer apparaten en sensoren met het internet verbonden om onderling informatie uit te wisselen, tot op het punt zelfs dat er eind 2021 ongeveer 5,8 miljoen (+31 ppt) IoT-objecten verbonden waren.

Aantal mobiele-datasimkaarten en take-up door de bevolking

Het aantal datasimkaarten bereikt 10,82 miljoen

(+4,7%). België telt 93,6 actieve datasimkaarten per 100 inwoners.

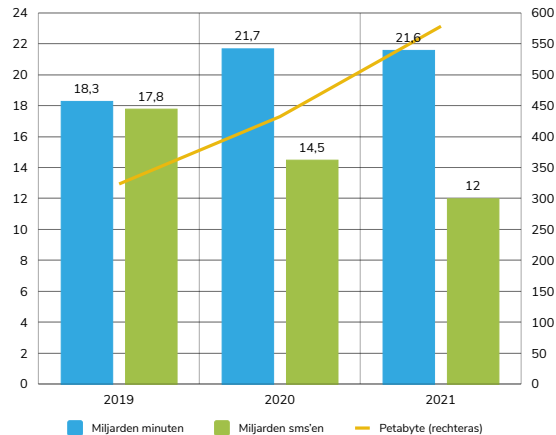
Mobiele spraak (-89 miljoen belminuten op een totaal van 21,46 miljard) en vooral sms'en (-2,49 miljard op een totaal van 12,03 miljard) nemen af in volume, maar de actieve datasimkaarten verwerken steeds meer mobiele data: +146 petabyte** op een totaal van 579 petabyte. Het gemiddelde maandelijkse gebruik per actieve datasimkaart stijgt van 3,7 naar 4,8 GB.

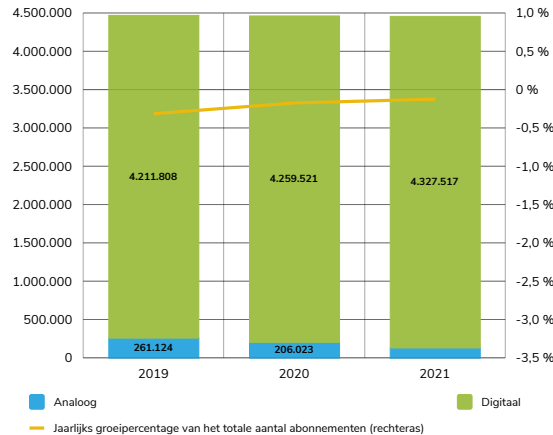
* Een exabyte is gelijk aan 1 miljard gigabyte (GB)
 ** Een petabyte (PB) is gelijk aan 1 miljoen gigabyte (GB)

3.1. Elektronische communicatie

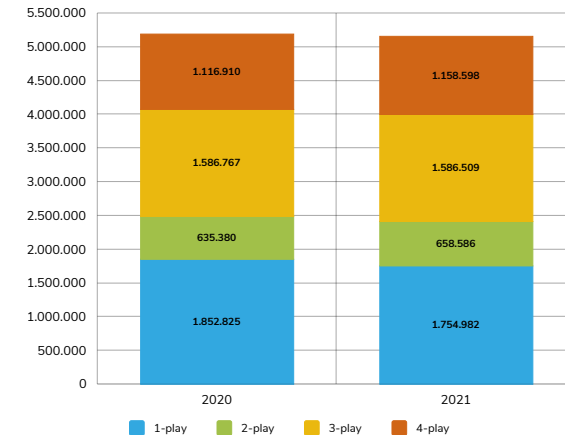
Evolutie van het verkeer over de mobiele netwerken in 2019, 2020 en 2021

Aantal abonnementen op televisie en verdeling analoog/digitaal

Verdeling van de vaste particuliere aanbiedingen

Televisie

Het aantal tv-aansluitingen met toegang tot klassieke televisie, via een decoder en via internet (applicatie), vertoont voor het derde jaar op rij een lichte daling: -5.413 op een totaal van 4,46 miljoen aansluitingen.

Eind 2020 was 4,6% van de tv-aansluitingen nog analoog maar dit is op een jaar tijd verder gedaald naar 3%.

Bundels

Multiple play, of het afnemen van verschillende diensten in één abonnement, neemt nog steeds toe. Het aantal particuliere klantrelaties met een bundel³³ groeit met 64.637 tot 3,4 miljoen, wat leidt tot een afname van standalone klanten van vaste diensten met 97.843 tot 1,75 miljoen.

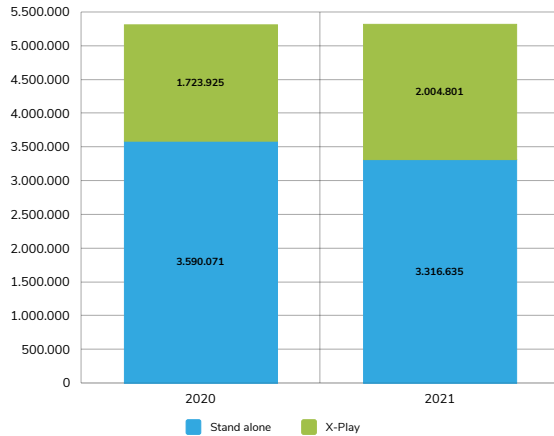
Het aantal 1-play unieke klantrelaties voor mobiel gaat met 273.436 achteruit tot 3,3 miljoen, geleid op de klemtoon op de convergentie tussen vast en mobiel. De klantrelaties voor mobiele diensten (spraak/data) klimmen 16,3% hoger tot iets boven de 2 miljoen, wat het aandeel van de convergerende markt in het totaal aantal mobiele klantrelaties doet toenemen van 32% naar 38%. Op de bundelmarkt vertegenwoordigen de convergerende bundels eind 2021 59%, 7,3 ppt meer dan in het jaar 2020.

33. Bundels zijn commerciële aanbiedingen van twee of meer van de volgende diensten: (1) vaste breedband, (2) vaste telefonie, (3) mobiele diensten (spraak en/of breedband) en (4) tv. Bundels zijn:

- zuivere bundels, bestaande uit diensten die individueel niet beschikbaar zijn;
- combinaties van koppelande en gekoppelde diensten bestaande uit een dienst waarvan de verkoop afhankelijk wordt gesteld van de aankoop van een andere dienst. Het eerste product wordt het "koppelande product" genoemd en het tweede het "gekoppelde product".
- gemengde bundels die diensten combineren die afzonderlijk beschikbaar zijn maar waarvan de gezamenlijke aankoop wordt aangemoedigd door het verlenen van permanente gunstige voorwaarden die niet

3.1. Elektronische communicatie

Verdeling van de mobiele particuliere aanbiedingen

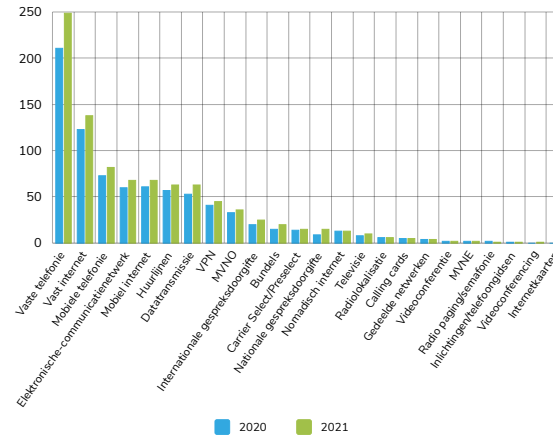

3.1.2. Kennisgevingen

De toegang tot de markt van de elektronische communicatie is vrij. Een nieuwkomer op de markt kan zijn activiteiten aanvangen na een eenvoudige kennisgeving hiervan aan het BIPT. Een vademecum gepubliceerd op de website van het BIPT maakt het hen makkelijker om toe te treden tot de markt.

Eind 2021 stond de teller op 419 operatoren en hun kennisgevingen betroffen de volgende diensten:

Verdeling elektronische-communicatiediensten en -netwerken

3.1.3. Netwerken

Vast. Door de dichtheid van hun infrastructures zijn Proximus, Telenet en Brutél/VOO operatoren die qua vast netwerk, de grootste dekking van het land hebben. Zij bieden hun diensten aan het grote publiek en aan de ondernemingen aan. Hun tariefplannen voor de particuliere markt kunnen opgezocht worden in de prijsvergelijker bestetarief.be (zie 2.2.1.).

De operatoren van wie de netwerkdekking beperkter is, kunnen gebruikmaken van de infrastructuur van de grote operatoren om hun diensten aan hun eigen

klanten aan te bieden, zowel particulieren als professionele klanten. Dit wordt wholesaletoegang genoemd. Voorbeelden hiervan zijn Orange, dat gebruikmaakt van de kabel van Telenet en VOO om eigen tariefplannen voor vast internet/digitale tv te lanceren voor de particuliere markt, of edpnet en Destiny, die toegang hebben tot het glasvezelnetwerk van Proximus om communicatieoplossingen aan te bieden aan particuliere en zakelijke klanten. Het BIPT speelt een cruciale rol in dergelijke wholesaletoegang.

Mobiel. Wat betreft de mobiel-netwerkoperatoren hebben zowel Proximus, Telenet Group als Orange een eigen netwerk uitgebouwd. Dit zijn de “Mobile Network Operators” (MNO).

MVNO's (“Mobile Virtual Network Operators”) zijn mobiele-dienstenleveranciers die niet beschikken over een eigen mobiel netwerk. De meest geavanceerde MVNO's (zogenaamde “full MVNO's”) beschikken wel over eigen vast-netwerkelementen, maar niet over een eigen radionetwerk. De Belgische markt kent enkele “full MVNO's” waaronder Lycamobile en VOO als voornaamste. Daarnaast bestaan er ook “light MVNO”-operatoren, die wel hun eigen klantenbeheer en facturatiesysteem hebben. Voorbeelden daarvan zijn Carrefour en edpnet.

3.1. Elektronische communicatie

3.1.4. Vergunningen, examens en certificaten

Het BIPT is belast met het beheer van en de controle op het radiospectrum in België. Het BIPT wijst de frequenties toe en geeft vergunningen af voor de “radiogebruikers”, namelijk de “operatoren” die gebruiksrechten verworven hebben voor openbare radiocommunicatie of vergunningen voor private radiocommunicatie.

Wat betreft het gebruik van private radiocommunicatie bestaan de activiteiten van het BIPT in de toekenning van vergunningen en de organisatie van examens.

Toekenning van vergunningen

Het BIPT geeft vergunningen af voor het gebruik van private radionetwerken en individuele radiostations. Aan de hand van die vergunningen kan bij controles worden nagegaan of het netwerk naar behoren is vergund.

De vergunde radiostations en -netwerken worden in categorieën onderverdeeld, naargelang van hun bestemming en de wijze waarop zij werken³⁴:

1^e categorie:

private mobiele radionetten, behalve deze die onder categorie 3 vallen. Het gaat om private mobiele radionetten die veelal voor professionele doeleinden gebruikt worden, bijvoorbeeld door taxibedrijven, fabrieken, enz. (permanente vergunning) of op

bouwwerven, tijdens evenementen, enz. (tijdelijke vergunning);

2^e categorie:

private vaste radionetten. Hiermee worden de straalverbindingen³⁵ geïsoleerd;

3^e categorie:

mobiele radionetten aangelegd door overheidsinstanties, maatschappijen actief in het vervoerperspoenen openbaar vervoer maatschappijen, ziekenhuizen en organismen voor medische of sociale hulp met zuiver humanitaire doeleinden en zonder winstoogmerk. Deze categorie beoogt hetzelfde gebruik als de vergunning van categorie 1, enkel de vergunninghouder heeft een andere kwalificatie;

4^e categorie:

vergunningen voor de radiocommunicatiestations voor zeevaart;

5^e categorie:

private radiostations gebruikt door radioamateurs;

6^e categorie:

vergunningen voor de radiocommunicatiestations voor de luchtvaart;

7^e categorie:

algemene houdersvergunningen of individuele houdersvergunningen. Dit zijn de vergunningen die dienen om radioapparatuur bij te houden zonder

deze effectief te gebruiken. Zo moeten fabrikanten, importeurs en verdelers beschikken over een algemene houdersvergunning voor de betrokken radioapparatuur;

8^e categorie:

deze categorie betreft in feite publieke radiocommunicatie van operatoren. Het gaat om netten opgesteld:

- door operatoren van punt-tot-puntnetten of van punt-tot-multipuntnetten;
- door operatoren van netten met gedeelde middelen. Dit betreft de zogenaamde “trunked networks” waarbij gebruikgemaakt wordt van meerdere, met andere ondernemingen gedeelde radiokanalen;

9^e categorie:

vergunningen met betrekking tot private radionetten of -stations:

- gebruikt voor proeven of tests, zoals 5G-testvergunningen;
- die toestellen beoogd in artikel 33, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, gebruiken. Deze “stoorzenders” zijn in principe verboden, maar er zijn uitzonderingen op de regel, bijvoorbeeld stoorzenders in gevangenis; c) die radars gebruiken die niet tot andere categorieën behoren, bijvoorbeeld weerradars, snelheidsradars ...;
- die tot geen enkele andere categorie behoren.

34. Indeling bepaald in het koninklijk besluit van 14 december 2018 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen.

35. Straalverbindingen of radioverbindingen worden gebruikt in de plaats van een telefoonlijn of glasvezel om twee sites met elkaar te verbinden.

3.1. Elektronische communicatie

Daarnaast reikt het BIPT tevens de vergunning uit voor het gebruik van satellietstations, bijvoorbeeld voor zendwagens voor tv-reportages via SNG ("Satellite News Gathering").

De details van de in 2021 uitgereikte vergunningen zijn terug te vinden in bijlage F.

Examens voor het behalen van het bedieningscertificaat om bepaalde stations te gebruiken

In normale omstandigheden organiseert het BIPT maandelijks radiomaritieme examens en examens voor radioamateurs. Door de maatregelen gelinkt aan de pandemie, zag het BIPT zich genoodzaakt om de examens gedurende verscheidene periodes te annuleren.

Het examen dat toegang verleent tot het bedieningscertificaat voor scheepsstations is noodzakelijk voor elke gebruiker van een radiostation in de radiomaritieme frequentiebanden. Afhankelijk van de gebruiker zijn er vier types examens (en certificaten), gerangschikt volgens moeilijkheidsgraad:

- beperkt certificaat van radiotelefonist: het (basis) certificaat dat het gebruik van een VHF-marifoon mogelijk maakt voor de binnenvaart en voor de pleziervaart op zee;
- SRC ("Short Range Certificate"): voor pleziervaart op zee;

- ROC ("Restricted Operating certificate): vooral bestemd voor professioneel gebruik voor kustvaart;
- GOC ("Global Operating Certificate"): vooral bestemd voor professioneel gebruik op zee.

Voor radioamateurs worden drie types examens georganiseerd:

C-examen:

het examen voor de basisvergunning. Dit is een eenvoudig examen dat, na het slagen hiervoor, zorgt voor de toegang tot een beperkt aantal radioamateurbanden met beperkt zendvermogen.

B-examen:

examen Beginneling dat in termen van moeilijkheidsgraad tussen het C- en het A-examen ligt. Slagen voor dit examen geeft toegang tot het gebruik van de meeste radioamateurbanden met een gemiddeld vermogen.

A-examen:

uitgebreid examen dat, na het slagen hiervoor, zorgt voor toegang tot alle radioamateurbanden met een hoog zendvermogen. Beter bekend als "HAREC-examen".

De details van de in 2021 georganiseerde examens zijn terug te vinden in bijlage F.

Het Directoraat-Generaal Luchtvaart van de FOD

Mobiliteit en Vervoer organiseert het examen voor het certificaat van radiotelefonist van vliegtuigstations. Het certificaat wordt evenwel door het BIPT aan de geslaagden afgegeven.

Het aantal in 2021 uitgereikte bedieningscertificaten is merkbaar lager dan de voorgaande jaren. Dat komt natuurlijk doordat minder personen hebben deelgenomen aan het examen en dat de examens meermaals dienden te worden geannuleerd door de COVID-19-gezondheids crisis. De details van de door het BIPT uitgereikte certificaten zijn terug te vinden in bijlage F.

3.2 Postdiensten

3.2.1. Indicatoren van de postmarkt

Naast bpost en de drie postale-vergunninghouders zijn er nog een 700-tal ondernemingen actief op de Belgische postmarkt. Om de evolutie van de markt te volgen, bevaart het BIPT jaarlijks de grootste postale operatoren. In 2021 werden aldus de data van 22 bedrijven voor het jaar 2020 verwerkt. Hun gecumuleerde omzet bedraagt meer dan 90% van de totale omzet in de postsector, wat een accuraat beeld oplevert van de algemene tendensen op de Belgische postmarkt. Alle indicatoren en hun evolutie kunnen geraadpleegd worden op [de website van het BIPT](#). In het tweede semester van 2022 zullen de data aangevuld worden met de cijfers van 2021. Hieronder de voornaamste bevindingen uitgaande van de cijfers van 2020.

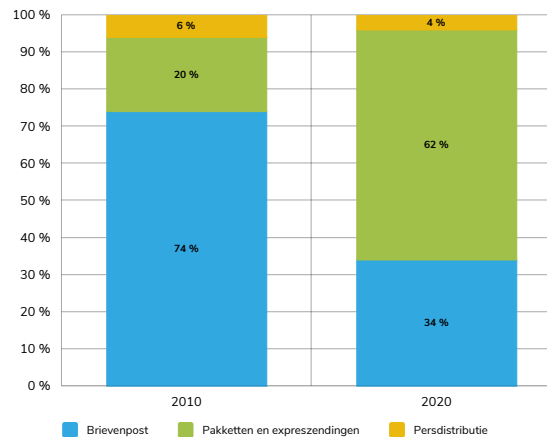
Een stijging met meer dan 34,8% van de omzet van pakjes in 2020

Diensten

De cijfers van 2020 wijzen op een versnelde groei van de postale markt door de COVID-pandemie. Het groeipercentage stijgt sinds 2015 gestaag en bereikte 16,2% in 2020, tegen 4,8% in 2019. De totale inkomsten van de postsector bedroegen in 2020 3,13 miljard euro. Onderliggend zijn er twee verschillende tendensen:

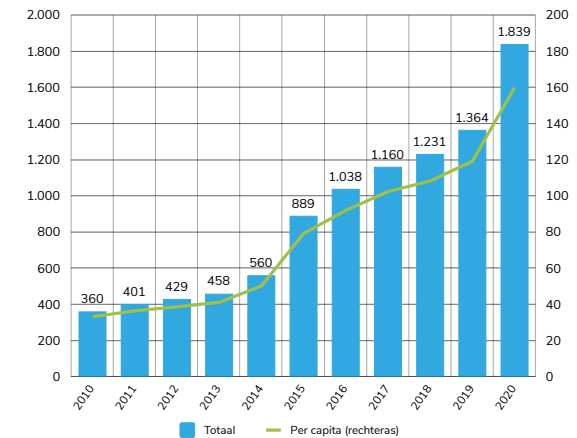
- 1) de aanzienlijke stijging van het segment van de pakjes en expreszendingen dat een groeiend deel van de postmarkt beslaat.

Samenstelling van de postmarkt³⁶

Op één jaar tijd is de omzet van pakketten gestegen met meer dan 34,8%.

Omzet pakjessegment³⁷

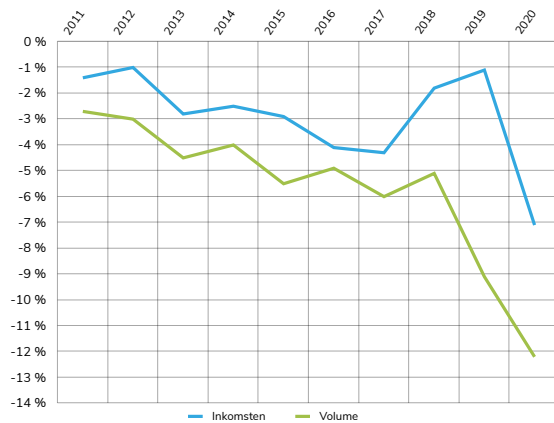
- 2) De sterke daling van het brievenpostvolume (-12,2%) heeft een daling van inkomsten met zich gebracht (-7,1%).

36. Sinds dat jaar wordt voor de omzet van de Belgische postmarkt geen rekening meer gehouden met de zendingen in doorvoer. Dat betreft de internationale zendingen vanuit het buitenland die een andere eindbestemming hebben dan België. De samenstelling van de postmarkt in 2010 werd dus gecorrigeerd ten opzichte van de vorige edities.

37. De datareeksen van 2010 tot 2019 werden gecorrigeerd ten opzichte van de vorige edities gezien de wijziging in de berekening van de omzet.

3.2 Postdiensten

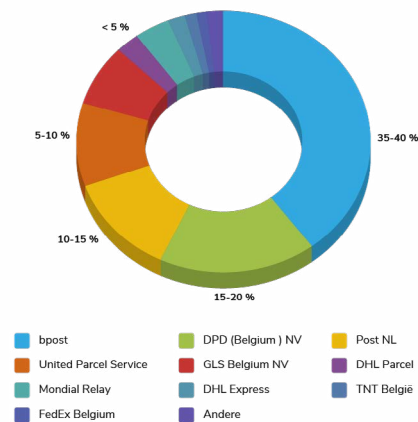
Volumes en inkomsten uit de brievenpost³⁸

Spelers

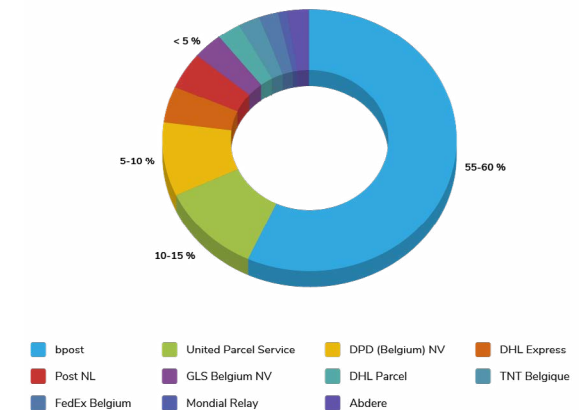
Zoals beide onderstaande grafieken hieronder aantonen, behoudt bpost grotendeels zijn dominante positie op de brievenpostmarkt en is het leider op de pakket- en expresmarkt.

Marktaandelen op basis van volume van pakketten en expreszendingen in 2020

moet bij het BIPT een vergunning aanvragen.

Marktaandelen op basis van de globale omzet in 2020

3.2.2. Aanbieders universele dienst - vergunningen

Wie een dienst wenst te verrichten van al dan niet aangetekende brievenpost die binnen de werkingssfeer van de universele dienst valt (tot 2 kg),

Sinds [de toekenning van de vergunning](#) van SPRL Net Express³⁹ in november 2020, komt het aantal aanbieders van de universele dienst neer op vier: Net Express, voor het gehele grondgebied, SPAN Diffusion in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bpost, dat is aangewezen om de totaliteit van de universele dienst aan te bieden op het gehele grondgebied en Glejor BVBA, dat brievenpostdiensten (zonder aangetekende zendingen) in de zone met postnummer 3650 wenst te leveren.

38. De datareeksen van 2011 tot 2019 werden gecorrigeerd ten opzichte van de vorige edities gezien de wijziging in de berekening van de omzet.

39. SPRL Net Express dat onder de naam "TBC-Post" handelt.

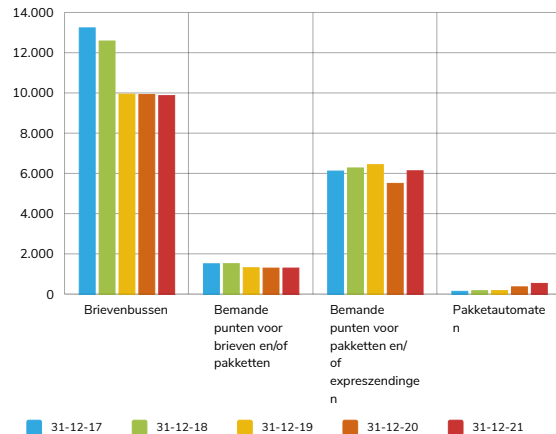
3.2 Postdiensten

3.2.3. Postale punten

Op de website postaalpunt.be bundelt het BIPT sinds eind 2017 de gegevens van alle op het Belgische grondgebied beschikbare postale punten, onderverdeeld als volgt:

- brievenbus voor verzending van brievenpost;
- bemand punt voor verzending en/of ontvangst van brieven en pakketten;
- bemand punt voor verzending en/of ontvangst van pakketten en/of expreszendingen;
- pakketautomaat voor verzending en/of ontvangst.

Evolutie postale punten

Postaalpunt.be wordt gevoed met data van de operatoren en schetst de ontwikkelingen in het netwerk van postale punten.

Sinds het faillissement van TBC-Post (eind 2019) stelt enkel de universeledienst aanbieder bpost nog brievenbussen (rode brievenbussen) ter beschikking van de gebruiker voor verzending. In de afgelopen jaren verminderde het aantal brievenbussen stelselmatig. In vergelijking met 2018 verdwenen meer dan 2.000 rode postbussen uit het straatbeeld.

Ook bij de bemandede punten voor brieven en/of pakketten zien we na 2018 een terugval door het wegvallen van TBC-Post in 2019. Het aantal bemandede punten van bpost (postale punten en postkantoren) is tussen 2017 en 2019 relatief stabiel gebleven, maar daalde licht in 2020.

In het kader van pakketten en/of expreszendingen neemt het aantal bemandede punten van andere operatoren toe tot in 2019. In 2020 zien we het effect van de schrapping van de bemandede punten van het door bpost overgenomen Kariboo. In 2021 zet de stijging zich evenwel opnieuw voort. Het dient opgemerkt te worden dat bepaalde bemandede punten, zoals krantenwinkels of benzinestations, voor meer dan één operator werken. Die punten worden dan ook meerdere keren geteld.

De voorbije jaren doken de pakketautomaten op. Deze automaten, uitgerust met een aantal beveiligde

kastjes, zijn doorgaans geïnstalleerd op drukke locaties en kunnen veelal 24/7 worden gebruikt voor de verzending en/of ontvangst van pakketten. In België startte bpost in 2014 met de uitbouw van een netwerk van pakketautomaten, zowel voor verzending als ontvangst van pakketten. Dit netwerk werd bovendien een "open" netwerk, waar ook andere operatoren gebruik van kunnen maken, zoals GLS en DHL Parcel. In 2020 stelden we een opmerkelijke stijging vast voor het aantal pakketautomaten, tot wel 377 sites in België (inclusief deze van DHL Express). De keuze van de plek van levering van een pakje in een pakketautomaat, thuis of op het werk, werd mogelijk gemaakt via de postnetwerken, postaalpunt.be, of ook de onafhankelijke initiatieven van elke operator, zoals BringMe, Facility Lockers en ParcelHome.

3.3 Media

Het BIPT is op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd voor de regulering van de netwerkoperatoren en van de radio- of televisieomroepen met uitzondering van de operatoren en omroeporganisaties die uitsluitend Nederlandstalige of Franstalige programma's verspreiden/maken.

De aanbieders van audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad moeten zich bij het BIPT registreren voor elke audiovisuele mediadienst die ze beogen te verstrekken.

In 2021 werd er geen enkele nieuwe aanbieder van audiovisuele mediadiensten geregistreerd. We tellen vier aanbieders van audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die door het BIPT erkend zijn⁴⁰.

40. Maghreb TV, Arabia TV, Canal Maroc 1, en Eleven Sports Network.

4

HOOFDSTUK 4

BIJLAGEN

A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen

Artikel 34, derde lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (hierna "Statuutwet"), bepaalt dat het jaarverslag onder andere een financieel verslag en de jaarrekeningen van de fondsen voor de respectieve universeledienstverlening inzake post- en telecommunicatiediensten dient te bevatten.

Hieronder staan de rekeningen van het BIPT, alsook van de Ombudsdienst voor de postsector en de Ombudsdienst voor telecommunicatie. Dit zijn onafhankelijke instanties opgericht om de klachten van de consumenten ten aanzien van de operatoren uit de betrokken sectoren te behandelen. De rol van het BIPT is beperkt tot het ter beschikking stellen van personeel en tot de logistieke ondersteuning op het vlak van de aankopen, boekhouding en begroting.

Boekhouding van het BIPT - 2021

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen	4.643	Wedden	12.569.992
		Toelagen, premies en vergoedingen	4.401.724
Prestaties voor derden	12.820	Sociale bijdragen en pensioenen	8.054.937
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	651.511
Vergunnings- en controlerechten - private radiocommunicatie	18.669.501		
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	613.981
Publieke licentierechten	47.015.506	Onderhoud voertuigen	72.100
		Verzekeringen	92.653
Post	2.904.120	Klein technisch materiaal	193.625
		Uitgaven informatieverwerking	615.427
Diversen	727.970	Werken door derden	3.387.490
		Opleiding	104.030
		Opdrachten in het buitenland	41.329
		Telefoon - zendingen - vervoer	310.936
		Huur (gebouwen en parking)	1.584.735
		Taksen	604.424
		Overkoepelende organisaties	1.364.846
		Ristournes en minderwaarden	80.233
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	91.848
		Kantoorbenodigdheden	11.626
		Computermateriaal	357.812
		Technisch materiaal	926.355
		Schatkistverrichtingen	
		Thesaurie	30.744.587
		CF/RT	1.371.900
TOTAAL	69.334.560	TOTAAL	68.248.101

A. Financieel verslag en jaarrekeningen van de fondsen

Boekhouding van de Ombudsdienst voor de postsector - 2021

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen		Wedden	957.383
		Toelagen, premies en vergoedingen	256.020
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	2.235.028	Sociale bijdragen en pensioenen	621.737
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	44.692
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	0
		Onderhoud voertuigen	5.533
		Verzekeringen	5.227
		Uitgaven informatieverwerking	42.009
		Werken door derden	29.607
		Opleiding	1.953
		Opdrachten in het buitenland	395
		Telefoon - zendingen - vervoer	10.040
		Huur (gebouwen en parking)	0
		Tarieven	1.629
		Overkoepelende organisaties	300
		Bijdrage consumentenombudsdienst	72.476
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	0
		Kantoorbenodigdheden	0
		Computermateriaal	16.655
		Technisch materiaal	0
TOTAAL	2.235.028	TOTAAL	2.065.656

Boekhouding van de Ombudsdienst voor telecommunicatie - 2021

INKOMSTEN	euro	UITGAVEN	euro
		Personeelsuitgaven	
Terugbetalingen		Wedden	847.507
		Toelagen, premies en vergoedingen	262.752
Prestaties voor derden (bijdrage sector)	1.521.479	Sociale bijdragen en pensioenen	529.756
		Sociale voordelen en werkgeversverplichtingen	53.332
		Werkingsmiddelen	
		Onderhoudswerken	7.322
		Onderhoud voertuigen	5.674
		Verzekeringen	5.958
		Uitgaven informatieverwerking	29.694
		Werken door derden	59.237
		Opleiding	825
		Opdrachten in het buitenland	0
		Telefoon - zendingen - vervoer	19.430
		Huur (gebouwen en parking)	0
		Tarieven	2.271
		Overkoepelende organisaties	300
		Bijdrage consumentenombudsdienst	124.244
		Investeringsuitgaven	
		Voertuigen	0
		Kantoorbenodigdheden	0
		Computermateriaal	2.002
		Technisch materiaal	0
TOTAAL	1.521.479	TOTAAL	1.950.304

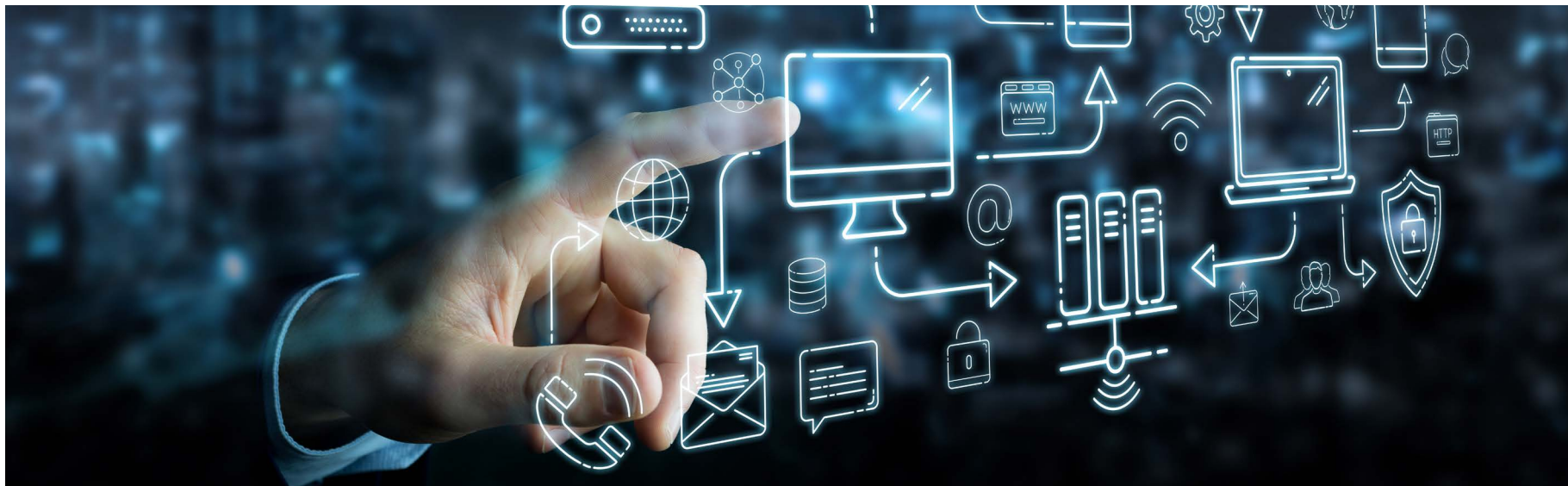
B. Personeelsformatie van het BIPT op 31 december 2021

BIPT	
Personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
250	240,9
Niveau A	
92	89,6
Niveau B	
35	34,8
Niveau C	
120	113,5
Niveau D	
3	3

BIPT regulator	
Personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
218	209,5
Niveau A	
85	82,8
Niveau B	
30	29,8
Niveau C	
101	94,9
Niveau D	
2	2

Ombudsdienst voor de postsector	
Ter beschikking gestelde personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
15	15
Niveau A	
3	3
Niveau B	
5	5
Niveau C	
6	6
Niveau D	
1	1

Ombudsdienst voor telecommunicatie	
Ter beschikking gestelde personeelsleden	Voltijds equivalent (VTE)
17	16,4
Niveau A	
4	3,8
Niveau B	
0	0
Niveau C	
13	12,6
Niveau D	
0	0

C. Verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21 van de Statuutwet

Artikel 34, derde lid, van de Statuutwet vereist dat het jaarverslag tevens “een verslag over het toezicht bedoeld in artikel 21” bevat.

Artikel 21 van de Statuutwet stelt de verschillende aspecten van de inbreukprocedure vast die kan worden opgestart als de Raad over een reeks aanwijzingen beschikt die zouden kunnen wijzen op een overtreding van de wetgeving of reglementering waarvan de naleving door het BIPT wordt gecontroleerd of van de BIPT-besluiten genomen ter uitvoering van die wetgeving of reglementering.

Begin 2021 heeft het BIPT een inbreukprocedure ingesteld jegens Proximus met betrekking tot de netwerkpanne van 7 en 8 januari 2021 en de impact ervan op de nooddiensten. Na onderzoek heeft het BIPT vastgesteld dat er geen duidelijke aanwijzing was van een inbreuk op de reglementering, en meer in het bijzonder op artikel 107, § 1/1, eerste lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Deze procedure werd dan ook afgesloten met een besluit van [9 september 2021](#).

Bijgevolg werd in 2021 geen enkele sanctie opgelegd door het BIPT.

D. Balans van het werkplan 2021

Strategische as “Concurrentie” Bevorderen van duurzame concurrentie en investering

C/1/2020/01 Status elektronische-communicatie- en tv-markt	Fiche uitgevoerd
C/1/2020/02 Publicatie van een postobservatorium 2020	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/03 Opstellen besluit betreffende de referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/04 Opstellen besluit betreffende de one-time fees van kabel	Fiche uitgevoerd
5 Opstellen besluit betreffende de one-time fees van glasvezel	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren
C/1/2021/06 Opstellen besluit betreffende de rental fees voor FTTH	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/07 Opstellen besluit betreffende de herziening van de SLA's en de compensatieberekening binnen de koper- en glasvezelreferentieaanbiedingen	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren
C/1/2021/08 Ontwikkelen van een kostenmodel voor Ethernet-transport (Fiber en VDSL)	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren
C/1/2021/09 Opstellen van een mededeling omtrent kostentoerekeningssysteem van de kabeloperatoren en Proximus	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren
C/1/2021/10 Realiseren van een kwalitatieve studie breedband en mobiele telefonie	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/11 De impact analyseren van de mede-investeringen beoogd door Proximus en Telenet op de evolutie van de markt	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/12 2 Creëren van een fiber-vademecum	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/13 In kaart brengen van de fiberlijnen	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/14 Voorbereiden van het opstellen van een besluit betreffende de breedband- en omroepmarkt	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren
C/1/2021/15 Opstellen van een besluit betreffende het BROTSoLL-referentieaanbod van Proximus	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/16 Ontwikkelen van een margin-squeezetest op geaggregeerd niveau van de Proximus business portfolio voor de grootzakelijke markt	Fiche uitgevoerd
C/1/2021/17 Opstellen besluit betreffende de vast- en mobiel-gespreksafgiftetarieven (MTR en FTR)	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren

Strategische as “Concurrentie” Innovatie stimuleren

C/2/2021/01 Verslag over het toezicht in België op de Verordening “Netneutraliteit”	Fiche uitgevoerd
C/2/2021/02 E-commerce in het kader van de Belgische postmarkt	Fiche uitgesteld naar 2022

Strategische as “Gebruikers” Bijdragen tot transparante informatie aan de gebruikers en sociale inclusie bevorderen

G/1/2021/01 Nationale tariefvergelijking van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/02 Uitvoeren van een vergelijkende internationale prijsstudie betreffende het prijsniveau van de elektronische-communicatiediensten in de particuliere markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/03 De positie van België in de indexen volgen (DESI, IMD, WEF)	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/04 Updaten van de Atlas voor vaste lijnen, met weergave van gedetailleerdere informatie	Fiche in uitvoering
G/1/2021/05 Transparantie in verband met de kwaliteit van de mobiele netwerken	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/06 Kwaliteitsbarometer van de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/07 Volgen van de verbeteringen aan het Easy Switch-proces	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/08 Enquête over de perceptie die de consumenten hebben van de werking van de markt	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/09 Controle Bill Shock	Fiche uitgevoerd - Het verslag werd echter niet gepubliceerd om redenen van vertrouwelijkheid
G/1/2021/10 Controle op de naleving van het MB tot instelling van het register bedoeld in art. 116/1, § 1, WEC	Fiche uitgevoerd - Het verslag werd echter niet gepubliceerd om redenen van vertrouwelijkheid
G/1/2021/11 Controle van de inachtneming van het postale reglementaire kader	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/12 Controleren van de naleving van het 6e beheerscontract tussen de Staat en bpost	Fiche in uitvoering
G/1/2021/13 Uitvoering van Verordening 2018/644 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/14 Monitoring van de universele dienst m.b.t. de elektronische-communicatiediensten	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/15 Geografisch element van de universele dienst - adequate internettoegang	Fiche in uitvoering
G/1/2021/16 Controle van de prijzen van de producten die onder de universele postdienst vallen	Fiche uitgevoerd
G/1/2021/17 Verificatie van de door bpost voorgelegde berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen	Fiche uitgevoerd

D. Balans van het werkplan 2021

Strategische as “Gebruikers” Zorgen voor een betrouwbare omgeving

G/2/2021/01 Kennisgeving beveiligingsincidenten	Fiche in uitvoering
G/2/2021/02 Inspectie van de kritieke infrastructuren	Fiche in uitvoering
G/2/2021/03 Vernieuwing identificatieprocessen CIP & NIS	Fiche uitgevoerd
G/2/2021/04 Verbeteren van de crisisbeheerwerking	Fiche in uitvoering - project verspreid over meerdere jaren

Strategische as “Schaarse middelen” Schaarse middelen beheren

S/1/2021/01 De aanpassing van het nummerplan aan de langetermijnontwikkelingen op de markt	Fiche uitgevoerd
S/1/2021/02 Multibandveiling - Veiling 2G- en 3G-frequentiebanden, 700MHz-, 1400MHz en 3400-3800MHz-band	Fiche in uitvoering (veiling gepland in juni 2022) Fiche uitgevoerd
S/1/2021/03 Kaart van de verzadiging van de netwerken	Fiche uitgevoerd
S/1/2021/04 Bewustmaking i.v.m. 5G	Fiche uitgesteld - project gefinancierd door het Europees programma ten behoeve van de interne markt, waarvan de aanneming vertraging heeft opgelopen
S/1/2021/05 Opvolgen van de Connectiviteitsaanbeveling van de EC	Fiche uitgevoerd
S/1/2021/06 Controle stralingsveiligheid van draagbare radioapparatuur	Fiche uitgevoerd

S/1/2021/07 Controle op de apparatuur die te koop wordt aangeboden op de verschillende netten voor onlineverkoop

E/1/2021/01 1 Sociale-mediacampagne consumentenbescherming	Fiche uitgevoerd
E/1/2021/02 Website van het BIPT	Fiche uitgevoerd
E/1/2021/03 Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg in kader voor elektronische communicatie	Fiche uitgevoerd
E/1/2021/04 Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg voor postdiensten	Fiche uitgevoerd
E/1/2021/05 Het voorzitterschap van Berec	Fiche uitgevoerd

Strategische as “Efficiënte werking” Een aantrekkelijke werkgever zijn

E/2/2021/01 Intern werkplan	Fiche uitgevoerd
-----------------------------	------------------

E. Lijst van de in 2021 gepubliceerde documenten

Besluiten	
13/01/2021	Besluit van 12 januari 2021 betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van Gridmax tot 6 mei 2025
14/01/2021	Besluit met betrekking tot de samenstelling van het college bedoeld in het koninklijk besluit van 5 mei 2006 betreffende een verzoeningsprocedure voor het BIPT voor het jaar 2021
20/01/2021	Besluit van 19 januari 2021 betreffende het vastleggen van de regels en voorwaarden van toepassing op de proeven en examens voor radioamateurs
29/01/2021	Besluit van 26 januari 2021 betreffende de verklaring van overeenstemming van het kostentoerekeningsstelsel voor bpost voor 2018
29/01/2021	Besluit van 26 januari 2021 betreffende de oplijsting en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2019
29/01/2021	Besluit van 26 januari 2021 betreffende de verklaring van niet-overeenstemming van het kostentoerekeningsstelsel voor bpost voor 2017
25/02/2021	Besluit van 23 februari 2021 betreffende de verlenging van de 2G- en 3G-vergunningen
9/03/2021	Besluit van 9 maart 2021 betreffende de maandelijkse tarieven voor wholesaletoegang tot het FTTH-netwerk van Proximus
16/03/2021	Besluit van 24 februari 2021 betreffende de erkenning van VZW ALFA YACHTING als maritiem opleidingscentrum voor de bedieningscertificaten van de 4de categorie "SRC"
29/03/2021	Besluit van 25 maart 2021 betreffende de referentieaanbiedingen van Telenet voor toegang tot het televisieaanbod in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en voor toegang tot het breedbandaanbod
29/03/2021	Besluit van de CRC van 25 maart 2021 betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van Brutélé voor toegang tot het televisieaanbod in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en voor toegang tot het breedbandaanbod
29/03/2021	Besluit van de CRC van 25 maart 2021 betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van VOO voor toegang tot het breedbandaanbod
30/03/2021	Stopzetting van de registratie van SNI/SI Networks
1/04/2021	Besluit van 30 maart 2021 betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen
8/04/2021	Besluit van 6 april 2021 betreffende het gebruik van een speciale prefix door radioamateurs die houder zijn van een Belgische roepnaam ter gelegenheid van de 120ste verjaardag van de eerste trans-Atlantische radiotransmissie
5/05/2021	Besluit van 27 april 2021 betreffende de toekenning aan TranzCom N.V. van een vergunning voor de exploitatie van een openbaar netwerk voor radiocommunicatie
6/05/2021	Besluit van 4 mei 2021 aangaande de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied

17/06/2021	Besluit van 15 juni 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 1920-1980 MHz- en 2110-2170 MHz-frequentiebanden te vermijden
17/06/2021	Besluit van 15 juni 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 2500-2690 MHz-frequentieband te vermijden
25/06/2021	Besluit van 22 juni 2021 betreffende de oplijsting en indeling van producten en diensten verstrekt door de universeledienstaanbieder voor het jaar 2020
28/06/2021	Besluit van de CRC van 24 juni 2021 betreffende de analyse van de enige heffingen ("one-time fees") en de maandelijkse huurprijs "SLA Pro Repair" van de referentieaanbiedingen van de kabeloperatoren voor toegang tot het televisieaanbod in het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad en voor toegang tot het breedbandaanbod
30/07/2021	Besluit van 27 juli 2021 betreffende de toekenning aan LJ Network Holding B.V. van een vergunning voor de exploitatie van een openbaar netwerk voor radiocommunicatie
30/07/2021	Besluit van 27 juli 2021 betreffende de toekenning aan Entropia Critical Concepts N.V. van een vergunning voor de exploitatie van een openbaar netwerk voor radiocommunicatie
20/08/2021	Besluit van 17 augustus 2021 betreffende de verklaring van overeenstemming van het kostentoerekeningsstelsel voor bpost voor 2019
7/09/2021	Besluit van 31 augustus 2021 betreffende de verlenging van de 2G- en 3G-vergunningen
14/09/2021	Besluit van 9 september 2021 met betrekking tot het afsluiten van de inbreukprocedure ten opzichte van Proximus voor het niet waarborgen van een ononderbroken toegang tot de nooddiensten
23/09/2021	Besluit van 20 september 2021 betreffende de herziening van het BROTSOLL-referentieaanbod van Proximus voor hoogwaardige toegangsdiensten
7/10/2021	Besluit van 27 september 2021 betreffende de analyse van de tariefverhogingen van bpost voor de enkelstuktarieven voor het jaar 2022
20/10/2021	Besluit van 20 september 2021 betreffende de vaststelling van het examenreglement voor het verkrijgen van bedieningscertificaten voor radiostations die werken op de frequenties die voorbehouden zijn voor de zeevaart en de binnenvaart
20/10/2021	Besluit betreffende de radio-interfaces met betrekking tot de draadloze toegangssystemen, de lokale radionetwerken (WAS/RLAN's) inbegrepen
3/11/2021	Besluit van 3 november 2021 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 3400-3800MHz-band te vermijden
23/11/2021	Besluit van 16 november 2021 inzake de toekenning van spectrum op 700MHz en 800MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
6/12/2021	Besluit van 9 november 2021 betreffende het verzoek om geschillenbeslechting ingediend door VOO SA en Brutélé jegens Orange Belgium SA
20/12/2021	Besluit met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2020

E. Lijst van de in 2021 gepubliceerde documenten

Raadplegingen	
14/01/2021	Raadpleging aangaande de uitbreiding van gebruiksrechten van Citymesh in de 3,5 GHz-frequentieband voor de verstrekking van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied
20/01/2021	Ontwerpbesluit betreffende de herziening van de enige heffingen ("one-time fees") en de maandelijkse huurprijs "ISLA Repair" van de referentieaanbiedingen BRUO en Bitstream GPON Proximus
9/02/2021	Raadpleging betreffende een ontwerpbesluit houdende vaststelling van het examenreglement voor het verkrijgen van bedieningscertificaten voor radiostations die werken op de frequenties die voorbehouden zijn voor de zeevaart en de binnenvaart
19/02/2021	Raadpleging betreffende een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de postdiensten
26/02/2021	Raadpleging betreffende de oprichting en werking van een centrale databank van nummers
31/03/2021	Ontwerpbesluit betreffende de herziening van het BROTSoLL-referentieaanbod van Proximus voor hoogwaardige toegangsdiens ten
1/04/2021	Nieuw onderzoek van de breedband- en omroepmarkten – Vragenlijst 2020
1/04/2021	Raadpleging betreffende het ontwerpbesluit betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 2500-2690 MHz-frequentieband te vermijden
1/04/2021	Raadpleging betreffende het ontwerpbesluit betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 1920-1980 MHz- en 2110-2170 MHz-frequentiebanden te vermijden
2/04/2021	Raadpleging betreffende het ontwerpbesluit betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 3400-3800 MHz-frequentieband te vermijden
7/05/2021	Raadpleging over een ontwerp van koninklijk besluit dat beoogt om bijkomende beveiligingsmaatregelen in te voeren voor de verstrekking van mobiele 5G-diensten voor de full MVNO's en het beroep op dienstenaanbieders
7/05/2021	Openbare raadpleging in het kader van de herstelling van de wet van 29 mei 2016 betreffende het verzamelen en het bewaren van de gegevens in de sector van de elektronische communicatie
3/06/2021	Raadpleging betreffende de toewijzing van een reeks Belgische niet-geografische nummers voor het aanbieden van niet-interpersoonlijke communicatiediensten op het hele grondgebied van de Europese Unie
23/06/2021	Raadpleging van 23 juni 2021 betreffende het ontwerpbesluit betreffende de verlenging met zes maanden van de 2G- en 3G-vergunningen
29/06/2021	Raadpleging van 29 juni 2021 inzake de rechten betreffende de exclusieve banden voor de straalverbindingen
14/07/2021	Raadpleging over een ontwerp van BIPT-Richtsnoeren betreffende het aanbieden van "onbeperkt" internet
16/07/2021	Raadpleging van 16 juli 2021 inzake het regelgevingskader voor de organisatie van een multibandveiling
20/07/2021	Ontwerpbesluit betreffende de herziening van de SLA's en de compensatieberekening binnen de BRUO, Bitstream xDSL en Bitstream Fiber GPON referentieaanbiedingen van Proximus
4/08/2021	Raadpleging betreffende de radio-interfaces met betrekking tot de draadloze toegangssystemen, de lokale radionetwerken (WAS/RLAN's) inbegrepen
24/08/2021	Raadpleging betreffende de gezinsprofielen in het licht van de nationale & internationale vergelijkingen
9/09/2021	Raadpleging van 9 september 2021 inzake het ontwerpbesluit inzake de toekenning van spectrum op 700MHz en 800MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
23/09/2021	Raadpleging betreffende het ontwerp van Mededeling over de rechten en plichten van de "towerco's" inzake het delen van antennesites
16/11/2021	Raadpleging over het ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van eisen inzake plaatsbepaling voor 5G-netwerken
16/11/2021	Raadpleging over een ontwerp van koninklijk besluit dat beoogt om bijkomende beveiligingsmaatregelen in te voeren voor de privé 5G netwerken
16/11/2021	Raadpleging betreffende de herziening van de tarifiering van het Ethernet-transport in het kader van de wholesaleaanbiedingen van Proximus
25/11/2021	Raadpleging betreffende het voorontwerp van wet met betrekking tot de hervorming van de sociale tarieven inzake elektronische communicatie
3/12/2021	Raadpleging betreffende het ontwerpbesluit betreffende de regels met betrekking tot de activiteit van de kandidaten voor de multibandveiling
6/12/2021	Raadpleging betreffende het ontwerp van werkplan 2022
7/12/2021	Raadpleging betreffende het ontwerp van besluit betreffende de zones van het grondgebied waar de vermindering van het bedrag van de jaarlijkse gebruiksrechten voor de straalverbindingen van toepassing is

E. Lijst van de in 2021 gepubliceerde documenten

Mededelingen	
5/01/2021	Mededeling met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2020
6/01/2021	Mededeling betreffende de lijst van de aanbieders van postdiensten die houder zijn van een individuele vergunning (2021)
8/03/2021	Mededeling betreffende de risico's van congestie van de mobiele netwerken
12/03/2021	Mededeling van 23 februari 2021 met betrekking tot de Belgische postale eindgebruiker
26/04/2021	Mededeling van 20 april 2021 betreffende elasticiteitsstudies naar postale producten
27/04/2021	Communicatie van 27 april 2021 betreffende de vaststelling door de Europese Commissie van de maximale FTR en MTR eurorates
1/06/2021	Mededeling van 4 mei 2021 betreffende de actualisering van de studie van het BIPT van 2018 betreffende een 4e mobiele operator in België
24/06/2021	Mededeling van 22 juni 2021 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze tests
1/07/2021	Verslag betreffende het toezicht op netneutraliteit in België 2020-2021
5/07/2021	Mededeling van 30 juni 2021 betreffende de toekenning van voorlopige gebruiksrechten in de band 700 MHz voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
13/07/2021	Mededeling van 9 juli 2021 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningsysteem van VOO voor 2019
13/07/2021	Mededeling van 9 juli 2021 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningsysteem van Brutélé voor 2019
13/07/2021	Mededeling van 9 juli 2021 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningsysteem van Telenet voor 2019
27/08/2021	Mededeling van 19 augustus 2021 betreffende de beoordeling van de weerhouden bpost-tarieven in het kader van de Europese Verordening betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten
11/10/2021	Mededeling van 5 oktober 2021 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningsysteem van Proximus voor 2019
3/11/2021	Mededeling van 26 oktober 2021 betreffende het observatorium van de markt voor postactiviteiten in België voor 2020
2/12/2021	Mededeling van 30 november 2021 over de rechten en plichten van de "towerco's" inzake het delen van antennesites
13/12/2021	Mededeling betreffende het toepassen van een margin squeeze test voor het grootzakelijke segment
21/12/2021	Mededeling van 20 december 2021 betreffende de vergelijkende prijsstudie van de telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden in 2021

Advies	
9/04/2021	Advies van 26 maart 2021 over een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 februari 2019 betreffende het aanbieden van elektronisch aangetekende zendingen via het eBox-platform
26/05/2021	Advies betreffende het verbeteringsplan 2019 en het actieplan 2020 van bpost naar aanleiding van de klanttevredenheidsenquête 2019
22/06/2021	Advies van 7 juni 2021 betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de concessie voor de bezorging van erkende kranten en van erkende tijdschriften
1/09/2021	Advies van 17 augustus 2021 inzake wetsvoorstel nr. 1983 teneinde slapende contracten tegen te gaan
13/09/2021	Advies van 30 augustus 2021 betreffende het voorstel van resolutie nr. 1954/001 om breedbandinternet en de brede uitrol van glasvezel gratis te maken
24/12/2021	Advies betreffende de ontwerpen van koninklijke besluiten inzake radiotoegang in frequentiebanden gebruikt voor 2G, 3G, 4G en 5G

E. Lijst van de in 2021 gepubliceerde documenten

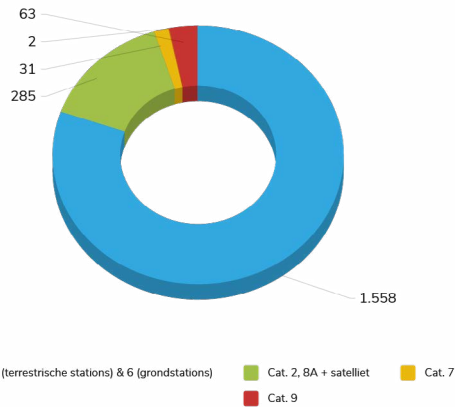
Persberichten	
8/01/2021	Studie BIPT toont goede kwaliteit aan van onze mobiele netwerken
8/03/2021	Een studie van het BIPT voorspelt de risico's van congestie van de 4G-netwerken
9/03/2021	Het BIPT keurt de tarieven voor toegang tot het glasvezelnetwerk van Proximus goed
12/03/2021	BIPT voert nieuwe studie uit naar de behoeften van postale gebruikers
11/05/2021	Nieuwe BIPT-tool voor het vinden van een geschikte operator bij het versturen van pakjes
12/05/2021	Het BIPT en het Centrum voor Cybersecurity België waarschuwen voor tsunami aan smishing berichten na valse sms'en in naam van bpost: al meer dan 9000 mobiele toestellen besmet
8/06/2021	Piekvolumes en hogere downloadsnelheden voor het mobiele verkeer in 2020
14/06/2021	Verschuivingen in de bundelmarkt en een terugval van het klantenverloop kenmerkten de vaste telecommarkt in 2020
28/06/2021	Nieuwe eenmalige tarieven voor toegang tot de kabelnetwerken
14/09/2021	Het BIPT en het Centrum voor Cybersecurity België waarschuwen opnieuw voor tsunami aan smishing berichten na valse sms'en
5/10/2021	Het BIPT publiceert de resultaten van zijn jaarlijkse enquête over de perceptie van de elektronische-communicatiemarkt door de consument (2021)
7/10/2021	Het BIPT keurt de tariefverhogingen van bpost voor 2022 goed
20/10/2021	Het BIPT effent het pad voor wifi 6
3/11/2021	Forse impact van de COVID-pandemie op de Belgische postale markt in 2020
10/11/2021	Het BIPT wijst op de gevolgen van het vernietigen van GSM-masten - 10 november 2021
7/12/2021	"Alles wat je wil weten over glasvezel": het BIPT legt het uit met een nieuwe website
21/12/2021	Het BIPT publiceert zijn vergelijkende internationale prijzenstudie voor 2021
23/12/2021	Het BIPT publiceert eerste rapport over de kwaliteit en dekking van vast en mobiel breedband in België

F. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2021

Toekenning van vergunningen

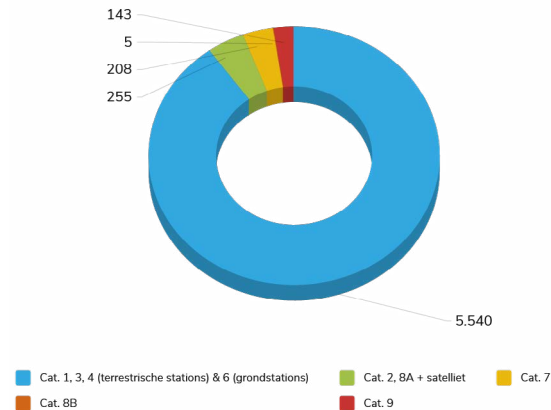
In 2021 zijn 1.365 nieuwe vergunningen toegekend, werden er 3.406 aangepast en 273 geannuleerd. Dat brengt het totale aantal behandelde dossiers in 2021 op 5.044.

In 2021 uitgereikte vergunningen

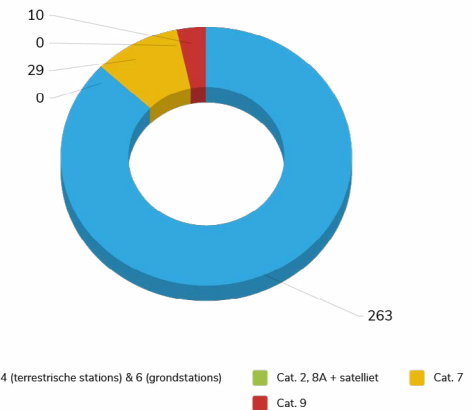

De grafiek getiteld "In 2021 aangepaste vergunningen" geeft een overzicht van de aanpassingen aan eerder toegekende vergunningen. De aanpassingen zijn divers, bijvoorbeeld de toevoeging/schrapping van radiostations of frequenties, een adreswijziging, nieuwe gegevens van de contactpersoon, enz.

In 2021 aangepaste vergunningen

In 2021 geannuleerde vergunningen

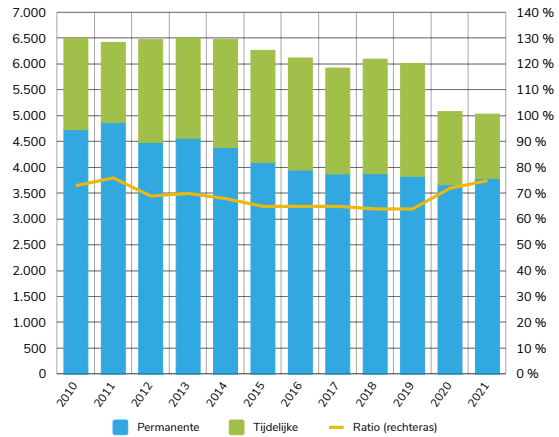

De vergunningen van categorie 1, 3, 4 en 6 kunnen ook in de tijd weergegeven worden.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de evolutie van de tijdelijke en permanente vergunningen over de laatste paar jaren.

F. Vergunningen, examens en uitgereikte certificaten in 2021

Evolutie van tijdelijke en permanente vergunningen van categorie 1, 3, 4 en 6

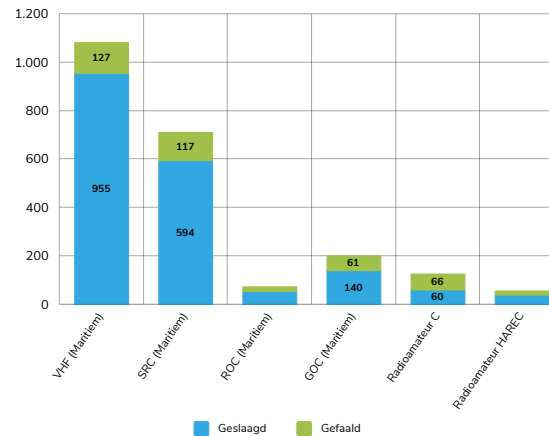
Hierna volgt het overzicht van de actieve vergunningen in 2021:

	Vaste vergunningen	Tijdelijke vergunningen
Categorie 1	2.640	1.457
Categorie 2 + satellieten	167	27
Categorie 3	661	18
Categorie 4	87	2
Categorie 6	76	4
Categorie 7	418	0
Categorie 8 A	5	0
Categorie 8 B	10	0
Categorie 9 A	29	64
Categorie 9 B	1	0
Categorie 9 C	16	7

Examens voor het behalen van het bedieningscertificaat om bepaalde stations te gebruiken

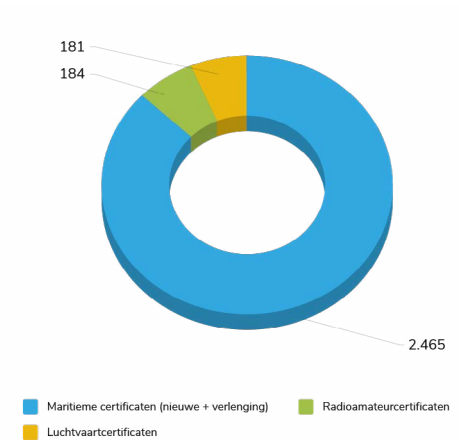
De details van de verschillende types examens door het BIPT georganiseerd in 2021 zijn terug te vinden in volgende grafiek:

Examens BIPT in 2021

Onderstaande grafiek geeft de verdeling per type certificaat weer.

In 2021 uitgereikte certificaten

Belgisch Instituut voor postdiensten
en telecommunicatie

BIPT

Ellipsgebouw C
Koning Albert II-laan 35 bus 1
1030 Brussel
Telefoon 02 226 88 88
info@bipt.be

